

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Mødet torsdag den 17. maj 2001 kl. 17.30**Dagsorden:**

- 181/01 Medlemsforespørgsel om Miljø- og Forsyningsudvalgets kompetence
- 183/01 Medlemsforslag om bilfri dage m. m.
- 184/01 Integrationsudvalget
- 187/01 Vesterbro Svømmehal
- 201/01 Københavns Kulturfond
- 194/01 Heimdalsgades overbygningsskole
- 189/01 Korsager- og Voldparkens Skoler
- 195/01 Jagtvejens Skole
- 198/01 Udviklingsplan for tosprogede elever
- 200/01 Dansk Center for Undervisningsmiljø
- 190/01 Praksisplan for kiropraktikken
- 188/01 Regnskabsprognose 2001 for hjemmeplejen
- 193/01 Nordhavn Station - ny busterminal
- 197/01 Boliger på Bogholder Allé
- 202/01 Bolværket langs Nybrogade
- 192/01 Beredskab Storkøbenhavn
- 199/01 Fri Film
- 186/01 I/S SMOKA
- 191/01 Medlemsforslag om hjemmehjælpstid
- 203/01 Medlemsforslag om helårsboliger
- 204/01 Medlemsforslag om genhusning
- 205/01 Medlemsforslag om begravelsesplads
- 206/01 Medlemsforslag om bedemandsfirmaer
- 209/01 Ændring af Styrelsesvedtægt for Københavns Kommune
- 182/01 Principiel drøftelse vedrørende økologi eller ikke-økologi.
- 182/01 Udbudssag
- 160/01 Klage over sagsbehandling
- 161/01 Klage over sagsbehandling
- 196/01 Køb af ejendom

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet.
Der er udsendt en dagsorden med i alt 28 punkter, hvoraf de 4 sidste er på lukket dagsorden.
Jeg skal sige, jeg har modtaget en meddelelse fra Lars Hutters om, at han ønsker at trække sit

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

forslag 181/01, sag nr. 1 på dagsordenen. Jeg skal høre, om nogen ønsker det opretholdt? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Så har jeg udarbejdet et forslag, som er omdelt, 209/01, omhandlende ændringer af styrelsesvedtægten for Københavns Kommune. Sagen er omdelt på pladserne og kan under forudsætning af Borgerrepræsentationens godkendelse optages på dagsordenen, helt i forlængelse af det, jeg har varslet tidligere, nemlig at det umiddelbart efter vedtagelsen i Folketinget vil blive optaget, og da det skete her for 2 dage siden, og da vi var færdige med indstillingen, så vil jeg foreslå, at vi optager den på dagsordenen nu for at sikre, at det bliver så tidligt som overhovedet muligt.

Jeg skal høre, om der er nogen, der har nogen indvendinger mod, at den sag optages på dagsordenen? (*Ophold*). Det er der ikke. Så vil jeg i givet fald foreslå, at den optages efter punkt 23 på dagsordenen.

Så har jeg endelig modtaget anmodning fra kultur- og fritidsforvaltningen om, at vicedirektør Knud Langberg og kontorchef Gerner Pedersen kan overvære forhandlingerne vedrørende sag 182/01, der behandles for lukkede døre. Fra familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen har jeg modtaget anmodning om, at vicedirektør Torben Brøgger kan overvære behandlingen af sag 160/01 og 161/01, der ligeledes behandles for lukkede døre.

Jeg skal høre, om der er bemærkninger til det sidste. (*Ophold*). Og da der ikke har været bemærkninger til de andre ændringer foreslået i dagsordenen, så betragter jeg dem som tiltrådt. Så går jeg ud fra, at vi kan tiltræde dagsordenen, som den ligger? (*Ophold*). Det er tilfældet, den er godkendt.

1) BR 181/01. Medlemsforespørgsel om Miljø- og Forsyningsudvalgets kompetence

(Stillet af Lars Hutters (L)):

Der ønskes en drøftelse af Miljø- og Forsyningsudvalgets kompetence i relation til aktieselskaberne i Københavns Energi.

Ved mødets begyndelse meddelte Lars Hutters (L), at han trak sin forespørgsel.

---

2) BR 183/01. Medlemsforslag om bilfri dage m.m.

(Stillet af Johannes Nymark, Hamid El Mousti, Winnie Berndtson, Manja Sand, Erik Vinding og Taner Yilmaz (alle A)):

Borgerrepræsentationen beslutter:

At der afholdes bilfri dage i København den 22. og 23. september 2001 inden for Voldgaderne.

At der gives mulighed for, at butikkerne i området kan holde ekstraordinært åbent søndag den 23. september 2001, samt at butikkerne får mulighed for at holde længere åbent lørdag den 22. september 2001.

At der afvikles andre aktiviteter, der relaterer sig til miljøtrafikugen, og som kan medvirke til at skabe en aktivitetsweekend i byen med fokus på oplevelsen af byen uden trafik.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Denne beslutning træder i stedet for beslutningen i Økonomiudvalget den 27. marts 2001 om afholdelse af bilfri dag (ØU 60/2001).

Manja Sand (A): Forslaget her handler om, at vi i Socialdemokratiet i forbindelse med miljøtrafikugen i år 2001 ønsker at vise, at København gerne vil deltage i det europæiske samarbejde om den europæiske trafikdag, som er lørdag den 22. september 2001. Men vi ønsker ikke alene at deltage lørdag den 22. september. Vi udvider det med en dag, så vi også får en bilfri dag søndag den 23. september.

Miljøstyrelsen har lagt op til, at miljøtrafikugen også bliver gennemført i år 2001. Og det er da også vedtaget, at Københavns Kommune afholder og deltager i miljøtrafikugen, som er i uge 38, fra den 17. til den 22. september.

Der skal i den uge i år 2001 bygges videre på erfaringerne fra de lokale projekter, der var i år 2000. Og der skal rettes henvendelse til HUR om at tage de nødvendige initiativer til et regionalt samarbejde om en kampagne for at få flere til at benytte de kollektive transportmidler og for, at der kan blive sat ekstra fokus på miljøtrafikugen.

Det bliver derfor en kulmination på de tiltag, der vil blive foretaget rundt omkring i København i løbet af ugen, at der bliver holdt bilfri dage i København den 22. og 23. september inden for Voldgaderne.

Men for at dette forslag ikke bare skal være et slag i luften, så ønsker vi samtidig, at butikkerne i området får mulighed for at holde længere åbent den 22. september, altså om lørdagen, og at de kan holde ekstraordinært åben om søndagen den 23. september.

Samtidig skal der selvfølgelig afvikles andre aktiviteter, der har forbindelse til miljøtrafikugen i disse dage, og som kan være med til at skabe en aktivitetsweekend i byen med fokus på oplevelsen af byen uden trafik. Der er ingen tvivl om, at det vil københavnerne sætte stor pris på, fordi undersøgelser har vist, at københavnerne er meget bevidste omkring miljøtrafikugen. De er faktisk dem, der er mest bevidste i hele landet.

Så det er vores forslag.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er det Tine Peters – og der er mange på.

Tine Peters (V): Så vil jeg prøve at gøre det kort. Jeg vil i hvert fald ikke lægge skjul på, at Venstre synes, det er et elendigt forslag det her. Jeg vil i hvert fald ikke lægge skjul på, at vi synes virkelig, at dette er et dårligt forslag med bilfri dage, hvis vi så er enige om, at det er det, der kører.

Jeg synes igen, at det er et udtryk for, at Socialdemokratiet nu træder frem. Nu står de alene som forslagsstillere på det her med deres bilfjendskhed. Det hele skal gå ud over bilerne. Der er ikke andre selvstændige forslag, der er ikke andre selvstændige initiativer.

I Socialdemokratiet kører det i øjeblikket sådan, at løsningen på alt herinde i Indre By rent trafikmæssigt, rent uheldsmæssigt, rent trafiksikkerhedsmæssigt, rent økonomisk, det kan man se med parkeringsordningen, skal gå ud over bilerne ... (*Afbrydelse*). Jeg kan høre, overborgmesteren sidder og hvisker mig i øret her bagved, at det er fuldstændig rigtigt.

Vi vil overhovedet ikke være med til at lægge stemmer til det her. Vi synes, at det udvider. Og sidste år var der en del polemik om, om der skulle være en bilfri dag eller ikke en bil-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

fri dag. Der kunne Socialdemokratiet ikke finde ud af, hvilket ben de skulle stå på: Skulle det være frivilligt, eller skulle det ikke være frivilligt? Nu er de kommet frem fra skjulet og siger: Vi vil have bilfri dage i 2 dage, og det skal ske i forbindelse med det her.

Vi har bedt forvaltningen om at undersøge, hvad det her vil koste. Det vil koste 775.000 kr. med afspærringer osv. i forbindelse med afholdelse af de her 2 bilfri dage. Jeg håber selvfølgelig, at Socialdemokratiet har sørget for at sikre, at der kommer en tillægsbevilling til det her, og ellers vil jeg godt høre, hvad det ellers skal gå ud over.

Venstre kan under ingen omstændigheder stemme for dette forslag. At der så bliver blødt lidt op ved at sige, at o.k., vi vil gerne have, at butikkerne har lov til at holde ekstra åbent, kan vi godt støtte. Men det er ikke nok, og det er ikke noget, vi lader os forblænde af.

Derfor vil vi bede om delt afstemning om det »at«, der har med butikernes åbningstid at gøre.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så skal jeg sige, at jeg vil godt anbefale, at de, der ønsker ordet i debatten her, én gang mere lige trykker sig ind, fordi der skete et kiks her før ... Er der virkelig ikke flere? Der kan nemlig ikke være flere på min skærm.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Vi synes, det her er et godt forslag, som vi kan bakte op om, i hvert fald størstedelen af forslaget. Vi synes med overborgmesterens ord, at det ville være pinligt, hvis vi ikke kunne deltage i sådan et europæisk initiativ.

Vi har tænkt på at stille et ændringsforslag, hvor vi strammer op på det, fordi bilfri dage inden for Voldgaderne er jo et temmelig begrænset areal, som man får bilfri dag på. Men på den anden side er vi meget tilfredse med, at vi nu i enighed sammen med Socialdemokraterne kan køre den her miljøtrafikuge, og vi er nået så meget længere, end vi var sidste år, at der er sket fremskridt.

Så vi vil ikke stille et ændringsforslag, hvis vi kan få Socialdemokratiets ord for, at man vil køre det princip videre, som vi fik startet sidste år, nemlig princippet om, at det her skal bruges til eksperimenter i de enkelte bydele. Det skal bruges, så vi får afprøvet nye trafikløsninger lokalt. Det skal bruges sådan, at lokale initiativgrupper, lokalområder, skoler og andre kan komme med gode forslag, som vi så ser velvilligt på, forslag til, at man afspærrer dele af Christianshavn, dele af Indre By osv.

Hvis vi kan få Socialdemokratiets ord for, at man vil køre det princip videre, som vi fik startet sidste år, at man vil se velvilligt på de her projekter, så har vi ikke tænkt os at stille ændringsforslag, og så vil vi glæde os over, at vi i fællesskab, mange partier, kan vedtage det her.

Så skal jeg sige, at jeg gerne vil have delt afstemning om de forskellige »at«'er, og det er fordi vi ikke kan gå ind for, at man også åbner butikkerne. Vi synes faktisk, at man skal have lov til at opleve gaderummet uden biler og uden en masse handel, reklamer og hvad der her følger med.

Louise Frevert (O): Det er da et lidt pudsigt forslag, at man vil holde bilfri i byen om lørdagen. Det er faktisk en af de dage, hvor der er mest gang i byen, og hvor alle de handlende kommer ind fra periferien, og der er god gang i stormagasinerne, og de små butiksdrivende får en ekstra omsætning. Så vi synes, det er fuldstændigt idioti at holde bilfri om lørdagen. Men

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

vi vil gerne være med til at have en delt afstemning, sådan så vi kan være med til, at der skal være bilfri om søndagen.

Så rent faktisk kunne vi godt tænke os at lave en forsøgsordning, hvor man holdt bilfri søndage en gang hver måned eller en gang hver 14. dag. Der er nogle af os, der godt kan huske den periode under oliekrisen, hvor man havde bilfri søndage. Det skabte en helt, helt anden form for socialt samvær med folk, der var ude at gå i byen, og man tog bussen, toget eller spovognen – man havde spovogne dengang – ind til København. Det var faktisk ganske udmærket.

For det der med kun at have en bilfri dag en gang imellem, altså man ved jo godt med sig selv, at det overhovedet ikke kan frelse verden, at man har én bilfri søndag i løbet af jeg ved ikke hvor mange år.

Så vi kunne godt tænke os, hvis man kan skabe flertal for det, at lave en forsøgsordning, hvor man f.eks. holder bilfri søndage en gang hver 14. dag eller en gang om måneden med start fra næste år.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er det ikke Taner Yilmaz, det er Lars Hutters. Jeg er ked af, at der er gået kuk i systemet. Det burde have været andre end Lars Hutters. Men da Lars Hutters er i stand til at gøre det meget hurtigt, så er det Lars Hutters nu – en frontafkortning.

Lars Hutters (L): Da det blev kendt, at Økonomiudvalget havde vedtaget, at man skulle holde bilfri dag lørdag den 22. september, så vil jeg godt sige, så blev der begejstring mange steder, og sjældent er jeg i den grad blev, om jeg så må sige ringet ned af begejstrede københavnere, som så en meget, meget, meget stor mulighed for, at byens rum og byens gader kunne anvendes på en helt anden måde, end man normalt oplever dem.

Jeg siger det her, fordi jeg synes, det er et fantastisk godt forslag, Socialdemokraterne har stillet, både bilfri by om lørdagen og bilfri by om søndagen. Det skal de have stor ros for.

Og de skal have stor ros for, at de lægger op til, at det bliver en folkefest, at københavnere og dem, der bor uden for København, kan komme til at opleve København på en helt anden måde, end når bilerne drøner rundt i gaderne, og børnene ikke kan få lov til at spille bold og hinke osv. på de steder, hvor der nu lægges op til, at gaderne skal bruges til noget andet.

Så fra SOL's side fuld tilslutning. Vi ser da også meget gerne, at sådan som man har oplevet det i nogle af de andre storbyer i Europa, at indkøbsmulighederne i stormagasinerne, at der skabes der ekstra muligheder. Så det støtter vi fuldt ud.

Jeg vil så sige, at jeg var selvfølgelig lidt skuffet over, at det forslag, vi fik igennem i Økonomiudvalget, blev der sat spørgsmålstejn ved. Men all right, nu får vi så bekræftelsen på en anden måde.

Jeg er noget overrasket over Venstres position i det her, forstået på denne måde, kan Venstre simpelt hen ikke få andet end at Københavns gader skal maksimalt fyldes med biler? Er der overhovedet slet ikke noget af Bente Frosts tidligere formandskab for den europæiske »Bilfri byer«? Skal københavnere simpelt hen køres ned, forgiftes og forgasses af biler? Skal københavnere ikke have mulighed for at bruge gaderne til noget andet noget?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg er dybt, dybt skuffet over Venstre i denne sag. Det er et reaktionært betonparti, reaktionært betonparti, som ikke giver nogen frihed ... (*Afbrydelse*). Hvad er det, Grete Henius er i gang med? Kan Grete Henius slet ikke høre, hvad det er, jeg siger? Skal jeg tale højere? Jamen Grete Henius sidder der og gør, som om jeg skal tale højere. Venstre er et reaktionært betonparti, som kun vil have, at bilerne fuldstændig skal ødelægge by og huse og det hele.

Kort sagt, det er et glimrende forslag, Socialdemokraterne har stillet. Der skal blive en kæmpe folkefest i København i weekenden den 22.-23. september, og jeg håber, det lægger op til år efter år efter år; så kan københavnernes med Socialdemokratiet i spidsen se frem til det her. SOL støtter det.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er næsten tankevækkende. Vi kører videre efter den nye rækkefølge.

Mikkel Warming (Ø): Lad mig starte med at sige til Lars Hutters, at jeg er hverken rystet eller chokeret eller forundret over Venstre. Venstre ved vi, i hvert fald i København, hvor vi har, nemlig placeret på førersædet med foden på speederen og speederen i bund på vej ud af byen, ligesom deres vælgere også vil opdage her i november.

Hvis en miljøtrafikuge skal være andet end glittede foldere og 2 borgmestre, der render rundt til arrangementer hele tiden og promoverer sig selv, så er det vigtigt, at man bruger den mulighed til at vise, at tingene kan gøres på en anden måde, at der er andre veje end biler og trafikstøj i hele byen, at det er muligt at lade bilen stå. At gaderne, byens rum, kan bruges på en anden måde end til biltrafik.

Derfor er vi i Enhedslisten glade for, at Socialdemokratiet nu kommer med et forslag om en bilfri lørdag-søndag i forbindelse med miljø- og trafikugen. Vi ser det grundlæggende som en god chance til at vise, at byens rum kan bruges og bruges anderledes, end man gør til hverdag.

Specielt når man husker sidste år, hvor fuldstændig skruphysteriske Socialdemokraterne var over bare tanken om en enkelt bilfri dag, så er det rart at se dette forslag.

Det handler måske en lillebitte smule om, at Socialdemokratiet blev taget med bukserne meget langt nede om anklerne, da et flertal i Økonomiudvalget besluttede, at der skulle være en bilfri dag i år. Det ville vel være lidt pinligt at slette denne beslutning sammen med bilborgmesteren og hans tro svende og svendinder, og så måtte man vel selv til lommerne og komme med et eller andet. Det kan selvfølgelig mærkes, at det er valgår i år, og at det socialdemokratiske forslag næppe var kommet, hvis det ikke var valgår.

Det er interessant og egentlig glædeligt, at de socialdemokratiske spindoktorer mener, at det er nødvendigt for Socialdemokratiet med en grøn og miljøvenlig profil op til valget, og at det bl.a. handler om bilfri dage.

Det, der undrer, er så, hvorfor søren, hedder det, at Socialdemokratiet så helt generelt laver trafikpolitik sammen med bilborgmesteren resten af tiden. Det kunne man måske overveje bare en lille smule.

Det ærgrer os så, at Socialdemokratiet har fundet det nødvendigt samtidig at foreslå søndagsåbent for butikkerne og forlænget åbningstid om lørdagen, som om der stort set ikke var åbent længe nok om lørdagen nu om stunder. Vi finder det aldeles overflødigt. Når vi nu har

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

chancen for at bruge byens rum anderledes, så kunne det være rart at bruge dem til andet end indkøb.

Vi vil også gerne have delt afstemning, så vi kan stemme imod forslaget 2. »at«.

Så skal jeg sige, at hvis der var en overraskelse indtil nu, så var det Louise Freverts, så vidt vi kunne høre, aldeles fornuftige forslag om at gøre bilfri søndage til en tilbagevendende begivenhed hver anden, hver tredje eller hver fjerde uge. Vi vil meget gerne samarbejde med fru Louise Frevert om at få fremsat et forslag. Så vil det nemlig også vise sig, om Socialdemokratiet er til andet end markeringer og er til reelt at bruge byens rum anderledes.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er stadig væk betydelige problemer på grund af den første fejl, der blev lavet med systemet. Derfor er Tine Peters ikke her i 1. runde, hun er i 2. runde. Vi kommer til at opdatere, når vi går til næste runde. Derfor er det nu Helle Sjelle.

Helle Sjelle (C): Det kan jo ikke komme som den store overraskelse, at vi mener, at forslaget om, at der skal afholdes bilfri dage i København den 22. og 23. september, er et vanvittigt forslag.

Selvfølgelig kan man sige, vi skal arbejde for en miljørigtig hovedstad, og det mener vi også, men et par bilfri dage i København må man bare sige, at det redder ikke hele Jorden. Virkningen for miljøet af et par bilfri dage vil være minimal.

Der er brug for langsigtede løsninger for at gøre luften i København, i Europa og i resten af verden mindre belastende med forureningsstoffer. Men man gør det bare ikke ved at skære et par bilstdage ud af kalenderen. Gevinsten ved en sådan dag er alt, alt for lille i betragtning af det rod, man kan forvente, det vil skabe for trafikken i hovedstaden.

Sandheden er jo, at den kollektive trafik ikke kan imødekomme folks behov for transport på grund af den knappe tid, man har til rådighed. Det kan den hverken den 22. eller 23. september i år eller resten af året. Det er nødvendigt med langsigtede løsninger.

Der kommer gradvis et bedre net af kollektive transportmidler, og hvis det efterhånden bliver effektivt nok, uden at priserne altså stiger voldsomt, vil det naturligvis vokse sig stærkt i forhold til privattransporten. Det skal gøres mere attraktivt at tage et tog eller en bus, men det er uanstændig politik at nedlægge forbud mod biler, for vi har ikke noget ordentligt alternativ at sætte i stedet.

Jeg synes, vi skal tage fat på de store problemer i stedet for at spille tiden med små demonstrationer af antibilisme, som ikke fører nogen vegne. Miljøpolitikken mener vi ikke skal føres med pisk, men med gulerod. Det er langt bedre at informere borgerne om, hvordan vi kan forbedre vort miljø, frem for at tvinge dem til at stille bilen.

Lars Rimfalk Jensen (B): Det Radikale Venstre støtter også det forslag, der ligger. Men jeg synes også, at ære den, som æres bør, og det er Lars Hutters, som har startet det her. At så socialdemokratiske medlemmer i Økonomiudvalget faktisk er med til at sabotere tingene og sætte det lidt i baglås, sådan så man kan have socialdemokratiske medlemmer, der kan komme løbende frem og tage æren for at stille forslag om bilfri dage, synes jeg er sådan lidt tyndt nok af Socialdemokratiet. Jeg synes godt, at man i det mindste kunne have inviteret Lars Hut-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

ters med som forslagsstiller på det her, sådan så man havde fundet ud af, hvad det var, der foregik.

Der er gode intentioner i dette forslag, og jeg skal også som visse andre meddele, at vi ønsker, at der skal delt afstemning. Jeg synes, det virker fuldstændig horribelt, at det med at holde åbent har noget med bilfri dage at gøre. Det er ikke det, vi snakker om. Vi snakker om bilfri dage, vi snakker om noget med miljøet, vi snakker om noget med støj og forurening, og det har intet at gøre med, om butikker skal holde åbent.

Så vil jeg sige til Tine Peters, at der er afsat penge i BTU til forskellige foranstaltninger i forbindelse med miljøugen, så der er altså penge på budgettet der.

Til Helle Sjelle vil jeg sige, at det er muligt, at det ikke redder Jorden, men det er i hvert fald et lille skridt på vejen, og så er det jo sådan, at dette er et led i noget europæisk, så det kunne jo være, at vi sammen med en masse andre europæiske lande er med til at sætte gang i noget, der på længere sigt kunne være med til at redde Jorden.

Abderrahman Ben Haddou (D): Endnu et hallelujaforslag fra Socialdemokratiet og venstrefløjens, et happeningforslag, som ikke har noget som helst indhold.

Det, det drejer sig om, er simpelt hen, at vi har nogle overordnede trafikale problemer i København, og når man har nogle overordnede trafikale problemer, så skal de også løses overordnet, og der skal findes en helhedsløsning. Dette forslag er ikke andet end happenings.

Så blev der sagt heroppefra af den socialdemokratiske ordfører, Manja Sand, at man skal opfordre HUR til, at de skal arbejde for, at folk skal benytte sig mere af den kollektive trafik. Jo tak. Det, vi ved, er, at der faktisk bliver skåret ned. I og med at vi får metroen, så har man tænkt sig inden for HT-området at skære ned på antallet af busser. Det hænger ikke sammen overhovedet.

Derfor er det rigtigt, når den konservative ordfører går herop og siger: Hellere gulerods-metoden, hellere en enorm indsats for at forbedre den kollektive trafik og gøre den som et alternativ for københavnernes. Så kan vi snakke om at få afskaffet eller i hvert fald få droslet trafikken i den Indre By ned.

Men det gør man jo ikke, og hvis man ikke gør det, og man sådan set tvinger folk til ikke at køre, så er det nærmest for at pine dem og presse dem og stresser dem til og fra arbejde, og det er det, som Socialdemokraterne egentlig ønsker, kan jeg høre.

Man kan også mærke, at dette forslag lugter lidt af valgflæsk, fordi vi nærmer os kommunalvalget, for hvor var dette forslag henne i starten af vores valgperiode? Det er ligesom om Socialdemokraterne rykker nærmere og nærmere og nærmere venstrefløjens for at lefle for lige pludselig at få nogle stemmer på den yderste venstrefløj.

Så undrer det mig, at man så vil have en happening, det vil sige, at man betragter det her som en fest og vil have åbent lørdag og søndag i den forbindelse. Uha, det er en kæmpefest. Men jeg skal lige minde om, at jeg har fået papirer her om, at vi i sin tid fra borgerlig side i forbindelse med Hendes Majestæt Dronning Margrethe havde et forslag om at have åbent i forretningerne samme dag. Da stemte Socialdemokraterne imod. Det vil sige, at Socialdemokraterne betragter en eller anden happeningfest omkring miljø og giver den mere værdi end Hendes Majestæt Dronning Margrethe. Det er utrolig underligt.

Overordnet kan jeg sige selvfølgelig, at CD på samme måde som De Konservative og Venstre gerne vil have delt afstemning og vil i provokation over for Socialdemokraterne

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

stemme for, at forretningerne selvfølgelig skal have åbent en lørdag og en søndag, hvis det overhovedet kan lade sig gøre.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Grete Henius, ja for Lubna Elahi er her ikke, så det er svært at give hende ordet.

Grete Henius (C): Jeg har været medlem af denne forsamling i snart 24 år. Jeg har hørt mange forslag, nogle mere vanvittige end andre. Dette forslag er det mest vanvittige, jeg har hørt i de snart 24 år, jeg har været medlem af denne forsamling.

Det er dog også betegnende, at de, der stiller forslaget, bor uden for voldene, så de har ikke noget problem med at forlade byen.

Nu minder jeg om, at stavnsbåndet er ophævet. Hvordan i alverden kan man finde på at stavnsbinde folk i Indre By, fordi der er nogle cyklisthippier? Jeg er selv cyklist, men jeg forbyder sandelig ikke folk også at køre i bil eller benytte sig af løbehjul, skøjter, skateboards, ben, eller hvad de nu vil.

Der ligger i hvert fald på mit bord, fordi jeg er medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget, en mappe, hvor der står udenpå, og indholdet må jo så være derefter: »Hvordan vil du leve som gammel?« Nu er jeg selv gammel, og jeg kan godt svare på det spørgsmål, og jeg har allerede svaret på det på nogle af de konferencer, der har været om ældreomsorg her i København.

Der var noget, de fleste gerne ville have. Det var fleksibilitet. Hvordan havde man tænkt sig, at gamle mennesker skulle kunne blive hentet af deres slægtninge, hvis de gamle mennesker bor på plejehjem i f.eks. Kronprinsessegade, hvor der ligger 2 plejehjem og ældreboliger? Hvordan skal skrøbelige gamle få besøg i den weekend? Hvordan skal folk komme på landet? Hvordan havde man tænkt sig, at de mennesker skulle kunne få mulighed for at komme ud i lidt frisk luft, som det jo formentlig stadig væk er i september måned?

Og hvor har man planlagt at lægge det dispensationskontor, som man naturligvis må have for, at folk kan forlade deres hjemstavn, nemlig Indre By?

Hvordan havde man tænkt sig, at folk skulle kunne komme hjem fra ferie, hvis de tillader sig den frækhed at bo i Indre By? De har måske været væk i 2 eller 3 uger. Skal de bo i telt uden for voldene, indtil forbuddet mod at køre i Indre By er blevet ophævet? Man spærrer dem simpelt hen inde, man genindfører stavnsbåndet. Nu har vi lige betalt millioner af kroner for at få søjlen nede ved Hovedbanegården til celebrering af stavnsbåndets ophævelse gjort i stand. Nu kan vi sådan set pille den ned igen, for vi genindfører stavnsbåndet.

Jeg ved godt, hvordan jeg vil leve, når jeg bliver endnu ældre, end jeg er i dag. Jeg vil ikke spærres inde i den Indre By, og jeg vil ikke bruge 200 kr. på en taxa for at komme ud af byen, hvis jeg f.eks. har tunge ting at bære på. Nu er det ikke mig personligt, det handler om, det handler om de mennesker, der bor i Indre By.

Vi har godt nok gjort, hvad vi kunne for at jage dem ud af byen med den ene hånd, samtidig med at vi falder på knæ og angler efter, at folk skal flytte ind og lægge nogle gode skattekroner i byen. Men det behøver vi ikke at ulejlige os med mere. Det går helt af sig selv, hvis de her miljøhippier, som vi desværre har for mange af herinde, skal blive ved med at pålægge folk i Indre By den ene restriktion efter den anden.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg mener, at hr. Hutters bør fortælle – nej, det mener jeg ikke, jeg mener overhovedet ikke, hr. Hutters skal komme herop igen, undskyld. Men jeg mener, at nogle andre forstandige mennesker må komme herop og fortælle, hvor man vil placere det dispensationskontor, der skal give folk i Indre By lov til at forlade deres hjemstavn.

Jeg vil også gerne vide, om det er pensionskontorerne, der skal tage sig af at sikre, at gamle mennesker, der bor i Indre By, kan få besøg af deres slægtninge og blive hentet af deres slægtninge og blive bragt ud til sol og strand og frisk luft. Og så refererer jeg igen til den, der hedder: »Hvordan vil du leve som gammel?«. Det er sikkert ikke som fange i Indre By ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Søjlen nede ved Hovedbanegården hedder »Frihedsstøtten«.

Grete Henius (C): Nu skal jeg vist belære overborgmesteren om, hvad det er for nogle minder, jeg har. Den søjle er rejst til minde om stavnsbåndets ophævelse. Og hvis det er yderligere historiske belæringer, overborgmesteren gerne vil have og åbenbart trænger til, så stiller jeg mig til rådighed.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er sådan set ikke nødvendigt. Jeg havde bare fornemmelsen af, at Grete Henius savnede ordet for søjlen ... (*Grete Henius*: Næh, det er da Frihedsstøtten til minde om stavnsbåndets ophævelse). Det er jeg helt enig i.

Så går vi til 2. runde, og det er først Manja Sand. Jeg beder dem, der ønsker ordet i 2. runde, om at trykke én gang mere.

Manja Sand (A): Der kom jo mange interessante betragtninger frem, må man nok sige.

Enhedslisten har den opfattelse, at Socialdemokratiet i trafikspørgsmål samarbejder med Venstre, og Venstre mener, at vi fører bilfjendsk politik. Jeg vil sige, vi må så ligge et sted midt imellem, og det er jo egentlig meget passende for Socialdemokratiet. Det kan vi næppe være utilfredse med.

Bo Asmus Kjeldgaard spørger, om vi vil se positivt på de lokale initiativer. Selvfølgelig vil vi det, for vi har jo allerede vedtaget i udvalgene, både i Bygge- og Teknikudvalget, i Økonomiudvalget og i Miljø- og Forsyningsudvalget, at der er afsat midler til, at lokale initiativer i lighed med sidste år kan indføre og afprøve små lokale arrangementer. Så det er der ingen problemer i.

Så til spørgsmålet om, at der ikke skulle være sammenhæng med, at butikkerne har åbent også i Indre By, når vi holder de her bilfri dage. Selvfølgelig er der en sammenhæng, fordi hvis butikkerne ikke har åbent, så får vi jo ikke prøvet af, om folk gider tage kollektive transportmidler eller cykler eller apostlenes heste eller hvad de nu ellers har lyst til. Så er det jo bare en tom demonstration med en tom by. Så selvfølgelig skal vi da have butikkerne til at åbne, så borgerne kan opleve en by inden for voldene uden biler, og de har mulighed for at gå i gaderne og kigge på butikkerne og selvfølgelig købe ind. Derfor hænger det selvfølgelig sammen.

Jeg tror ikke, jeg har mere at sige.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Louise Frevert (O): Ja, fru Manja Sand taler jo om hyggen ved at kunne gå rundt og spadserere i byen og kigge på forretningerne. Se, det kan man jo gøre meget tit, hvis man ikke alene har bilfri dage, men også når man har bilfri dage.

Vi har nu, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, SF, SOL og Det Radikale Venstre og U lavet et afstemningsforslag her, der siger, at der i en 1-årig forsøgsperiode indføres bilfri søndage den 1. søndag i hver måned med start fra den 1. januar 2002. Den bilfri søndag skal foregå i samme område som i indstillingen. I slutningen af perioden evaluerer man på forsøgsperioden med henblik på eventuel forlængelse og hyppigere bilfri søndage.

Så er jeg jo glad for, nu har jeg jo fået en ny betegnelse til mit curriculum, og det er, at jeg er blevet udnævnt til »miljøhippie« af fru Grete Henius. Jeg synes, det er meget fascinerende, at man kan få tilnavne herinde i Københavns Borgerrepræsentation. Det er meget spændende.

Tine Peters (V): SF vil i hele byen, Dansk Folkeparti vil hver 14. dag, Lars Hutters vil år efter år. Jeg synes, det er fuldstændig vildt det her.

Jeg er utrolig overrasket over Dansk Folkeparti, over, at de nu alligevel har siddet lårene af Lars Hutters og Enhedslisten, alligevel er kommet lidt for tæt. Det overrasker mig, at man i 1. runde ville have bilfri søndage hver 14. dag. Det overrasker mig, at Louise Frevert ikke kan se, at det kan blive et problem for den private business, når mavedanserinderne skal transporteres rundt.

Det overrasker mig, at Louise Frevert som ordfører for Dansk Folkeparti ikke kan se, at det vil blive et problem for netop, som Grete Henius var inde på tidligere, de ældre mennesker, for de mennesker, som vælger om fredagen at styrte af sted fra arbejde og tage ud af byen, der ikke kan køre ind igen, når de kommer hjem om søndagen.

Jeg vil sige, at Manja Sand prøver at svare på hele problematikken omkring økonomien, og det er der taget højde for, fordi der er jo afsat penge til små lokale initiativer i denne famøse miljø- og trafikuge. Ja, men når 775.000 kr. skal bruges på vejafspærringer på grund af de her 2 bilfri dage, så kan vi godt regne ud, at der ikke er særligt mange peanuts tilbage til andre initiativer, til de lokale initiativer.

Jeg synes, at man skal overveje det her nærmere, også set i lyset af det forslag, der nu er kommet fra Dansk Folkeparti m.fl., om at indføre det her nu én gang om måneden. Er det også taxaer, der ikke må køre ind i byen? Har man overhovedet tænkt over de konsekvenser, der er?

Jeg vil så sige i forbindelse med, at Manja Sand siger, at det hele handler om at afprøve, om vi kan få folk over i det kollektive transportsystem, at når nu det er sådan en test, når nu det er sådan et forsøg, hvor vi virkelig vil gå ind og være proaktive, og vi vil prøve at få folk over og bruge et system, som ikke kan kapere det, og derfor bliver vi nødt til at holde butikkerne åbne, sådan så folk har lyst til at køre i bussen eller bliver nødsaget til at køre i bussen, fordi de har for mange bæreposer med, har Socialdemokratiet så taget kontakt til HUR om at sørge for, at der bliver sat bedre buskapacitet ind i de dage? Er der sørget for, at tingene hænger sammen, eller skal vi tvinge folk over i et system, som aldrig nogen sinde kapacitetsmæssigt har kunnet taget det indtil videre, og som har manglende fleksibilitet oven i købet? Eller har Socialdemokratiet helgarderet på den måde?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg synes, at når man snakker miljø, så er det jo en kendsgerning, at busserne forurener mere end privatbilerne. Hvorfor har man ikke noget forsøg i gang rent miljømæssigt? Hvorfor vil man ikke have en busfri dag? Så kan vi se, om vi kan få folkene over på cyklerne. Det er jo også et godt formål.

Mikkel Warming (Ø): Det er jo helt fantastisk at høre Tine Peters. Hvordan tror Tine Peters egentlig, de 3/4 af københavnernes, der ikke har bil, egentlig lever? Altså hvis man skulle forstå Tine Peters rigtigt, så eksisterer vi nærmest ikke, de 2/3 af københavnernes, der ikke har en bil, fordi vi klarer os altså også.

Fordi man så prøver en enkelt weekend, som det er tilfældet, så virker det, som om Tine Peters' verden styrter sammen. Det kan så godt være, den gør det; det skal nu ikke forhindre os i at gøre det. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at 3/4 af københavnernes ikke har bil, ikke har bil.

Ellers var det i virkeligheden den socialdemokratiske selvros, som er blevet så udpræget her på det sidste, der fik mig på talerstolen. Manja Sand mente, det var godt, at man i Socialdemokratiet var sådan cirka midt imellem henholdsvis højre- og venstrefløjen. Trafikpolitisk mener jeg nu snarere, at det betyder, at man ret ofte sætter sig pladask mellem to stole og derfor ikke får løst nogen som helst form for problemer.

Når vi siger, at man ofte laver trafikpolitik sammen med bilborgmesteren, så handler det jo bl.a. om, at den største trafikplan i denne Borgerrepræsentations levetid er jo den der trafikafviklingsplan, som var et resultat af et budgetforlig mellem Socialdemokratiet og bilborgmesteren, som handlede om, at man bruger 120 mill. kr. over 6 år på ikke at få nogen effekt stort set, stort set ikke at få nogen effekt, fordi Socialdemokratiet ikke har modet til at sætte ind med reelle restriktioner mod biltrafikken. Der er man enig med bilborgmesteren.

At så retorikken bliver skærpet lidt op til et valg, hvor man lader som om der er store trafikpolitiske forskelle, hvad der ikke er i praksis, er så, hvad det er, det må vi andre jo så lære at leve med. Jeg synes bare, det helt grundlæggende er interessant, at når et valg nærmer sig, så bliver Socialdemokratiet meget grønt. Det ville være lettere for Socialdemokratiet også at overleve et valg, hvis man var lidt grønnere imellem valgene og ikke kun i en valgkamp.

Så argumenterer Manja Sand med, at det er vigtigt at have butikkerne åbne om søndagen, for ellers vil det bare være et slag i luften. Se, bilfri dage har 2 formål, som vi ser det.

For det første ændrede transportvaner, det er rigtigt nok, bl.a. til indkøb i Indre By. Det klarer man jo sådan set om lørdagen, hvor butikkerne er åbne i forvejen, faktisk som regel minimum til kl. 17, det er ret længe.

Det andet, vi i hvert fald gerne ville bruge bilfri dage til, var at bruge byens rum anderledes, bruge gaderne, bruge pladserne, bruge de steder, hvor der i dag kører biler hele tiden, til noget andet og så bare at ville bruge dem til, at man kan komme ind og købe ind, er lidt tamt, synes vi, det er lidt tyndt. Det er i hvert fald ikke særlig fantasifuldt og kreativt. På den anden side har det jo heller aldrig været fantasien og kreativiteten, der har præget Socialdemokratiet.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg har stadig væk et problem med at forstå den socialdemokratiske sammenkædning af bilfri dage og butiksåbning. Det er noget med, at nu skal vi lokke folk ind, og så skal de tage bussen, fordi de må jo ikke køre i bil, og så skal de handle. Så er det, man siger: Jamen hvorfor hænger det her sammen?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Så er det, jeg spørger Socialdemokratiet: Hvis de virkelig mener, at vi skal have en bilfri dag en dag, hvor butikkerne er åbne, hvorfor har man så ikke foreslået en torsdag eller en fredag, hvor de socialdemokratiske medlemmer så også var på arbejde? Hvorfor er det kun butikspersonalet, som skal tvinges på arbejde? Hvorfor er det ikke alle os andre, der skal tvinges til at arbejde? Hvorfor er det pludselig kun butikspersonalet i Indre By, der absolut efter en socialdemokratisk model skal tvinges til at arbejde, så vi andre kan have glæde af at gå rundt i en by?

Er det, fordi der ikke er nogen butiksansatte, der stemmer på Socialdemokratiet? Er det, fordi man har mistet dem som vælgere, og så siger man: Så kan de lige så godt gå på arbejde? Er det det, der er årsagen?

Det virker fuldstændig tåbeligt, at man absolut vil tvinge én befolkningsgruppe på arbejde, mens man i hvert fald selv skal gå rundt og nyde, at der ikke er nogen biler inde i byen, og at man kan gå ind og handle og sådan noget. Der er ingen logik i at kæde disse to ting sammen.

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg kan da godt måske svare på Lars Rimfalk Jensens spørgsmål, hvad det er Socialdemokraterne vil opnå med både at have åbne forretninger, så folk kan handle, og så tvinge dem til at køre med den kollektive trafik.

Jo, de skal simpelt hen pines med bæreposer og vente på busser, som vi ved kører meget dårligt om søndagen. Der er meget længe imellem busserne, og så kan folk, ja cykle, tak, og vælte osv. og børn. Har Socialdemokraterne måske tænkt på familierne? Nej. Ved vi ikke, at lige præcis søndag bliver brugt af familier til, at man besøger hinanden?

Og så til noget helt andet rystende. Det var dog rystende, at Dansk Folkeparti kommer herop og foreslår, at man skal have lukket for trafikken hver anden søndag. Farvel, familien København, nu kan vi ikke besøge hinanden længere. Hvad er det for noget?

Nu skal vi være reelle. Jeg synes, man skal komme herop og sige til os og fortælle os: Hvad nu hvis folk ikke overholder forbuddet? Har man så i Københavns Kommune ret til at pålægge vedkommende en bøde, eller hvordan vil man straffe dem? Hvordan vil man straffe de borgere, der ikke gider overholde, undskyld, vil overholde, forbuddet mod at køre om søndagen? Hvad vil Socialdemokraterne gøre, hvad vil Dansk Folkeparti gøre ... undskyld, Socialdemokraterne er ikke med.

Det er i hvert fald det fanatiske forslag, som kommer fra Dansk Folkeparti og venstrefløjen. Er I klar over, at I ingen bemyndigelse har til at straffe folk? Vi er en kommune, vi er ikke et Folketing, så reelt kan folk køre, som det passer dem, selv om I beslutter at lukke af for trafikken om søndagen, for det er en kendsgerning. Eller vil I nu fastsætte en takst, så kom herop og fortæl det.

Det er fuldstændig usammenhængende at sige, at man vil have en bilfri søndag, når man ved, at det ikke kan lade sig gøre.

Så kunne jeg godt tænke mig heroppe fra Socialdemokraterne at høre: Hvad gør vi så, hvis det nu fører til, at det er hver anden søndag, vi skal have lukket? Så er vi foregangsland, Danmark er blevet foregangsland. Vi er det første land i hele EU, der har lukket om søndagen for trafikken, fantastisk. Men kom ikke herop og klag jeres nød over en dårlig økonomi, som København havner i de efterfølgende år, så er det simpelt hen for latterligt.

Jeg synes, det her lugter for meget af valglæsk. Tag dog og tænk jer om.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Borgmester Søren Pind: Jeg har for det første forstået, at Dansk Folkeparti har stillet et, i hvert fald hævdet, et ændringsforslag til aftenens drøftelse. Jeg skal påstå eller anmode formanden om at afvise forslaget, idet der er tale om et nyt forslag og ikke et ændringsforslag, hvorfor jeg ikke mener, det kan behandles i aften. Man tør vel sige sig selv, al den stund man vil have bilfri søndag hver tredje søndag, at det ikke har noget med aftenens debat at gøre.

Dernæst skal jeg selvfølgelig af hensyn til sagligheden – jeg ved godt, det er et fyord lige i denne debat, men jeg vil alligevel forsøge mig naturligvis – foreslå, at forslaget ved forhandlingernes afslutning henvises til Bygge- og Teknikudvalget.

Lars Hutters (L): Borgmester Søren Pind har lige sagt, at borgmesteren gerne vil være saglig. Så synes jeg, at borgmesteren skal komme herop på talerstolen og erindre, hvad borgmesteren sagde sidste år, da vi havde drøftelserne om bilfri by, det var ganske vist på en fredag. Der sagde borgmester Søren Pind: Næh, hvis man kunne blive enige om, at det skulle være om søndagen, så var Venstre med på det ... (*Afbrydelse*). Jamen så kigger vi tilbage på, hvad det var, der stod i referaterne fra dengang.

Søren Pind tænkte på, hvordan og hvorledes det kunne lade sig gøre i oliekrisens tid, hvor der var bilfri søndage, og hvor Søren Pind sagde, der kunne det sagtens lade sig gøre, for der behøvede folk ikke at skulle tage af sted på arbejde.

Så derfor både til Tine Peters og Søren Pind vil jeg godt have en dokumentation for, hvorfor det kunne lade sig gøre med bilfri søndage i starten på 1970'erne, stort set uden nogen særligt store forberedelser, men med en beslutning i Folketinget og ikke kun i København, men over hele landet.

Jeg synes ligesom Mikkel Warming, at Tine Peters skal komme og fortælle, hvordan jeg og et stort flertal af københavnere år efter år sagtens kan klare at undvære en bil. Det er ikke nogen katastrofe, tværtimod, vil jeg sige. Jeg ville ønske, der var flere af jer, som absolut synes, at det herinde i en by skal være piskesnødvendigt at have en bil. Det er vidunderligt at have den frihed f.eks. at kunne cykle eller tage kollektiv trafik eller spadsere, det er ligesom et eller andet, der hører med til en by.

Jeg vil godt sige Tine Peters fra Venstre, at det ikke er nogen katastrofe. Og det, der ligger i det forslag, vi behandler i aften, er, at det er da vigtigt at få nogle informationer om, hvordan københavnere oplever det, og hvad det er, der egentlig sker.

Der sker ingen som helst katastrofer. Hvis der er et eller andet, så kan man eventuelt justere det i fremtidige projekter. Fordi man kan jo ikke komme uden om, at vi kan altså ikke blive ved med at sende biler efter biler efter biler efter biler ind i byen. Byen kan ikke bære det. Det ved alle, der overhovedet er en lille smule saglige. Det vil jeg også godt bede Søren Pind om at forholde sig til. Vi kan ikke blive ved med at have den voldsomme vækst af biler. Det vil gå ud over København.

Så jeg håber, at Venstre vil komme på den saglige linie og komme og være med til at tage et ansvar for, at byen må have andre muligheder, end transporten skal være med biler, for det er jo det, det her egentlig lægger op til.

Så var det CD's Ben Haddou, der talte om, at det var da en kæmpekatastrofe, hvis man begyndte at få bilfri søndage en gang om måneden. Jeg vil godt spørge Ben Haddou: Findes der ikke andre byer, storbyer i Europa, oven i købet byer, der er større end København, som

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

har en frekvens af bilfri søndage? Jeg tror faktisk, at Ben Haddou har besøgt en af de storbyer, f.eks. Milano. Der har de, måske ikke en gang om måneden, men altså ret hyppigt i løbet af et år, adskillige bilfri søndage. De talte med begejstring om det, vil jeg godt sige til Ben Haddou fra CD. Jeg tror, Ben Haddou selv har hørt det, jeg tror, Ben Haddou selv har kunnet iagttage, hvilken fantastisk folkefest det egentlig er, når man holder disse bilfri søndage.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal sige, at Manja Sand ikke kommer på nu. Jeg skal bede Manja Sand om at trykke sig ind, når Grete Henius herefter får ordet.

Så skal jeg, lige inden borgmester Søren Pind får ordet, sige til Lars Hutters, at brug af citater, det fremgår af Borgerrepræsentationens forretningsorden, kun må ske i begrænset omfang, og det skal klart fremgå af indlægget, hvornår citatet begynder, og hvornår det slutter. Ligeledes skal det tydeligt tilkendegives, hvorfra citatet er hentet, og hvor det er at finde i det pågældende skrift. Det skal man være opmærksom på, når man bruger citater.

(Kort bemærkning).

Borgmester **Søren Pind**: Derfor skal jeg naturligvis i forlængelse af formandens rettelse af Lars Hutters' indlæg anmode Lars Hutters om at opfylde forretningsordenens bestemmelser i forhold til dette, jeg angiveligt skulle have sagt, hvad jeg naturligvis ikke selv kender til.

Grete Henius (C): Det kan nok ikke undre nogen, mig undrer det i hvert fald ikke, at der ikke er en af forslagsstillerne, der har været oppe og sige: Jamen selvfølgelig har vi et dispensationskontor. Selvfølgelig skal det være sådan, at folk, der er dårligt gående, kan få lov til at blive transporteret ud af byen, folk med dårligt hjerte, som ikke kan tåle at gå så længe, folk med dårligt hjerte, som ikke kan løbe ned ad stationstrapper, som ikke kan tåle at stå op i bussen, hvor de unge mennesker, der skal til folkefest, sætter sig ned i stedet for. Psykisk syge børn, evnesvage børn, handicappede børn. Nej, de har værsgo at blive, hvor de er, i en hel weekend, fordi nu skal Lars Hutters og de andre forslagsstillere til folkefest i Indre By.

Er man klar over, at voldene også omfatter hele Christianshavn? Det var igen en lille historisk belæring. Det gør de. Så det vil sige, alle folk på Christianshavn også er stavnsbundet i en hel weekend, fordi der er nogle, der vil til folkefest.

Så synes jeg, at de, der vil til folkefest, skulle holde folkefesten hjemme i deres egen bydel. De, der bor i Indre By, er trætte af pinsekarneval og folkefester, og hvis det her skal blive en ny slags pinsekarneval, bare et septemberkarneval med bajere og anden form for larm og folkefest, så synes jeg, man skal give dem lov til at komme ud fra dette støjhelvede, som en sådan folkefest plejer at være.

Det vil dreje sig om tusinder af borgere inden for voldene, dvs. hele Christianshavn, og det er hele Indre By. Jeg skal personligt sørge for, at de borgere, og det er tusinder, der bor i Indre By og på Christianshavn, skal blive oplyst om, at Borgerrepræsentationen tvinger dem til at blive inde bag voldene 2 dage i september måned.

Så har Lars Hutters, tror jeg, det var, eller en anden, spurgt, hvordan kunne det så være, at man kunne have bilfri søndage. Det skal jeg belære Lars Hutters om: Da var der en krise, det er noget ganske andet. Det var én søndag, og det var om vinteren i øvrigt, og der var en krise, som nødvendiggjorde det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

I dag begynder man heller ikke at forlange, at folk skal have rullegardiner og lave mørklægning, men det gjorde man under krigen, for der var en krise, hvor det var nødvendigt at holde lyset ude for flyvere, der ønskede at bombardere i København. Men der er forskel på fredstid og krisetider.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så skal jeg sige, inden Lars Hutters får ordet for en kort bemærkning, at det forslag, der er stillet af en stribe partier med Louise Frevert og Dansk Folkeparti i spidsen, vurderer jeg er et nyt forslag. Jeg har forstået på hovedforslagsstilleren, Louise Frevert, at det er accepteret, det vil blive fremsat som medlemsforslag på førstkommende møde og optaget på dagsordenen der.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Jamen jeg er da glad for, at overborgmesteren oplæser forretningsordenens bestemmelser om brugen af citater. Hvis overborgmesteren lige går tilbage og lytter, hvad det var, jeg sagde på båndet, så sagde jeg: Så vidt jeg erindrer.

Nu er borgmester Søren Pind gået ud af salen, men jeg skal bede sekretariatet om, nu når det er så vigtigt for Søren Pind, at vi citerer, hvad Søren Pind sagde for et år siden, om, at sekretariatet finder, hvad Søren Pind sagde i det pågældende, og så skal jeg gerne citere.

Jeg har en ganske klar hukommelse, og jeg vil have stor fornøjelse af at anvende forretningsordenens bestemmelser for at kunne citere, og jeg vil gerne citere ordret, så jeg vil bede sekretariatet om at finde frem fra debatten for knap et år siden omkring det her.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Nu er det sådan set hverken sådan, at Lars Hutters' hukommelse eller forretningsordenens bestemmelser om citater er til ... (*Mikrofonen afbrudt*) ... (*Lars Hutters*: Jeg har ikke citeret) ... hvad han mener, han kan huske, så er jeg helt overbevist om, at sekretariatet vil bistå Lars Hutters med det ... (*Afbrydelse*). Der er ingen grund til diskussion, fordi næste stykke i forretningsordenen siger sådan set, at ethvert medlem skal efterkomme overborgmesterens afgørelser. Så det er sådan set det. Lars Hutters får hjælp af sekretariatet. § 4, stk. 6, siger nemlig:

»Ethvert medlem skal efterkomme overborgmesterens afgørelser angående overholdelse af den fornødne orden.«

Og det er bare det, jeg lige siger.

Preben Bille-Brahe (V): Nu når jeg stiller mig herop, så er det, fordi jeg er medlem af Københavns Erhvervsråd. Denne debat gør mig sådan set lidt ked af det, fordi efter manges opfattelse er det åbenbart sådan, at der kun findes én type transport, og det er den form for transport, der sker mellem hjem og arbejde, altså pendling. Men det er meget vigtigt, at vi tænker erhvervslivet med ind også. Det er jo erhvervslivet, vi lever af. Især i denne tid, hvor vi er ved at bygge en Øresundsregion, er det meget vigtigt.

Hvis man kan betragte infrastruktur, veje og jernbaner, som et netværk, i det netværk er byer knudepunkter, er fordelingscentraler, er formidlere af varer, viden, kapital og arbejdskraft. Hvis ikke erhvervstrafikken kan fungere, så kan vi heller ikke få en effektiv by og en effektiv region både i forhold til det, vi gerne vil på biotekområdet og på IT-området.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er vigtigt, at nøglepersoner inden for forskning, at nøglepersoner inden for biotekvirksomheder, medikovirksomheder, kan komme rundt og møde hinanden, og de har ikke tid til at tage bussen.

Det samme med konsulentvirksomheder. Der vil vi kunne se både inden for IT-konsulenter, men også inden for andre konsulentbrancher, at virksomhederne i stigende omfang flytter til Københavns Amt, fordi der er trængselsproblemer i Indre By.

Jeg synes, det er vigtigt, når vi har de her debatter, at vi så ikke kun tænker på, når en beboer skal fra hjem til arbejde. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi også tænker håndværk og handel ind, og at vi tænker vidensindustri, kreative erhverv. Det er vigtigt, at der er en fremkommelighed, og at der er det for alle erhverv.

Jeg tror måske også, at Socialdemokratiet er opmærksom på det, og det kan måske også forklare, hvorfor der er den uenighed mellem Enhedslisten og Socialdemokratiet på dette område, heldigvis.

Louise Frevert (O): Det udvikler sig jo til en utroligt spændende diskussion, fordi nu er Venstres nye ordfører på banen, Preben Bille-Brahe, og næsten vil påstå, at med vores forslag, medlemsforslag, som det nu bliver til, så vil hele Storkøbenhavns erhvervsliv ligge i ruiner ved, at man laver en bilfri søndag en gang om måneden. Jeg synes, det er utroligt.

Til fru Grete Henius så må jeg nok sige, at med det temperament, der blev lagt for dagen her, så kunne det måske være et af de tilfælde, hvor man kunne trænge til en ambulance eller noget andet, hvis man fik et hjerteslag. Det er jo klart, at man har nogle embedsmænd, der kan fortælle en, hvordan Beredskabstjenesten skulle fungere i tilfælde af, at der var bilfri dage.

Til Tine Peters: Jeg kan slet ikke forstå det der argument med, at de ældre skulle køre rundt i byen, ligesom Ben Haddou også sagde, til hinanden. De fleste ældre mennesker har ikke bil, de tager alligevel offentlige transportmidler. Jeg er helt sikker på, at der er mange af os, der kan huske, at det var overhovedet ikke nogen katastrofe, dengang man havde bilfri søndage. Folk kom hinanden ved, folk havde mulighed for at tage offentlige transportmidler. Det er da ved gud noget pjat, at man skal være så forkælet, at man ikke kan tage sin cykel eller tage offentlige transportmidler.

For øvrigt ville der være mange herinde, der udmærket godt kunne trænge til at tage cyklen lidt mere. Det er godt for figuren og mere klædeligt med noget mere motion.

Så der er alle mulige gode argumenter for at holde de her bilfri dage.

Manja Sand (A): Jeg vil bare lige sige, at alle de praktiske problemer, som Grete Henius mener vil opstå i forbindelse med de her bilfri dage, vil man naturligvis tage med i de drøftelser, der vil være om planlægningen af de bilfri dage, således at man finder løsninger for de beboere i Indre By, der absolut ikke kan eksistere uden deres biler. Der er jo også tale om de handicappede. Det er en gruppe, som vi også er nødt til at tage hensyn til den dag. Men det er jo klart, det er ting, som vil blive taget op.

Så synes jeg lige jeg vil rette en misforståelse hos Grete Henius. Det er inden for Voldgarderne, ikke inden for voldene.

Til Tine Peters om busfri dage: Det synes jeg da, du skal bede Søren Pind om at rejse i Trafikudvalget i HUR, hvis du synes, det er en idé, der skal følges op på.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Så vil jeg sige, at hvis der i forbindelse med dette forslag bliver tale om, at der skal bruges nogle ekstra økonomiske midler, så skal de midler selvfølgelig findes inden for de rammer, der er inden for de 3 udvalg, Miljø- og Forsyningsudvalget, Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget. Det er jo klart, det er ting, man finder ud af, efterhånden som man finder frem til, hvordan man vil få det her forslag til at fungere.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Forstod jeg på Tine Peters, at det var et forslag om busfri dage? (*Ophold*). Det var det ikke. I givet fald er det et nyt forslag, som så vil blive optaget den 31. maj. Det vil jeg sørge for.

Abderrahman Ben Haddou (D): Altså når jeg siger, jeg har været chokeret over, at Dansk Folkeparti lige pludselig har ændret politik på det område, så hænger det altså sammen med, at det er det samme parti, vi har set heroppe kæmpe med næb og kløer mod parkeringsrestriktionerne. Jeg fatter bare ikke en sammenhæng imellem, at Dansk Folkeparti kæmpede mod parkeringsrestriktionerne i sin tid og så nu her, så kommer man med sådan et forslag om at lukke for trafikken i København hver anden søndag.

Det er også underligt, fordi jeg kan ikke engang forstå det. Jeg har hørt her Dansk Folkepartis ordfører sige, at det er en gang om måneden, jeg har hørt nogle sige hver anden uge, og så er der nogle, der har sagt hver tredje uge. Så alene det viser lidt om, at der ikke rigtig er sammenhæng i det forslag, der er kommet heroppe. Men lad det være ved det.

Jeg vil blot spørge Socialdemokratiet om det her forslag, som jeg synes efterhånden ser ud som om det er lige så dårligt planlagt som forslaget om indførelse af parkeringsrestriktionerne, som vi jo sådan set har rettet til i flere omgange her i Borgerrepræsentationen, og som jeg ved også ligger til forhandling i Bygge- og Teknikudvalget, fordi nu vil man lige pludselig have parkometre i stedet for rundt omkring i København.

Hvad sker der, hvis folk ikke overholder forbuddet? Hvad vil man gøre? Hvad er løsningen? Det vil jeg meget gerne have, at Socialdemokraterne svarer på. Hvad er dispensationsmulighederne for ældre og svage? Det ved vi ikke, det er ikke blevet sagt heroppe. Men lad os få det klargjort, fordi hvis man skal have et forslag til at fungere, og det har sin saglighed, så skal man altså også fortælle lidt nærmere om det.

Har man kontaktet HUR og HT? Har man planlagt det sammen med dem? For det skal jo være en fest, folk skal jo tage de kollektive trafikmidler. Vi ved jo, de kører dårligt om søndagen og lørdag eftermiddag. Har man kontaktet dem, sådan så københavnernes ikke skal lide i det mindste under den her fest? Har man sørget for, at taxaerne kan få lov til at køre? Har man sørget for, at hjemmeplejen kan få lov til at køre den dag til de ældre, eller er det også forbudt?

Kom med noget konstruktivt og fortæl os heroppefra om jeres plan, sådan så vi ved, at den hænger sammen. Alt det andet er rent og skær valgflæsk.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Og festen fortsætter med Tine Peters denne gang, værsgo.

Tine Peters (V): Jeg vil så lige starte med at sige til fru Louise Frevert, at Venstre har aldrig påstået, at de ældre i Indre By har bil, og at de ligger og kører rundt og besøger hinanden,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

og at de ikke kunne undvære det en søndag. Nej, jeg snakker om de ældre mennesker, hvis man indfører bilfri søndag en gang om måneden, der ikke kan komme ud, der ikke kan blive hentet. Der er ældre mennesker, der bestiller handicaptransport flere måneder i forvejen, når de skal ud til noget. Der er ældre mennesker, der også regelmæssigt tager ud med enten taxaer eller handicaptaxaer eller anden form for ydelse, som ikke kan opfyldes af en fyldt gul kollektiv HUR-bus.

Jeg vil også sige, at man har heller ikke taget højde for, når man indfører sådan noget den her weekend, at der skal friske grøntsager til grønthandlerne på Israels Plads. Man har ikke taget højde for, at der skal gøres rent i den weekend, noget som ellers ligger Bygge- og Teknikudvalget meget på sinde, også Socialdemokratiet, så vidt jeg har forstået, at rengøringen i Indre By skal være i tiptop form.

Og så synes jeg, at Manja Sand undlod at kommentere på de lokale initiativer, som det her ville gå ud over, og især undlod at kommentere på den ekstra kapacitet, der helt klart bliver brug for, hvis det er, man vil sikre, at folk kommer ind i byen, når de ikke kan færdes med bil, altså den ekstra kapacitet, der er brug for i busser.

I stedet for kastede Manja Sand sig over et ellers udmærket forslag om en busfri dag, men det er jo en helt anden sag, og tog ikke stilling til, hvorvidt man egentlig skulle gå ind og gøre dette forsøg bedre, i og med at man sørgede for, at busserne havde kapaciteten, at der var busser på gaden til at tage fat i de her folk.

Jeg synes generelt, at det fra flere partier er blevet ytret i aften, at de bilfri dage i 1970'erne ikke var noget problem. Jeg må så bare erkende: Hvem har sagt, at det ikke har været noget problem? Måske har de, der blev generet af de bilfri dage i 1970'erne, måske har de mennesker, der virkelig blev generet af de bilfri dage i 1970'erne, ikke råbt højt nok. Måske er det ældre mennesker, der har ligget og ikke haft besøg af hjemmepleje osv., osv., der ikke har råbt højt nok. Jeg synes, at det er en vildfarelse at sige, at bilfri dage i 1970'erne var en ubetinget succes.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): Der er nogle, der har en meget selektiv høreelse i denne forsamling, fordi det er blevet sagt fra overborgmesteren, at dette forslag, som vi er adskillige partier, der står sammen om, bliver et medlemsforslag til næste møde.

Jeg kan da godt høre på debatten, at det bliver alle tiders møde med rigtig mange saglige argumenter specielt fra Venstres side.

Så vil jeg sige til Ben Haddou, ja, jeg elsker biler i byen, jeg elsker at have min egen bil at køre rundt i. Men parkeringsrestriktionerne i hverdagen, hvor man skal betale for at parkere, har intet med bilfri søndage at gøre. Det har noget at gøre med miljø, det har noget at gøre med at gøre folk bevidste om, at der findes andre måder at transportere sig i end i et karosseri med 4 hjul på.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal bare sige, at jeg er enig med Louise Frevert, og det vil være sådan, at på næste møde vil Louise Freverts forslag om flere bilfri dage blive optaget under en »væltet tuborg« sammen med Tine Peters' forslag om busfri dage.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

(Kort bemærkning).

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg vil blot minde om, at de bilfri søndage, vi taler om i 1970'erne, det var altså en folketingsbeslutning, det er ikke en kommune. Det hang også sammen med, at vi faktisk manglede brændstof, skal jeg også minde om. Det havde ikke en dyt med miljø at gøre.

(Kort bemærkning).

Tine Peters (V): Jeg synes, Louise Frevert i hvert fald har fat i én ting i aften, og det er, at der er visse folk, der har en selektiv høreelse.

Jeg vil gerne gentage over for overborgmesteren, at Venstre ikke har stillet forslag om busfri dage, men nok ikke ville modsætte sig det, hvis andre gjorde det.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Men altså meningen var sådan set god nok.

Johannes Nymark (A): Det har været en meget interessant debat at sidde og overvære, vi er kommet langt omkring. Så ser jeg bort fra, at Israels Plads er rykket ind i Indre By, og at der er forskel på vold ... (*Mikrofonen afbrudt*) ... og sådanne småting, der er røget af panden i løbet af debatten.

Men må jeg ikke stilfærdigt sige, at når man tager den lidenskab i betragtning, som vi har oplevet i denne debat, så er der noget, der tyder på, at vi har ramt i plet med dette forslag. Vi har fået alt fra dommedagsprofetier og til valgflæsk.

Symptomerne er klare, forslaget er faldet i god jord hos københavnerne. Det ved enhver, der sidder i denne sal. Det er en god markering af en trafikpolitisk holdning, og det bliver en weekend, som folk allerede glæder sig til.

Jeg synes, debatten har demonstreret, at det dog er ærgerligt, at Socialdemokratiet kom til at stille et forslag, som allerede er faldet i god jord.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er det Grete Henius – der har taget Krak og Karnov med op.

Grete Henius (C): »Words, words, words« siger som bekendt Hamlet i Shakespeares drama, og nu skal vi citere. Nu vil jeg gerne citere fra Vogel Jørgensens »Bevingede Ord«, side 1062.

»Words, words, words« blev sagt på engelsk af C.F. Tietgen. Han brugte citatet over for en modstander i en debat, grosserer Johannes A. Neiiendam, der opfattede ordene som »Vås, vås, vås«. Hans engelske udtale har åbenbart ikke været helt god. Og så blev denne Neiiendam naturligvis fornærmet over denne uparlamentariske udtryksmåde. Tietgen oplyste derpå fejltagelsen, men i sommerrevyen 1868 i »Midnatssolens Land« hed det alligevel: »En etatsråd sagde: »Vaas, vaas, vaas««.

Jeg siger det på dansk: Vås, vås, vås. Aldrig har jeg hørt så meget vås.

Så vil jeg gerne til den, som sagde, at det var inden for Voldgaderne, dette kørselsforbud skulle være gældende, citere fra Kraks »Hvem bor hvor i Storkøbenhavn«, bind I fra A til K, og det er udgave 2000, side 307, spalte 3 og 4, der er som bekendt 4 spalter på hver side,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Christianshavns Voldgade. Hør efter! Der er 2½ spalte med adresser på mennesker, der bor i Christianshavns Voldgade.

Jeg har før måttet give overborgmesteren en historisk belæring. Nu må jeg også give den, der sagde noget til mig før om spærringen, en topografisk belæring.

Et forslag om sagens henvisning til Bygge- og Teknikudvalget blev forkastet med 35 stemmer imod 13. For stemte V, C, D og W. Imod stemte A, F, Ø, O, B, L og U.

Der blev herefter foretaget delt afstemning over medlemsforslagets enkelte dele:

Forslaget om bilfri dag den 22. september 2001 blev godkendt med 30 stemmer imod 18. For stemte A, F, Ø, B og L. Imod stemte V, O, C, D, W og U.

Forslaget om bilfri dag den 23. september 2001 blev godkendt med 37 stemmer imod 11. For stemte A, F, Ø, O, B, L, D, W og U. Imod stemte V og C.

Forslaget om længere åbningstid for butikkerne den 22. september 2001 blev godkendt med 28 stemmer imod 19. For stemte A, V, C, L og D. Imod stemte F, Ø, O, B og U.

Forslaget om, at butikkerne kan holde ekstraordinært åbent den 23. september 2001, blev godkendt med 29 stemmer imod 19. For stemte A, V, C, L, D og W. Imod stemte F, Ø, O, B og U.

Forslaget om afvikling af andre aktiviteter, der relaterer sig til miljø – trafikugen, blev godkendt med 35 stemmer imod 13. For stemte A, F, Ø, O, B, L og W. Imod stemte V, C, D og U.

Hermed var medlemsforslag i sin helhed godkendt, herunder at det træder i stedet for beslutningen i Økonomiudvalget den 27. marts 2001 om afholdelse af bilfri dag.

---

3) BR 184/01. Integrationsudvalget

Meddelelse fra Dansk Folkepartis Gruppe om, at Peter Skaarup udtræder som medlem af Integrationsudvalget, og at Karin Storgaard indtræder som nyt medlem af udvalget.

Meddelelsen blev taget til efterretning.

---

4) BR 187/01. Vesterbro Svømmehal

Indstilling om, at der gives en anlægsbevilling på 9,28 mill. kr. til renovering af betonen og vandbehandlingsanlægget i Vesterbro Svømmehal, Angelsgade 4. Udgifterne fordeler sig med

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

5,2 mill. kr. i 2001 og 4,08 mill. kr. i 2002, at den kassemæssige dækning for anlægsbevillingen på 5,2 mill. kr. i 2001 anvises på Kultur- og Fritidsudvalgets rådighedsbevilling Kultur og Fritid konto 0.30.3 (idrætspulje), at Borgerrepræsentationen træffer principbeslutning om, at udgiften 4,08 mill. kr. finansieres inden for Kultur- og Fritidsudvalgets budget for 2002, samt at udgiften på 4,08 mill. kr. finansieres af de 10 mill. kr., der i rammen for Kultur- og Fritidsudvalget er afsat til kultur- og idrætsfaciliteter i 2002.
(Kultur- og Fritidsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

5) BR 201/01. Københavns Kulturfond

Indstilling om godkendelse af beretningen for Københavns Kulturfonds virksomhed i 2000.
(Kultur- og Fritidsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

6) BR 194/01. Heimdalsgades overbygningsskole

Indstilling om, at der gives en kapitalbevilling på i alt 7.500.000 kr. til undervisningsmidler og supplerende udstyr til den nye overbygningsskole i Heimdalsgade 29-33.
(Uddannelses- og Ungdomsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

7) BR 189/01. Korsager- og Voldparkens Skoler

Indstilling om, at der gives en kapitalbevilling på 570.000 kr. til etablering og leje af en midlertidig pavillon til udvidelse med 22 pladser af et eksisterende fritidshjem på Korsager Skole, samt at der gives en kapitalbevilling på 1.852.000 kr. til køb, etablering og indretning af pavilloner til en midlertidig fritidsordning (KKFO) til 44 børn på Voldparkens Skole.
(Uddannelses- og Ungdomsudvalget)

Borgmester **Per Bregengaard**: Jeg skal foreslå – det står allerede i udvalgets beslutningsprotokol – at den foreslåede fritidsordning på Voldparkens Skole etableres i henhold til serviceloven som et selvstændigt fritidshjem.

Et af Per Bregengaard (Ø) stillet ændringsforslag om, at den foreslåede fritidsordning på Voldparkens Skole etableres i henhold til serviceloven som et selvstændigt fritidshjem, blev forkastet med 31 stemmer imod 14. For stemte F, Ø, L og W. Imod stemte A, V, O, C, B, D og U.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Herefter blev indstillingen godkendt uden afstemning.

---

8) BR 195/01. Jagtvejens Skole

Indstilling om, at der gives en kapitalbevilling på 4.414.000 kr. til udvidelse af det eksisterende fritidshjem ved Jagtvejens Skole med to grupper.

(Uddannelses- og Ungdomsudvalget)

Louise Frevert (O): Som man kan se i indstillingen, mener vi, at det var meget, meget slapt og for dårligt af forvaltningen, at vi ikke havde tegningerne udarbejdet, hvor vi kunne se, hvad det var, der kom til at foregå. Den protokollbemærkning, jeg har lavet i udvalget, vil jeg gerne have videreført her i Borgerrepræsentationen.

Desuden var det jo en meget trist dag i udvalget, for da man skulle etablere denne her nye udvidede fritidsinstitution ude på Jagtvejens Skole, havde jeg foreslået, at man etablerede den som en KKFO. Jeg synes, det var meget vigtigt, at man sendte det ud til høring. Det viste sig så, da vi fik høringssvarene tilbage, at skolebestyrelsen ude på Jagtvejens Skole rent faktisk havde været meget, meget positivt stemt over for, at det blev en KKFO, man etablerede i august 2002.

Jeg synes da også, at det er meget vigtigt, at interessenterne bliver hørt. Hvad skal man ellers med de høringer, vi ustandselig sender ud? I det hele taget synes jeg, vi sender alt, alt for meget ud fra denne forvaltning af alt muligt materiale. Man bliver overdænget med materiale fra den forvaltning, men det er noget, jeg vil se på på et andet tidspunkt.

Men jeg er skuffet, jeg er meget skuffet også over Socialdemokraterne, fordi de ikke kunne stemme for mit forslag, fordi når jeg tænker på, hvor mange timer vi har brugt i det udvalg på at diskutere KKFO og fritidsordninger i det hele taget, så kunne de godt have bakket op om dette forslag. Jeg troede ellers, at Socialdemokraterne var stemt for, at man var demokratisk og gik ind for en demokratisk proces. De høringssvar, der kommer ind fra de stakkels interessenter, man sender høringer ud til, bliver jo ikke engang taget til efterretning. Det synes jeg simpelt hen er for ringe. Men det er der jo ikke noget at gøre ved.

Altså Socialdemokraterne i dette tilfælde har jeg en fornemmelse af har lavet en stor brand, som de så vil prøve på at slukke. De har virkelig sat sig selv på et vågeblus med hensyn til KKFO-ordningerne. Men det havde været muligt at gøre det, og det havde været et dejligt fremskridt.

Men vi kommer tilbage til det på et andet tidspunkt, hvor vi ser, hvordan indførelsen af KKFO andre steder så vil blive.

Borgmester Per Bregengaard: Man må jo indlede og sige til Louise Frevert, at hvis Socialdemokratiet havde stemt for Louise Freverts forslag, så havde de stemt i modsætning til nogle af de vedtagelser, der blev lavet sidste forår.

Til det om tegningerne vil jeg sige, at det var et enigt udvalg, som ønskede, at tegningerne skulle forelægges udvalget. De blev forelagt på det følgende udvalgsmøde, og det, man var enige om på det udvalgsmøde, hvor man sendte det videre, hvor man ikke stoppede sagen, og

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

som Louise Frevert også var enig i, var, at man altid kunne hive i nødbremsen på Borgerrepræsentationens møde.

Jeg vil da også gøre opmærksom på det for dem, der ikke har opdaget det, at tegningerne ligger her på borgerrepræsentanternes bord, så man kan betragte dem.

Karen Hækkerup (A): Det er rigtigt, når Louise Frevert siger, at vi har lagt et meget stort arbejde og også et stort engagement i de debatter, der har været omkring KKFO-ordningerne. Men lige præcis denne udvidelse falder ikke inden for de rammer, vi ellers har aftalt at benytte os af, når vi skal gå ind og se på, om en institution skal være en KKFO, og derfor stemte vi, som vi gjorde.

Indstillingen blev godkendt.

Louise Frevert (O)/Dansk Folkeparti mener, det er for ringe, at forvaltningen ikke har vedlagt arbejdstegningerne af ombygningen. Udvalget har ret til at se tegningerne. Det er vanskeligt at vurdere et projekt, når man ikke ved, hvad det indebærer. Dog stemmer vi for indstillingen, da der er brug for pladserne, og processen vil blive forsinket. Vi vil i det videre forløb snarest se tegningerne.

---

9) BR 198/01. Udviklingsplan for tosprogede elever

Indstilling om, at det reviderede forslag til "Udviklingsplan for BR-Københavns folkeskolers arbejde med de tosprogede elever" godkendes.

(Uddannelses- og Ungdomsudvalget)

Borgmester Per Bregengaard: Jeg synes, at når vi vedtager et vigtigt stykke papir i Borgerrepræsentationen, så skal det have nogle ord med på vejen.

Vi vedtager en udviklingsplan for folkeskolernes arbejde med tosprogede elever, og i den vil jeg godt indlede med at sige, at det, som folkeskolerne bygger på, er altså, at integration er en gensidig proces, hvorigennem forskellige etniske kulturer – det gælder også den danske etniske kultur, hvis man kan tale om en sådan – tilpasser sig hinanden.

Et andet princip for skolerne er, at man ikke tvinges til at opgive sin etniske identitet. Tværtimod er det skolerne opgave at skabe rum til, at børn kan udvikle den identitet, den kultur, som de føler er deres. Og det er vel at mærke også underforstået, at enhver kultur og etnicitet ikke er noget statisk, men er noget, der hele tiden er i udvikling.

Hvis man går ind og ser på de mere traditionelle skolemæssige ting, så er det et hovedformål, at de tosprogede elever opnår nogle uddannelsesmæssige resultater, så de kan indgå både i samfundslivet og i arbejdslivet på lige fod med deres danske kammerater.

Det er også et hovedformål, at man ser den multietniske sammensætning i skolerne som en berigelse for skolerne. Det er vigtigt, at skolerne er kulturelt rummelige, hvor man kan sige, at udgangspunktet for skolens virke er ethvert barns personlige kulturelle og sproglige forudsætninger. Det er jo sådan noget, der ligger i folkeskoleloven, fordi der står, at man skal

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

tage udgangspunkt i børnenes forudsætninger. Men det er også vigtigt at understrege det her aspekt.

Det er vigtigt, at skolerne i det omfang, det er muligt, og det er det nogle steder mere end andre, nyttiggør børnenes modersmål i undervisningen, også i tilegnelse af det danske sprog. Ligesådan, og det gælder ethvert sted, at man skal respektere og nyttiggøre den kultur, som børnene har, og den kultur, de kommer fra.

Det er vigtigt, at skolerne tilbydes en målrettet undervisning i dansk som andetsprog for tosprogede børn. Der vil jeg godt, fordi det hele tiden er noget, der er oppe til diskussion, sige, at selve udtrykket »dansk som andetsprog« ikke er et spørgsmål om rangordning af sprog, men er et udtryk for det sprog, som børnene lærer efter deres modersmål.

Hidtil har vi lagt meget vægt på at udvikle sprogcentre på de skoler, hvor der er mange tosprogede elever, og få opbygget en ekspertise i dansk som andetsprog. Men noget af den diskussion, der har været, når planen har været til høring, har været om behovet for en almen kvalificering af alle lærere i undervisningen dansk som andetsprog. Tosprogede elever er jo på ingen måde begrænset til de, jeg tror 15 skoler, der har sprogcentre. De findes på alle skoler i større eller mindre omfang. Det er en af de ting, der er blevet imødekommet, at sige, ja, men vi må have mere bredde i den faglige kvalificering, der sker af lærerne.

Spørgsmålet om dansk som andetsprog er ikke kun et spørgsmål om nogle kvalifikationer, en dansklærer skal have. Det kan være lige så relevant i matematik, historie, religion eller gymnastik, for den sags skyld.

Karen Hækkerup (A): De rigtige ting er allerede blevet sagt. Det bunder jo i bund og grund et eller andet sted i menneskesyn og i, hvordan vi synes, at vi som kommune og hermed, hvordan vores skole skal møde de børn, som kommer til skolen for at modtage undervisning og for på den måde at blive hjulpet godt på vej.

Det er Socialdemokratiets holdning, at det absolut altid er skolens opgave at møde barnet og hjælpe det bedst på vej uanset hudfarve, religion eller sprog. Mange af de indstillingspunkter, som forvaltningen har, er faktisk udtryk for et utrolig flot menneskesyn, hvor man møder folk uanset deres baggrund.

Derfor har vi støttet dem og kan ikke stemme for Louise Freverts forslag på nær et enkelt, og det fremgår også af indstillingen, hvor »skole« bliver rettet til »folkeskole«.

Men ellers med årsag i, hvordan man betragter mennesker, og hvordan man betragter, at kulturer og etniske grupper godt kan møde hinanden, synes vi, at Louise Freverts forslag er en rigtig dårlig idé.

Louise Frevert (O): Ja, det undrer mig da ikke, at Karen Hækkerup synes, at min nye udarbejdelse af denne plan ikke er noget, Socialdemokraterne kan sympatisere med. Men jeg synes jo ellers selv, at det er vældig udmærket, og at der er mange gode nye tiltag i, som jeg ikke kan forstå, at udvalget ikke ville acceptere at stemme for. Fordi jeg har gjort et meget stort stykke arbejde ud af at vende og dreje de forskellige ting, fordi det har en almen interesse, ikke alene selvfølgelig for Dansk Folkeparti, men også for københavnere. Det kan vi jo se ud fra de stemmetal, som Dansk Folkeparti får, og man kan også se det ud fra den utilfredshed, der er i debatten om den danske og i særdeleshed den københavnske folkeskole.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er jo klart, at hvis der var være en dyb tilfredshed med folkeskolen i København, så ville der ikke være så mange procent, der går på privatskole, så ville der ikke være den evige debat om, at der er en multietnisk klasse, der består af 80-90 pct. indvandrerbørn, der ikke kan tale dansk.

Nu skal vi ikke generalisere og skære alle over én kam, fordi i mit arbejde som underviser ved jeg rent faktisk, at der er en hel del indvandrerbørn og flygtningebørn, der faktisk er ret gode til at tale dansk, og de taler det fuldstændig, som vores egne etniske danskere taler det. Så vi skal ikke generalisere. Men til gengæld er der en stor procent, der ikke er i stand til at tale det danske sprog, når de kommer i skole, og det gør så, at der er en del af dem, der ikke kan tale dansk, er det klart, at så sænker det niveauet, og standarden bliver derefter, og det vil sinke undervisningen.

Men det er helt klart vores mening, at der ikke skal bruges de mange ressourcer i folkeskolen, der bliver brugt nu, på at lære børnene dansk, når de endelig er kommet ind i skolen. Næh, man skal satse, hvis de ikke kan tale dansk, på førundervisningen af børnene, hvad vi også gør nu i nogle tilfælde. Fordi de bør kunne tale dansk optimalt, inden de kommer i skole, undtagen selvfølgelig dem, som kommer til landet i en sen alder, der er vi nødt til at have modtageklasser. Men så må man intensivere undervisningen i dansk, så de kommer til at lære det hurtigere.

Det kunne jo ellers have været en meget interessant aften, hvis jeg havde sat alle mine afstemningspunkter til afstemning et efter et, men jeg synes ikke, der er nogen grund til det, så jeg vil fremføre alle mine punkter til afstemning under ét, undtagen det, som jeg fik flertal for i udvalget, for ikke at trætte forsamlingen. Det var pænt af mig. Ja, man må jo gøre noget for forsamlingen her og sine medmennesker.

Men vi mener desuden, og det ved jeg godt er en helt, helt anden debat, som ikke skal være her, ligesom Venstre, at vi ikke vil have, at der skal være modersmålsundervisning.

Så kan jeg sige, at det forslag, vi også har haft ligesom Venstre, at det ikke skal hedde »dansk som andetsprog«, også er blevet nedstemt. Det kan jeg ikke forstå, fordi vi bor altså i Danmark. Jeg ved udmærket godt, at nu fik vi igen en pædagogisk belæring fra Per Bregengaard, som vi godt ved, hvorfor det hedder »dansk som andetsprog«, men det er jo altså dansk, der er det primære sprog her i landet. Derfor er der ikke noget, der hedder dansk som første- eller andetsprog, det hedder bare simpelt hen dansk.

Martin Günter (F): SF's ordfører på dette område har bedt mig sige, at SF mener, at tosprogetplanen er god. Det er en god revision af en i forvejen god plan, især fordi den bliver starten på, at også fritidshjem og -klubber tænkes ind i integrationsprocessen. I SF håber vi også, at de mange flotte ord i planen vil blive fulgt op, når budgettet skal vedtages herinde senere på året.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi går til 2. runde.

Borgmester Per Bregengaard: Man må jo starte med at kommentere Louise Frevert, som mener, at man ikke bør koncentrere sig om udviklingen af det danske sprog i folkeskolen. Det mener jeg faktisk er en livslang proces, det er det også for tosprogede elever, og det er ikke

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

tilstrækkeligt, at man udvikler danskkompetencen i børnehaver i førskoleprojekter, som vi har i kommunen.

Så var der et enkelt punkt, hvor jeg ikke forstod Louise Frevert, fordi hun sagde, jamen når hun ikke kunne gå ind for ... eller det kan hun jo godt, men når hun har stillet alle de her ændringsforslag, så er det fordi der er problemer med skolen med den elevsammensætning, der er i skolen. Der vil jeg bare fortælle Louise Frevert sådan stille og roligt, at selv om vi vedtager det her papir, og det er sådan set uanset i hvilken udgave, vi har altså den samme elevsammensætning, står vi ikke over for et eller andet forslag, hvor man kan ændre de elever, der går i folkeskolen. Det ville jo også være lidt absurd, men for at der ikke er nogen, der kommer i vildrede med det.

En anden ting, jeg ikke rigtig forstod, var, at Louise Frevert ikke forstod, hvordan udvalget kunne gå imod alle hendes glimrende tiltag og diskutere dem. Men hvis forsamlingen tillader sig at kigge ned over siden, så består Louise Freverts tiltag i, at det udgår. Det er det gennemgående træk, at den ene, den anden og den tredje ting udgår. Der kan selvfølgelig godt være mening i, at man gør det, men at kalde det nye tiltag, at der er ting, der udgår, synes jeg ærlig talt, man skal være langt ude for at kunne argumentere for.

Derfor er der måske heller ikke så meget diskussion og strategi, fordi der er nogle ting, som Dansk Folkeparti ikke bryder sig om. Men alternativer til det, andre strategier, har ikke rigtig været på banen.

Jeg er utrolig glad for, at der er bred tilslutning til udviklingsplanen. Jeg startede herinde i Borgerrepræsentationen i 1988, så vidt jeg husker. Noget af det første, jeg blev kastet hovedkulds ind i, var et underudvalg under daværende skoledirektion vedrørende fremmedsprogede børns undervisning. Det var der, hvor jeg begyndte at sætte mig i hvert fald noget ind i den her sag.

Jeg vil sige, at diskussionen af de her ting har flyttet sig utrolig meget, efter min opfattelse i en meget fornuftig retning. København er, når det drejer sig om udviklingsplaner og strategier på dette område, virkelig i front i sammenligning med mange andre steder, som hænger fast i de gamle diskussioner, hvor vi ligesom i hvert fald for det store flertals vedkommende har udviklet en egentlig strategi på dette område, som jeg synes er ganske tilfredsstillende, og hvor jeg synes, det egentlig er ganske flot, at der er så meget opbakning til den.

Louise Frevert (O): Nu kan man jo formulere tingene på mange forskellige måder, og som borgmester Per Bregengaard sagde, så havde jeg lavet nogle ændringsforslag, hvor tingene udgik, og der stod »udgår«, »udgår«, »udgår«. Det gør der altså ikke til dem alle sammen. Jeg vil ikke kalde det at udradere en plan, som er blevet skrevet. Nej, det hedder, at man retter den til. Jeg har rettet udviklingsplanen til, det er lige præcis det, jeg har gjort, så det er en helt, helt anden snak, vi er ude i dér.

Så bad Per Bregengaard også om nogle klare tiltag, og jeg skulle komme med et konstruktivt forslag om, hvordan man kunne løse problemet. Man kan selvfølgelig ikke løse et problem på den måde. De er her, og den behandling, de skal have, skal også være i orden.

Det, vi taler om, er, at man skal have en fordeling. Jeg ved udmærket godt, at der nu er næsten 30 pct. indvandrerbørn i de københavnske folkeskoler. Men det kan ikke være rigtigt, at man skal have nogle skoler, hvor der er 90 pct. i den ene og 14 pct. i den anden. Så hvis man skal have en ordentlig fordeling, så skal det være over hele byen. Det har der også være

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

tiltag til, at vi skal diskutere i udvalget, og det håber jeg så, at forvaltningen vil fremsætte et forslag om, sådan så vi kan få en ordentlig fordeling af vores folkeskoleelever, uanset hvilken etnisk herkomst de har.

Wallait Khan (V): Udviklingsplanen for tosprogede elever er en plan, som er meget gennemdiskuteret, en god plan. Vi i Venstre er meget, meget glade for den, og vi tilslutter os planen. Det var det eneste, jeg ville sige.

Karen Hækkerup (A): Jeg synes, Louise Frevert har ret, når hun siger, vi skal til at debattere, hvordan og hvorledes elevsammensætningen er på skolerne.

Men jeg vil bare godt advare kraftigt imod, at man tror, at man ved at tvangsflytte børn rundt omkring i de forskellige bydele kan opnå en bedre folkeskole. Når man ser på, hvad det er for nogle incitamenter, folk har for at vælge deres lokale skole, så er det bl.a., at den er lokal, at man har legekammerater i området, at man har institutioner i området.

Jeg ved ikke, hvordan Louise Frevert eller Dansk Folkeparti vil gå ud og fortælle de glade vælgere på Østerbro, at fordi der ikke bor nogen indvandrere på Østerbro, så skal alle de hvide børn tage i busser til Nordvest, så indvandrerne kan komme ind på de gode skoler på Østerbro.

Jeg synes, vi skal tage en debat om, hvordan og hvorledes vi måske kan gøre ordningen mere fleksibel, men vi skal lade være med at gå rundt og tro, at en skole er dårlig, fordi der er mange indvandrere eller mange tosprogede. Det er nogle helt andre ting, der karakteriserer en god skole. Det er, hvordan og hvorledes lærerne har det, hvordan de samarbejder, hvordan de tilrettelægger undervisningen. Det er ikke kun, hvilken farve børnene har. Faktisk er der, som Louise Frevert selv siger, mange af de nye danskere, som taler godt dansk, og hvor det overhovedet ikke er et problem, hvor de kommer fra.

Det er altså forkert at tro, at en skole er dårlig, fordi der er mange tosprogede, og den er god, fordi den er rent dansk. Det er noget sludder og noget vås.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 3. runde.

Borgmester **Per Bregengaard**: Det er min grundlæggende opfattelse, at der skal 2 parter til integration i det samfund, vi har. Der er både de etniske mindretal, tosprogede elever, som de hedder i denne sammenhæng, og dansksprogede elever. Det er et problem, vil jeg så sige, at nogle skoler er temmelig rene etniske skoler i stil med 90 pct. tosprogede elever.

Der er faktisk initiativer til at ændre på de her forhold. Der er et spørgsmål om, at de her skoler jo ikke afspejler deres lokalområde. Der er gennem flere år blevet lavet en særlig indsats for at rekruttere et bredt udsnit af børnene fra lokalområdet. Nogle steder lykkes det, andre steder skal der åbenbart et sejere arbejde til, før det lykkes at vende udviklingen for skolen.

Det er også inde i et moment nu, at når man ændrer på skoledistrikter, jamen så er der også det, der hedder, at foruden at børnene skal have en ordentlig skolevej, og skolen selvfølgelig skal ligge i grunddistriktet, er der også det kriterium, der hedder, jamen kan man ændre nogle ting i den sociale etniske sammensætning, sådan så man får et mere lokalt velafbalanceret skolemønster, så skal man gøre det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

På samme måde omkring modtagelsesundervisning kan man også gøre det. Modtagelsesundervisningen lægges jo i princippet i nærheden af, hvor mange af de børn bor, der har brug for modtagelsesundervisning, som er dem, der kommer til landet og ikke kan dansk i forvejen. I placeringen af det på lokale skoler kan man f.eks. lægge det på dem med en lavere tosprogsprocent i modsætning til dem med en højere.

Så alle de her tiltag er ikke nogen, der skaber måske revolutioner. Nogle af dem kræver lange, seje træk. Men jeg vil meget advare mod, som Karen Hækkerup også gjorde det, at man begynder at rykke børn ud af deres kvarterer. Jeg kan huske de unge rebeller, der havde en demonstration i Gentofte med et stort banner, der sagde »Nej til ghettodannelse – tvangspred de rige«. Det morede man sig meget over. Det blev forstået som en joke. Hvis man går ind og siger det på Indre Nørrebro, i Nordvest osv., så er det altså ikke en joke der.

Men jeg vil anse det som enormt synd, hvis nogle af de der gentoftebørn blev busset ind på Vesterbro og skulle gå i skole derinde i et kvarter, som er meget fremmed for deres baggrund og hjem. Jamen de ville da blive isoleret og nogle uglesete børn der. De ville ikke få kammerater der. På samme måde som hvis man skulle busse tosprogede elever ud af deres kvarterer et fremmed sted hen. Det ville der ikke komme mere integration af. Der er undersøgelser, der påviser de her ting.

Jeg tror, mange kommuner har opgivet de her busningsprojekter. Børnene bliver langt mere isolerede socialt, de får ikke så god en skolegang, som de får på deres lokale skole. Det er faktum, jeg refererer til, og ikke holdninger.

Louise Frevert (O): Der er altid mange udlægninger af samme sag. Der bliver skrevet rapporter op, rapporter ned, som jeg har været oppe og sige tidligere.

Men nu var det jo ikke ligefrem en flugt, om man så må sige eller flytning over kommunegrænserne, som jeg var oppe og tale om. Jeg talte ikke om Gentofte, Søllerød, Ishøj kontra København. Jeg taler om København.

En anden ting er, at vi taler altså ikke om, at vi bor i New York. Vi bor i København, som er en landsby i forhold til mange andre storbyer. Den er så lille i areal, at man faktisk kan krydse byen ude fra Østerbro og hele vejen ned igennem Jagtvej ud til Valby på gåben. Det vil sige, man faktisk kan gå hele byen igennem, større er København ikke. Så der er da ikke nogen, der skal bilde mig ind, at det ikke er muligt at have børn fra den ene del af byen til den anden.

Hvad så med alle de skolebørn, der går i private skoler? Hvor mange af dem bor et helt andet sted? Ja, så står jeg måske og siger noget andet, og nogle af dem kommer også udefra, fra den anden side af bygrænsen. Men der er da børn, der bor på Østerbro, der tager ind på Zahles Skole. Der er da børn, der bor ude på Vesterbro, der tager ud på Østerbro, til Ingrid Jespersens Skole. Så det har aldrig været noget problem.

Så det der med, at man partout er nødsaget til at have sine legekammerater i det område, hvor man bor, er jo ikke helt korrekt, fordi så vil den store procentdel af privatskolebørn være så pokkers ensomme. Det er de jo ikke. De har et udmærket, godt liv med de kammerater, de har i den pågældende skole og i den pågældende SFO-ordning, hvor de er, samtidig med at de også har det i det lejlighedskompleks eller parcelhusområde, hvor de bor.

Så det er en lidt mærkelig diskussion ude af proportion med meningsudvekslinger, mere end det egentlig har noget at gøre med de såkaldte faktuelle oplysninger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

De af Louise Frevert (O) i Uddannelses- og Ungdomsudvalget stillede ændringsforslag, der ikke blev godkendt af dette Udvalg, jf. bilag 1 til den trykte indstilling, blev af Borgerrepræsentationen forkastet med 40 stemmer imod 8. For stemte O og C. Imod stemte A, V, F, Ø, B, L, D, W og U.

Herefter blev indstillingen godkendt med 43 stemmer imod 0. For stemte A, V, F, Ø, C, B, L, D, W og U. O undlod at stemme.

---

10) BR 200/01. Dansk Center for Undervisningsmiljø

Indstilling om, at Frederiksberg Kommune overfor undervisningsministeren indstiller Københavns og Frederiksberg Kommunes fælles medlem til bestyrelsen for Dansk Center for Undervisningsmiljø.

(Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen)

Indstillingen blev godkendt.

---

11) BR 190/01. Praksisplan for kiropraktikken

Indstilling om, at forslag til praksisplan på det kiropraktiske område i Københavns Kommune godkendes.

(Sundheds- og Omsorgsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

12) BR 188/01. Regnskabsprognose 2001 for hjemmeplejen

Indstilling om, at der gives Sundheds- og Omsorgsudvalget en tillægsbevilling i 2001 på 51.000 t.kr. til bevillingen "Pleje, service og omsorg for ældre" konto 5.32.1, at der overføres 10 mill. kr. fra Sundheds- og Omsorgsudvalgets anlægsbevilling i 2001 (SOSU-skolen) til det rammebelagte område, driftsbevilling, Pleje, service og boliger for ældre, samt at den resterende ubalance på 16 mill. kr. dækkes ved en tillægsbevilling til Sundheds- og Omsorgsudvalget, der finansieres ved salg af ejendommen Borgervænget, der forudsættes overført til Økonomiudvalget med henblik på salg.

Det forudsættes, at Sundheds- og Omsorgsudvalget fremsætter forslag om en tillægsbevilling til dækning af huslejudgifter vedrørende det fremtidige lejemål på Borgervænget, når lejekontrakten indgås.

(Sundheds- og Omsorgsudvalget)

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Borgmester **Peter Martinussen**: Denne sag er jo i virkeligheden forsamlingen godt bekendt, al den stund vi allerede sidste gang på foranledning af nogle partier drøftede det, der var essensen og hovedindholdet i det hjemmeplejeforlig, som er indgået imellem en række partier her i Borgerrepræsentationen, og som danner baggrunden for de indstillingspunkter, der ligger til afstemning i aften.

Jeg kunne jo vælge at sige det her på en anden måde, og det vil jeg så gøre, og sige, at i aften får københavnernes jo ved afstemningen om dette punkt syn for sagen om, hvem der taler om bedre hjemmepleje, og hvem der handler, når det gælder bedre hjemmepleje.

I den forbindelse vil jeg gerne på Den Socialdemokratiske Gruppens vegne sige tak for opbakningen, realismen og den ansvarsforpligtelse, der ligger i det også, til ud over min egen gruppe til SF, til Enhedslisten, til Det Radikale Venstre, til CD, til Preben Møller Hansen fra Fælles Kurs og til Aage Pedersen som løsgænger. Jeg håber, jeg har husket alle.

Vi er smadderhamrende glade for – det tror jeg også, de ældre københavnere er – at der er så mange ansvarlige medlemmer af Borgerrepræsentationen, der vil være med til at sikre et ordentligt grundlag for hjemmeplejen i København.

Andre partier – det er selvfølgelig de ikke nævnte, men de bør jo næsten nævnes – Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti, sidstnævnte, der jo ikke mindst skriver flammende læserbreve om hensynet til de ældre, og Lars Hutter, er ikke med i forliget. Det er disse partier og disse partier alene, der har ønsket at kaste hjemmeplejen og dermed servicen til de ældre ud på en usikker kurs, og det er heldigvis ikke lykkedes. Det tror jeg, københavnernes har bemærket, og vi skal nok være nogle, der i den kommende tid hjælper disse partier med at gøre opmærksom på, at de ikke har ønsket at være med.

Jeg har bemærket, at et enkelt af disse partier senere på dagsordenen har forsøgt at finde figenbladet fra Edens Have og stillet et medlemsforslag om hensynet til de ældre og sympati for hjemmeplejen. Det vender vi tilbage til, men jeg vil bare sige allerede her, at figenbladet ikke dækker, og det er ikke noget kønt syn, der skjuler sig bag.

Om forliget i øvrigt, jeg skal ikke gennemgå det i detaljer. Nogle vil spørge, og de partier, jeg nævnte sidst, vil sikkert sige, måske endda med triumf og harcelering i stemmen, for det ligger jo til en række af disse partier i mange sager, jamen I har jo ikke løst problemerne, der er jo fortsat problemer med den københavnske hjemmepleje.

Til det er der kun at sige: Ja, det kommer ikke bag på os. Men man kan spørge sig selv, og man må især spørge de partier, der ikke vil være med til at sikre pengene her: Hvordan kan disse partier bilde Borgerrepræsentationen ind i dag og københavnernes i morgen, at uden de 35 mill. kr., der er fundet her, havde tilstanden været bedre, usikkerheden mindre, presset på vores medarbejdere mindre? Kort sagt, for at blive i sproget fra Edens Have: Hvordan kan disse partier bilde hinanden, os og københavnernes ind, at vi har været tættere på paradiset uden de 35 mill. kr.?

Det kræver et stykke politisk overtalelseskunst, som jeg ikke tror, at nogen af de troldmænd, der bruger mere tid på pressearbejde end på politisk arbejde, fra henholdsvis f.eks. Venstre og Dansk Folkeparti, trolddomskunst, som jeg ikke engang tror, disse personer er i besiddelse af. Nok så mange læserbreve fra Martin Geertsen, Louise Frevert og andre – og det er ikke tilfældigt, jeg nævner disse to personer – vil ikke kunne overbevise hverken os eller københavnernes om, at tilstanden havde været bedre ... (*Afbrydelse*). Hvis man skal have time

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

out til at føre separatforhandlinger i oppositionen, så må man jo bede forsamlingens formand om det.

Jeg vil bare sige, at vi er tilfredse med, at der er sikret et grundlag for en ordentlig hjemmepleje, men der er et stykke arbejde endnu. Det arbejde vil jeg håbe, at flere partier vil deltage i, for det bliver der brug for.

Der kommer et forslag til ensartet serviceniveau. Der er i gang med at blive udarbejdet handleplaner rundt om i bydelene for at sikre budgetoverholdelse, noget, som alle partier vel i virkeligheden herinde med rette har lagt vægt på, det gør vi også i Socialdemokratiet. Vi mener ikke, vi kan blive ved med at have ubevilgede udgifter, heller ikke på dette område. Der bliver kort sagt nok at lave.

Ja, nu har vi jo ikke stemt endnu, nogle af de partier, jeg nævnte, vil jeg da med glæde rette en stor undskyldning til, hvis de ved afslutningen af dette punkt stemmer for de 35 mill. kr. alligevel. Alle skal være velkomne i det videre arbejde om ensrettet serviceniveau, for det er der som sagt god brug for.

Bente Møller (Ø): Det står rigtig dårligt til i den københavnske hjemmepleje. Der er næppe mange af Borgerrepræsentationens medlemmer, der ville være tilfredse med at komme i bad én gang om ugen, få vasket hver 4. uge, det kræver mindst 28 par rene underbukser og 28 par rene sokker plus nogle ekstra at have på den dag, der bliver vasket, få gjort rent hver 14. dag, købt ind en gang om ugen, så mælken ikke er frisk, og brødet ikke er friskt.

Selvfølger det ikke et tilfredsstillende serviceniveau, men det er det serviceniveau, der har været i den her kommune i årtier med skiftende flertal bag budgetterne.

Det, Enhedslisten har været med til med den aftale, vi har indgået, er at sikre, at serviceniveauet ikke blev endnu ringere. Vi har været med til at tilføre hjemmeplejen 35 mill. kr. mere end det, der var afsat ved budgetvedtagelsen i oktober, og det er vi sådan set stadig væk glade for.

Lars Hutters (L): Jeg sætter ovenud meget pris på den ærlige opfattelse, som Bente Møller fra Enhedslisten netop har givet udtryk for.

Når jeg går på talerstolen i denne sag, så skyldes det ene og alene borgmester Peter Martinussen, som nærmest med et trompetskrald udråber det, som Bente Møller fra Enhedslisten netop lige har karakteriseret, at det er der ikke nogen af os andre, der vil være tilfredse med. Men nød kan tvinge til, at man alligevel forhindrer, at det bliver værre, og det er som sagt ærlig snak.

Borgmester Peter Martinussen: Hvor troværdig er borgmester Peter Martinussen ude i befolkningen? Hvor troværdig er borgmester Peter Martinussen blandt de ældre? Jeg tror udmærket godt, at borgmesteren ved, hvor stor hans troværdighed er.

For SOL's vedkommende, og jeg tror såmænd også for nogle af de andre, der ikke er med i forliget, så er det selvfølgelig ikke, fordi vi ikke meget gerne vil have de 35 mill. kr. til hjemmeplejen, selvfølgelig vil vi da det. Vi tillader os bare ikke at være tilfredse, og vi har jo stor grund til ikke at være tilfredse.

For SOL's vedkommende har vi ikke været inddraget i nogen som helst forhandlinger. Vi fik smækket en aftale på bordet og blev bedt, om vi ville være med, eller vi kunne lade være. Der var ikke noget at forhandle. Når man konstaterer som undertegnede dag efter dag efter

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

dag, hvordan de ældre bliver svigtet og det ikke bliver bedre ud af det, der kommer der, så kan man altså ikke.

Men lad bare borgmester Peter Martinussen køre rundt med sin triumferen, de ældre stoler alligevel ikke på ham, han har overhovedet ikke nogen troværdighed. Jeg siger bare det her, for at det i hvert fald er sagt her i salen, at der er adskillige af os andre, der vil noget mere end det, der i aften bliver signeret fra borgmester Peter Martinussen. Det er simpelt hen for ringe.

Indstillingen blev godkendt med 30 stemmer imod 17. For stemte A, F, Ø, B, D, W og U. Imod stemte V, O og C. L undlod.

Venstre og Dansk Folkeparti stemmer imod indstillingen med den begrundelse, at hjemmeplejens økonomiske og styringsmæssige problemer ikke med disse forslag løses på langt sigt.

Dansk Folkeparti og SOL tager forbehold, idet hjemmeplejeforliget ikke dækker de ældre københavneres behov for hjemmepleje, og SOL og Dansk Folkeparti ikke vil finansiere hjemmeplejen ved salg af plejehjem.

---

13) BR 193/01. Nordhavn Station - ny busterminal

Indstilling om, at forpladsen ved Nordhavn Station omlægges som vist på det optrykte tegningsmateriale, jf. bilag 1-3, samt at der gives en kapitalbevilling på 0,6 mio. kr. på Vej & Parks anlægsramme for 2001 (konto 2.22.3) til gennemførelse af omlægningen.
(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

14) BR 197/01. Boliger på Bogholder Allé

Indstilling om, at et projekt til opførelse af 6 "almindelige" almene lejeboliger og 18 almene medejeboliger på ejendommene matr.nr. 13p, 13q og 13r Vanløse, Bogholder Allé 28-32, godkendes, samt at der gives Bygge- og Teknikforvaltningen bemyndigelser som anført i indstillingen.
(Bygge- og Teknikudvalget)

Mikkel Warming (Ø): I Enhedslisten er vi en smule skeptiske over for det her boligprojekt på Bogholder Allé. For det første fordi vi som det eneste parti var modstandere af den lokalplan, der giver byggemuligheden i den højde, det giver. Det gør det lidt vanskeligt at godkende et byggeri dag, men velan, det kunne være.

For det andet var er vi ikke så begejstrede for det nye begreb medejeboliger, som projektet på Bogholder Allé er det første eksempel på i København. Det har indtil nu været ret

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

uklart, hvad der egentlig lå i begrebet medejerboliger, som nogle har snakket om meget længe, andet end et ønske fra bevægelsen om at få lov til at bygge uanset hvad og derfor få lov at bygge andet end almene boliger, altså boliger, hvor man er sikker på, at det er mennesker, der har råd til at lægge 200.000, 1/4 mill. kr., der kommer til at flytte ind.

Vi har haft, har for så vidt stadig væk, lidt svært ved at se, at vi skal smide offentlige penge i at støtte et byggeri, hvor der skal lægges en pæn sum penge for at komme ind. Vi er skeptiske over for begrebet medejerboliger, men ikke helt afvisende.

Men vi er derimod imod den model, der ligger her, hvor der er tale om 75 pct. medejerboliger og 25 pct. almindelige almene boliger. Hvis det skal være, og det skal det åbenbart, så foretrækker vi til enhver tid den model, som boligminister Lotte Bundsgaard – hun er vistnok socialdemokrat – fremlagde i mandags i forbindelse med regeringens boligpakke, eller boligpilleæske, som det vel i virkeligheden var. Som ministeren skriver – og dette er et citat, skal jeg skynde mig at sige:

»Det vil være en central forudsætning for etablering af medejerboliger, at der i samme projekt etableres mindst et tilsvarende antal almindelige almene boliger, som udlejes efter de sædvanlige regler.«

Og citatet fortsætter:

»Kommunerne skal fortsat kunne anvise til mindst 25 pct. af det samlede projekts boliger.«

På den baggrund skal jeg på Enhedslistens vegne foreslå, at der etableres lige mange medejerboliger og almindelige almene boliger i projektet, og at kommunen får anvisningsret til mindst 25 pct. af det samlede projekts boliger. Det ville dog være rimeligt, hvis Socialdemokraterne i København var på linie med boligministeren, som sidst, jeg så efter i partibetegnelserne, var socialdemokrat.

Johannes Nymark (A): Det er et godt lille projekt, vi har forelagt her i aften. Vi har plæderet for, at vi skal have blandet boligbyggeri. Vi har opfordret boligselskaberne til at eksperimentere. Dette er et lille, forsigtigt første forsøg, som i første omgang fik en sådan medfart i Bygge- og Teknikudvalget, hvor Socialdemokratiet var ene om at støtte det, at det blev udlagt som, at man ikke kan bygge almene boliger i København. Jeg er glad for, at vi har fået rettet op på det, og glæder mig over, at projektet nu kan nyde fremme.

Lars Rinfalk Jensen (B): Jeg skal sige, at uanset om en minister har fremsat andre ting, så vil Det Radikale Venstre stadig væk blive ved med at støtte, at der skal være flere medejerboliger i et område. Vi tror på, at så længe der er flere medejerboliger, så vil man også have en måde, at man kan støtte de svage, som man gerne vil have til at flytte ind i dette område.

Derfor vil vi som minimum have, at 1/3 skal være almene og 2/3 skal være ... Så det kunne vi måske ændre på, men nu har vi vedtaget dette forslag, og så vil vi gerne holde fast ved det.

Så vil jeg godt sige, når Johannes Nymark siger, at det kun var Socialdemokratiet, der støttede det i BTU, at det er korrekt, men det var jo ud fra, at vi ikke havde fået ordentlige informationer om, hvad det egentlig ville sige, at man smed nogle penge ind i dette foretagende. Kunne man få det ud eller kunne man ikke få det ud igen, og hvordan og hvorledes.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er da muligt, at Socialdemokratiet på grund af, at man havde bedre forbindelser til 3B, vidste, hvad der skete, men vi andre var altså nødt til at vente, indtil vi havde fået de informationer, inden vi kunne støtte dette projekt.

Ole Hentzen (C): Vi er jo i valgåret, og Socialdemokratiets respektive ordføreres hukkommelse bliver jo måske mere og mere hullet. For jeg må da nok give den sidste ordfører ret i, at det var en lidt mærkelig udtalelse fra Socialdemokratiet.

Alle andre partier i det udvalg sagde vel, at den sag ikke var ordentligt forberedt, der manglede fuldstændig grundlag at tage nogen beslutning på. De eneste, der mente, at de havde alle facts på bordet, var Socialdemokratiet, så derfor kunne sagen ikke gennemføres.

Af venlighed undlod vi alle sammen at lade være at stemme den ned, fordi den var for dårligt belyst, men udsatte den, indtil sagen var belyst. Og jeg vil da have, at Nymark kommer op og bekræfter, at det er en noget anden udlægning end den, der blev givet her fra Socialdemokratiets side. Det var nærmest som om man skulle stå og rose sig selv over, at vi var de eneste, der løftede fanen og sagde, det var vidunderligt. Men det er måske rigtigt. Vi andre sagde bare, jamen det er da mærkeligt, at Socialdemokratiet synes, det er vidunderligt, fordi der er ikke nogen oplysninger i sagen, som vi andre kan bedømme på, hvor vidunderligt det er.

Det kom der så, og på det grundlag har vi så også i Den Konservative Gruppe sagt, at det er lidt bedre end almennyttige boliger. Det er ikke godt, det er ikke vores kop te, men alene det, at man kan få noget privatfinansiering med, gør i hvert fald, at det er bedre end almennyttige boliger.

Til hr. Mikkel Warming vil jeg bare sige, at jeg tror, Mikkel Warming fra Enhedslisten sagde, at man var totalt imod alt, der ligesom krævede private penge, meget skeptisk. Jeg mener, at Mikkel Warming så også skal kigge på alle de afstemninger, vi har haft vedrørende de støttede andelsboligprojekter, som jeg da også mener, at Enhedslisten hen ad vejen faktisk har støttet, når lokalplanen i øvrigt ellers har været i orden, og man har syntes, at bebyggelsesplanen var i orden, det er klart. Men man har dog ikke været afvisende over for, at denne ejerform for boliger også var et segment, som var værd at støtte i denne by.

Enhedslisten ved også, at De Konservative altid er på den side af stregen, hvor vi støtter, hvis vel at mærke lokalplanen gør en ordentlig bebyggelse mulig. I dette tilfælde kan vi støtte lokalplanen, har støttet den, synes, der kan blive nogle rimelige boliger. Vi kan så bare ikke støtte Enhedslistens forslag om, at det alt sammen skal være almennyttige boliger, for det synes vi ganske simpelt ikke er morsomt, heller ikke det ændringsforslag, der er kommet sidst, om, at halvdelen skal være det.

Det bliver så spændende at følge, om Enhedslisten får held til at provokere Socialdemokratiet til i fremtidige sager at følge den nuværende boligministers tanker og udspil, men det må fremtiden jo vise. Men nu skifter man selvfølgelig boligminister lige så hurtigt derinde som nogle andre ministre, så der kan jo ske alt endnu. Så det kan være, at Nymark slet ikke kommer i den situation.

Jens Johansen (F): I SF synes vi, tilsyneladende i modsætning til Enhedslisten, at det er en aldeles udmærket sag, vi her har for os, at vi nu får skabt noget udvikling i den almene boligsektor, således at vi kan få variation frem for uniformitet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Der har været nogle problemer omkring de økonomiske modeller, som har skullet afklares af boligselskabet. Vi synes, det er et projekt, som vi ser frem til. Vi ved også, at der er lokal opbakning, og det giver kommunen mulighed for at indrette permanent nogle gode handicappede boliger, f.eks. i de boliger, som kommunen har anvisningsret til.

Så vi agter at stemme for og i øvrigt stemme imod de ændringsforslag, som stilles fra højre- og venstrefløjen.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 2. runde.

Mikkel Warming (Ø): Først kunne jeg egentlig godt tænke mig, at Jens Johansen forklarede mig, hvilke ændringsforslag der er stillet fra højre side i denne sag, for jeg har ikke oplevet nogen indtil nu. Men det kan selvfølgelig være, at Jens Johansen, han har jo kontakt med de højere magter, ved noget, vi andre ikke ved.

Det andet, for at gøre det helt klart for Ole Hentzen og andre, jeg sagde meget udtrykkeligt, vi er meget skeptiske, vi mener ikke, den almene bevægelse nødvendigvis er ude på ret kurs med den her type boliger. Vi mener grundlæggende, at man gør det her, fordi man vil bygge, fordi man tænker mere koncernagtigt, end godt er.

Det kunne så være en mulighed for at få nogle fornuftige også lejeboliger, og derfor er det, at vi i Bygge- og Teknikudvalget har stillet forslaget om en fordeling, der hed 50-50. Og at vi med en vis glæde har set, at boligministeren er inde på de samme tanker om, at en forudsætning for, at man laver medejerboliger, er, at der i samme projekt etableres mindst tilsvarende antal almindelige almene boliger.

Det er altså ikke nye tanker. Nymark virker næsten, som om det er noget, der er dumpet ned fra himlen, sådan et ændringsforslag. Det var oppe i Bygge- og Teknikudvalget, da vi behandlede det sidst, 21. marts 2001, så helt nyt kan det ikke være.

I øvrigt var det, og det er jo typisk for Socialdemokratiet, jo sådan, at projektet var godt, fordi det var et projekt – punktum. Hvorfor vil Socialdemokratiet ikke være med til at kigge på, om den blanding, som man gerne vil have, f.eks. kunne opnås lige så godt og bedre ved en fifty-fifty-model? Det kunne jeg egentlig godt tænke mig svar på.

Men det virker bare som om et projekt er et projekt, derfor er det godt, så skal man ikke ændre på det. Hvad er det for en holdning at have som politisk parti?

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Jeg skal over for Enhedslistens ordfører, Mikkel Warming, meget beklage forvirringen hos Mikkel Warming omkring min brug af begrebet højre- og venstrefløj. Det er jo den rene højrefløj og beton, at man vil have det hele gjort til almene boliger, så de to begreber er brugt identiske i den her sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Mikkel Warming (Ø): Jeg ved, Jens Johansen principielt burde have mulighed for at have kontakt med sit partis boligordfører, folketingsmedlem Knud Erik Hansen, som bor i Valby og tidligere har været medlem af denne forsamling og har været medlem af SF Københavns bestyrelse og forretningsudvalg og alle mulige andre steder, hvor Jens Johansen har haft alle muligheder for at tale med ham, som går ud og siger gang på gang på gang, at der er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

brug for at bygge mindst 10.000 almene boliger om året i dette land, og sagde det sidst i mandags i forbindelse med fremlæggningen af regeringens boligpakke.

Men o.k., det kan selvfølgelig være, at Jens Johansen vil bekræfte, at han mener, at SF's boligordfører i Folketinget er det rene beton.

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Jeg kan kun konstatere, at forvirringen hos Enhedslistens ordfører, Mikkel Warming, nu bekræftes at være endnu større. Der er ikke nogen modsætning mellem det, Knud Erik Hansen siger, og det, vi så stemmer her i aften. Det er nemlig alle sammen almene boliger, det er det, der er pointen. Det er almene medejerboliger, og det er en fornyelse, som vi støtter.

Et af Mikkel Warming (Ø) stillet ændringsforslag om, at der etableres lige mange medejerboliger og almindelige almene boliger i projektet, samt at kommunen får anvisningsret til mindst 25 % af det samlede projekts boliger, blev forkastet med 40 stemmer imod 8. For stemte Ø, P og L. Imod stemte A, V, F med undtagelse af 1 medlem (Martin Günter), O, C, B, D, W og U. 1 medlem af F (Martin Günter) undlod at stemme.

Herefter blev indstillingen godkendt uden afstemning.

---

15) BR 202/01. Bolværket langs Nybrogade

Indstilling om renovering af bolværket langs Nybrogade.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

16) BR 192/01. Beredskab Storkøbenhavn

Indstilling om, at det i sagsbeskrivelsen anførte forslag til høringssvar fremsendes til Beredskab Storkøbenhavn.

(Bygge- og Teknikudvalget)

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Der er temmelig meget uro.

Karin Storgaard (O): I denne sag anbefaler forvaltningen, at vedlagte høringssvar fremsendes til Beredskab Storkøbenhavn. Dansk Folkeparti er ikke medlem af Bygge- og Teknikudvalget og har et par kommentarer og spørgsmål til indstillingen.

Af indstillingen fremgår det bl.a. i 5. pkt., at øvelsesområde/-faciliteter med sigte på det krise-/krigsmæssige beredskab i nødvendigt omfang opretholdes. »I nødvendigt omfang« får

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Dansk Folkeparti til at tvivle på, om det i fremtiden i det hele taget opretholdes, for hvornår er det nødvendigt?

Ved at sige ja til indstillingen får det jo også nogle konsekvenser, bl.a. ... Der er altså meget uro stadig væk ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg beder om, at man skruer lidt ned.

Karin Storgaard (O): Det får nogle konsekvenser, bl.a. en årlig driftsbesparelse på 2,4 mill. kr., også selv om der står, at besparelsen i starten bruges til et nyt brandhus.

Borgerrepræsentanterne har fået en henvendelse fra de frivillige ledere ved Beredskab Storkøbenhavn, der ikke tror på, at der er vilje til at bevilge de nødvendige midler til at opbygge et frivilligt beredskab i København.

I den forbindelse er der også nogle divergenser om antallet af frivillige. I henvendelsen fra de frivillige ledere nævnes det, at tallet går ned fra 400 frivillige til 111. I forvaltningens indstilling er tallene 420 til 300, og endelig i det notat, vi har modtaget i dag, fra 470 til ca. 300. Så jeg vil bede forvaltningen svare på: Hvad er antallet af frivillige nu, og hvad bliver det efter strukturændringerne? Vil der i øvrigt stadig væk være nødvendige uddannelses- og øvelsesfaciliteter?

Når vi har fået svar på vores spørgsmål, vil vi tage stilling til, om vi kan tiltræde høringsen.

Borgmester **Søren Pind**: Jeg har naturligvis også studeret den skrivelse, der fremkommer til Borgerrepræsentationens medlemmer fra gruppen af frivillige ledere ved Beredskab Storkøbenhavn.

Det er således, fru Karin Storgaard, at der på medlemmernes borde skulle være omdelt, forhåbentlig også til fru Storgaard, et notat fra forvaltningschefen, Jens Jacobsen, som jeg i det hele kan henholde mig til.

Indstillingen blev godkendt med 43 stemmer imod 4. For stemte A, V, F, Ø, C med undtagelse af 1 medlem (Grete Henius), B, L, D, W og U. Imod stemte O. 1 medlem af C (Grete Henius) undlod at stemme.

---

17) BR 199/01. Fri Film

Indstilling om, at der gives tilladelse til fremvisning af fri film i parkområder, fordi der skal vises sponsorreklame på storskærmen i 8-10 minutter inden selve filmen.

(Bygge- og Teknikudvalget) (Standsningsret)

Bygge og Teknikudvalgets indstilling blev godkendt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

---

18) BR 186/01. I/S SMOKA

Indstilling om, at forslag til ny vedtægt for I/S SMOKA godkendes, at I/S SMOKA optager lån på indtil 20 mio. kr. til etablering af en ny modtagestation på Prøvestenen, samt at borgmesteren for Miljø- og Forsyningsforvaltningen bemyndiges til at godkende eventuelle mindre redaktionelle ændringer i forslaget til ny vedtægt, såfremt Indenrigsministeriet i forbindelse med sin godkendelse af vedtægten måtte stille krav om sådanne ændringer.

(Miljø- og Forsyningsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

---

19) BR 191/01. Medlemsforslag om hjemmehjælpstid

(Stillet af Peter Skaarup, Louise Frevert, Karin Storgaard, Birthe Nødgaard og Poul Nielsen (alle O)):

Den tildelte hjemmehjælpstid anvendes effektivt til hjemmehjælpsopgaver og ikke til transport og administration m.m. Tiden skal fastsættes og bestemmes i samarbejde med den ældre borger.

Louise Frevert (O): Alene det, at man finansierer hjemmepleje ved salg af plejehjem, er utåleligt. De ældre skal ikke kun på plejehjem, når hele deres liv er ved at være slut. Vi skal give vores ældre omsorg og tryghed og give dem mulighed for at tilbringe nogle gode år sammen med andre ældre, mens de endnu kan kommunikere. Man kan tilpasse og effektivisere så meget, at man når til en smertegrænse, og den er faktisk nået nu. Der er områder, man absolut ikke kan spare på, og hjemmeplejen er et af dem.

Der er jo en hel del, der har klaget over hjemmeplejen, og jeg har altså en eller anden idé om, at klager opstår altså ikke ud af den blå luft, og det er en af grundene til, at vi har fremsat dette forslag i aften.

Det kan da godt være, at der bliver vasket gulv en gang imellem, og at der er andre gode tiltag, men den rengøring, der er, er ikke tilstrækkelig, og at give de ældre et bad én gang om ugen, er også fuldstændig utilstedeligt.

Der skal være tid til omsorg, der skal være tid til en snak, der skal være tid til, at man kan være sammen. Det er der ikke med den hjemmehjælp, som i øjeblikket kommer ud til de ældre.

Det, som vi opponerer imod, er simpelt hen, at det er den effektive tid. Det kan ikke være rigtigt, at hvis man tildeler 1½ time til de ældre, så får de kun 5 kvarter. Det vil sige, man stikker blå i øjnene på dem ved kun at give dem 5 kvarter, fordi der bliver sagt: Vi skal videre til den næste, så vi kan kun være hos Dem, fru Jensen, i 5 kvarter i stedet for 6 kvarter. Det kan jo ikke være korrekt, at man ikke tager den tid, som er normeret, og som man fortæller ... Det er ganske ufatteligt en uro, der er, med alle de der herrestemmer, der bare trænger igennem alle mulige steder, det er så irriterende ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): O.k. Jeg vil bede om, at man nede i SF's hjørne lige skruer lidt ned, så Louise Frevert kan tale i ro og fred.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Louise Frevert (O): Der er ytringsfrihed her i Danmark, så selv SF og Dansk Folkeparti kan få lov til at stå og ytre sig heroppe fra talerstolen. Det kan godt være, folk ikke synes, det er særlig interessant at høre på, men jeg har fuld ret til at komme med mine synspunkter hele vejen igennem, og jeg har ikke tænkt mig at stoppe.

Nå, men det var så denne her med de 5 kvarter. Det kan simpelt hen ikke være rigtigt, at fru Jensen kun skal have 5 kvarter, når hendes tid er 6 kvarter. Derfor dette forslag.

Jeg kan forstå, at der er et ændringsforslag, men jeg har ikke set det, jeg har kun hørt om, hvad det er. Derfor kunne jeg vældig, vældig godt tænke mig at få at vide fra forslagsstillerne, hvad ændringsforslaget går ud på, inden jeg går videre.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er det Bente Møller ... (*Afbrydelse*). Undskyld, Peter Martinussen først, men jeg lægger stor vægt på teknikken her.

Borgmester **Peter Martinussen**: Ja, ja, det havde såmænd ikke gjort noget, at Bente Møller var kommet først.

Jeg vil starte med at sige, at det var da rart, at vi under dette dagsordenspunkt fik i hvert fald et af de partier, der ikke vil være med til at forbedre hjemmeplejen, Dansk Folkeparti, op på talerstolen om samme emne.

Selvfølgelig var budskabet herfra det modsatte. Til det kan vi jo så kun sige, at det hænger jo endnu dårligere sammen, at man lige har sagt nej til at være med til at sikre 35 mill. kr. til at opretholde serviceniveauet på hjemmeplejen, der efter vores mening, nøjagtigt som Bente Møller sagde det for nogle punkter siden, ikke er ideelt, ikke er fantastisk, men i hvert fald er bedre end det serviceniveau, der kunne være uden de 35 mill. kr. Og så kan man alligevel stå her og holde en rørende, smægtende tale om bedre hjemmehjælp ... (*Afbrydelse*). Ja, det kan Lars Hutters sikkert omsætte i et eller andet med troværdighed. Jeg synes ikke, det ligner det.

Må jeg sige, at teksten i Dansk Folkepartis forslag er jo så i øvrigt meget sympatisk. Den handler om, at hjemmehjælpen bør bruge sin tid hos de ældre. Det kan man dårligt være uenig i. Den handler om, at hjemmeplejen skal tilrettelægges i dialog med den ældre. Der skal være fleksibilitet, og tidsudmåling og andet skal foregå i dialog med, hvis man nu med lidt god vilje læser forslaget, både den ældre selv og de pårørende.

De mål er vi sådan set meget enige i fra Socialdemokratiets side. Men det her er jo, som jeg var inde på under et tidligere dagsordenspunkt, figenbladet, der ikke dækker ret meget ved syndefaldet fra Dansk Folkeparti. Man siger ét, og man gør konsekvent noget andet. Man skriver noget tredje, man kan ikke finansiere det fjerde, men man lover det femte, og sådan kan man blive ved.

Man må sige, at netop Louise Frevert og Dansk Folkeparti har jo også i spørgsmål – jeg tror, nogle af dem ligger som besvarelser som baggrund for de her sager – rent faktisk stillet utroligt mange spørgsmål, for så vidt relevante nok, om dokumentationen for, hvad tiden går til i hjemmeplejen. Hvad bliver tiden brugt til, hvorfor er den tid, som hjemmehjælpen bruger hjemme hos den enkelte ældre, ikke 100 pct. af arbejdstiden? Det er et relevant spørgsmål. Der er også givet relevante svar på det. Nogle af dem havde man kunnet læse i forvejen, men nu er de så læst igen, eller i hvert fald nu læst.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Man må sige, at netop derfor er det jo interessant, at det samme parti, der kræver dokumentationen, som jeg mener, man har krav på, rent faktisk så også nu siger, der skal ikke være nogen administration i hjemmeplejen, det skal i hvert fald ikke have noget at gøre med den enkelte hjemmehjælperes tid, ingen planlægning. Det kan vi ikke rigtig få til at hænge sammen.

Man vil også gerne have IT-systemer, ved jeg fra andre spørgsmål, hvor man ved at trykke på en knap kan få de tal frem, man gerne vil have. IT-systemer, for det første køber de ikke sig selv, og Dansk Folkeparti stemte også imod den investering. For det andet fylder de heller ikke sig selv med data, det skal nogle gøre.

Nå, jeg synes nu, vi skal vælge at se positivt på den intention, der vel trods alt ligger bag forslaget, hvis man læser det velvilligt og ser bort fra de øvrige gerninger, og sige, at det her er jo så et indlæg i den standende debat om hjemmeplejen, som vi jo, jævnfør det, jeg sagde ved et tidligere dagsordenspunkt, slet, slet ikke er færdige med. For vi skal have et bedre serviceniveau, og vi skal have endnu mere effektivitet ind i den hjemmepleje, vi har i København.

Det ændringsforslag – jeg beklager meget, at det er kommet sent rundt, det tager jeg det fulde ansvar for – som fru Louise Frevert efterlyste og nu har set, vil jeg godt for god ordens skyld lige læse op og sige, at der står her:

»Hjemmeplejen skal til stadighed sikre, at der kun bliver brugt den absolut nødvendige tid på administration, kørsel og planlægning, således at tiden til rådighed ude hos borgeren bliver maksimeret mest muligt.«

Nu vil nogle sige, det er meget elastisk. Ja, det er det, og det er vel lige præcis det med hjemmeplejen, at den på den ene side skal udføres i forhold til, naturligvis, de rammer og den økonomi, der er, med nogle serviceniveauer, nogle efter min mening synlige serviceniveauer, så vi kan blive kigget i kortene af brugerne, af københavnernes, så man ved, hvad man får på området, og så skal det også være med individuel visitering, det, som Dansk Folkeparti faktisk også er inde på i deres forslag. Det gør altså, at der bliver lidt elastisk over det her.

Men jeg kan love og tilsige, også Louise Frevert og alle andre, der er medlemmer af Sundhedsudvalget, at den drøftelse, vi skal have om det ensartede serviceniveau, vil tage udgangspunkt i, at vi sikrer de her ting.

Ændringsforslaget er stillet af en stribe partier, de samme, som stod bag forliget om hjemmeplejen, og da det er delt rundt, så vil jeg undlade at nævne dem alle sammen herfra nu.

Martin Geertsen (V): Borgmester Peter Martinussen siger, at vi slet, slet ikke er færdige med drøftelsen om hjemmeplejen og omsorgen for de ældre. Deri kan man jo vel næppe være uenig.

Men det spørgsmål, jeg stiller mig selv, er, hvorvidt borgmester Peter Martinussen er fuldstændig færdig med at drøfte hjemmehjælp og i det hele taget forholdene for de ældre, om borgmester Peter Martinussen er fuldstændig færdig med at drøfte ældrepolitik med en stor del af Københavns Borgerrepræsentation.

Jeg vil godt sige til borgmester Peter Martinussen, at det er sådan set ikke kun Dansk Folkeparti, borgmester Peter Martinussen skræmmer væk med den tone, som han anlægger over for Dansk Folkeparti. Jeg synes altså, at tonen bliver mere og mere hoven og mere og mere grov og mere og mere arrogant, og jeg ved, at Socialdemokratiet og borgmester Peter

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Martinussen har med i sin omkostning, at Dansk Folkeparti kan man sagtens undvære. Men jeg vil bare sige til borgmesteren, at med den tone, der bliver anlagt her, er man altså ved at skræmme flere partier end Dansk Folkeparti væk fra en saglig og fornuftig drøftelse af hjemmehjælpsområdet, men også ældrepolitikken i al almindelighed.

Jeg synes egentlig, at man skulle give Dansk Folkeparti credit for at have sat det her spørgsmål på dagsordenen, at man tog en udvalgshenvisning og tog den socialdemokratiske og Enhedslistens elastik med i samme åndedrag og så fik en god og saglig drøftelse og også lod denne drøftelse indgå selvfølgelig i diskussionen om det ensartede serviceniveau.

Altså den der meget arrogante attitude, som borgmesteren lægger for dagen ved blankt at afvise alt, som ikke er fostret i Peter Martinussens hoved, er ikke bare med til at skræmme Dansk Folkeparti væk fra enhver form for saglig debat. Jeg tror altså også, andre partier føler sig ramt.

Bente Møller (Ø): Da jeg så forslaget fra Dansk Folkeparti, så var min første tanke, om det overhovedet skulle have været optaget på dagsordenen. Ikke fordi jeg vil forhindre Dansk Folkeparti i at få optaget forslag på dagsordenen, men fordi det ikke hænger sammen med den gældende lovgivning på området.

Hjemmehjælp bliver ikke tildelt i tid. Det må man ikke, det har et flertal i Folketinget besluttet. Hjemmehjælp bliver tildelt på enkelttydelser. Det er lidt irriterende, fordi det gør den ret ufleksibel, men sådan har flertallet i Folketinget været.

Jeg ved, at fru Louise Frevert normalt er en meget, meget flittig pige, der gør meget for at researche, så jeg vil til næste udvalgs møde medbringe det, jeg kalder den gule bibel, som er vejledningen på ældreområdet, sådan at man i hvert fald ikke skal fældes på formelle fejl.

Fordi dette forslag kan vi ikke vedtage, det er simpelt hen ulovligt, og derfor er der heller ikke så meget grund til at udvalgshenvisne det, fordi hvorfor skulle udvalget behandle et ulovligt forslag?

Derimod er der al mulig grund til at diskutere hjemmeplejen, følge op på, hvad det er, der sker ude i de enkelte distrikter nu. Hvorfor er der så meget larm ude i Sundby Syd og ikke ret meget larm ude i Brønshøj, når nu tallene viser, at det faktisk er Brønshøj, der har for lidt personale, og Sundby Syd, der har for meget? Det synes jeg da er interessant. Fordi det er interessant, om det talmateriale, vi overhovedet har, om de vægte, man bruger, når man fordeler ressourcerne mellem bydelene, er i overensstemmelse med de behov, bydelene har.

Så der er da meget, vi skal have kigget på her. Vi skal have kigget på, hvordan det går med at få lavet vaskeordninger og indkøbsordninger og nogle af de andre ting, udvalget har besluttet netop for at sikre, at det, der ikke er et skurepulver, men hedder ATA, fordi det er ansigt-til-ansigt-tid, bliver så høj som muligt.

Jeg tror, de fleste af os har en intention om, at denne kommune for det første holder, hvad den lover de ældre, sådan at det, man faktisk bliver visiteret til, også er det, man får, at man kan regne med, at hjemmehjælpen kommer, når hjemmehjælpen skal komme. Det ved vi, at den ikke gør i dag, der er utrolig mange aflysninger. Det skal vi da blive bedre til, det skal vi da prøve at få styr på.

Vi skal vel også, hvis det er sådan, at der er en generel holdning herinde, ligesom der er i Enhedslisten, til, at serviceniveauet er for lavt, se, hvordan vi kan skaffe nogle penge til et højere serviceniveau. Det bliver dyrt, fordi det ikke kun er byens ældre, det er også de mange

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

hjemmeplejemodtagere, de har ovre i familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, der også har problemer med at komme i bad og få vasket tit nok. Det skal vel ikke afholde os fra at have ambitionen om, at vi skal have en målsætning om, at på et eller andet tidspunkt bliver det her, sådan som vi også selv gerne ville have det, hvis det var os, der skulle have hjælp til tingene.

Så vil jeg så sige, at det er ikke sådan, at en hjemmehjælperes fulde 37-timers-arbejdsuge nogen sinde kan blive til ATA-tid eller ansigt-til-ansigt-tid, heller ikke selv om vi gav dem nogle særlige jetmotorer, så de stort set ikke brugte noget tid på at transportere sig.

Fordi jeg går ud fra, at vi også alle sammen har en ambition om, at det personale, vi har, er et personale med et højt fagligt uddannelsesniveau. Det er et personale, der holder sine faglige kvalifikationer løbende ved lige, som har mulighed for den kollegiale supervision, man kan få ved at sidde med kolleger og tale om nogle oplevelser, man har haft, man er i tvivl om, hvad man skal stille op med, som, når man er derude, kommer med de gode, fagligt kvalificerede øjne og opdager, at her er situationen ændret, går tilbage til visitatoren det sted, hvor man er ansat, og siger: Jeg synes, at fru Jensen behøver mere hjælp, fordi der er sket det og det, eller jeg synes, fru Jensen behøver mindre hjælp, for der er sket det og det.

Så selvfølgelig skal vores hjemmehjælper have mulighed for at have et kollegafællesskab, det har man ikke, når man tøffer rundt på vejene, have mulighed for at have den løbende kollektive supervision med sine kolleger og have mulighed for at komme på efter- og videreuddannelse.

Så helt ATA-tid bliver det aldrig, eller ansigt-til-ansigt-tid. Men alt, hvad vi kan finde af ting, der bruges overflødigt, på dårlig tilrettelæggelse, så man skal piske måske på cykel fra den ene ende af bydelen til den anden, i stedet for, at man samlede de folk, der boede i samme opgang, hos samme hjemmehjælper, eller hvad der måtte være, jeg må sige, at så meget indsigt har jeg ikke i området. Det skal vi selvfølgelig få kigget på, sådan at af den tid, hjemmehjælperne færdes uden for basen, er de flest mulige minutter og sekunder hos modtagerne.

Det er sådan set bare det, ændringsforslaget siger, og i virkeligheden er det jo logik for burhøns. Det er underligt, at man overhovedet behøver at vedtage det, men det gør vi så tilsyneladende.

Ole Hentzen (C): Egentlig var det jo bare teksten i det her afværgeforslag, der bragte mig herop. Men efter at have hørt Bente Møller på talerstolen, så er det klart, så får man lyst til at brede sin interesse lidt mere ud. For jeg kan jo ikke opleve andet, end at Bente Møller er sådan Peter Martinussens fødselshjælper og medhjælper og hjemmehjælper og jeg ved ikke hvad, beskytter i enhver henseende.

Altså Bente Møller, jeg tror ikke, at der er nogen heroppe fra talerstolen endnu, der har snakket om ATA-tid og noget som helst, og jeg tror, Bente Møller brugte det efterhånden næsten 5 minutter på at sige, at vi skulle heller ikke havne i en situation, hvor hjemmehjælperne ikke kunne blive hjemmeuddannet og videreuddannet og kunne tale sammen og alt muligt andet pjat. Det har intet med det at gøre.

Det forslag, der er stillet, og så kan man sige, at der er nogle tekniske ting i det, som måske gør det ulovligt, fordi man måler noget op i tid, har jo i sin substans, at vi har nogle modtagere af en service, som ikke opfatter den besked, vi som kommune giver dem, om, hvad det er for et tilbud, de får. Der er altså en diskrepans – som det hedder med et fremmedord – mel-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

lem det, som den enkelte oplever, og det, som vi siger, og det har vi en forbandet pligt til at prøve at gøre bedre.

Så må jeg vende mig til det her altfavnende, som Bente Møller siger, intetsigende forslag. Hvad er dog for noget, borgmesteren tør lægge navn til her? For jeg må sige, det må jo være borgmesteren, der har samlet resten af banaliteterne frem for at kunne sige – og nu vil jeg prøve at vende det om, for det er jo en gylden regel, at når man laver sådan nogle banaliteter, så skal de egentlig ikke kunne vendes om uden at blive fuldstændig uforståelige – at hjemmeplejen skal holde op med at sikre, at der bliver brugt den mindst mulige tid på administration, kørsel og planlægning, således at tiden til rådighed ude hos borgerne bliver minimeret mest muligt ... (*Afbrydelse*). Næh, minimeret, man skal vende det om.

Sådan som det er beskrevet ordret, hvad er det, man vil sige til den enkelte borger derude, for hvem ellers kan forstå det her, som der står? »Man skal til stadighed sikre«. Hvem er »man« skal til stadighed. Hjemmeplejen, hvem er »hjemmeplejen«? Er det den enkelte? Næh. Det må være administrationen. Det er den, der skal sikre, at der kun bliver brugt den absolut nødvendige.

Så siger fru Hansen derude: Hvad er den absolut nødvendige? Ja, det bestemmer de altså inde på det centrale kontor, fru Hansen, det skal De ikke blande dem i. Til administration og til kørsel og til planlægning, således at den tid, De får, fru Hansen, bliver maksimeret mest muligt. Jamen hvad er »mest muligt«? Ja, det afgør de altså inde på kontoret, fru Hansen, det må De ikke blande Dem i. De må forstå, vores intentioner er de bedste. Vi ønsker, at hjemmeplejen til stadighed sikrer, at der kun bliver brugt den absolut nødvendige tid på administration.

Må jeg sige sådan ud fra et alment kommunalt princip, at hvis det ikke blev sikret, så var der nogle, der skulle fyres, Bente Møller, for det har man faktisk pligt til ifølge den kommunale lov, ikke bare inden for hjemmeplejen, men inden for alt.

Hvis vi skal til at vedtage sådan nogle erklæringer hver gang om noget, vi som kommune har pligt til at sikre, så kan vi få travlt. Altså så kan vi have masser af banalitetsforslag hver dag her om noget, som er vores pligt.

Så jeg vil sådan set gerne opfordre til, at man lader være at lave det til en ny praksis, undtagen der er noget substans i det. Og der er ingen substans over for fru Hansen eller fru Jensen, der skal have hjemmepleje, inden for det her, intet som helst. Det er bare for, at I får fred og for at undgå at skulle sende det væsentlige diskussionspunkt i et udvalg.

Så vil jeg sådan set hellere sige, at I skulle sende det her til udvalget, både det fremsatte forslag og jeres eget, og så se, om I egentlig kunne lykkes med det, der var det væsentlige, nemlig at sige: Hvordan formidler vi det budskab om, hvad det er, vi rent faktisk gør hos fru Hansen og fru Jensen, til noget konkret, så det opleves konkret af fru Hansen og fru Jensen og ikke af 55 borgerrepræsentanter her, som ved, at det, der står på det stykke papir, kan man også bruge på toiletterne, for anden værdi har det ikke?

Lars Hutters (L): Man må jo faktisk sige, at det godt kan undre en hel del, at et så centralt punkt som hvordan hjemmehjælpen opfattes hos modtageren, hos den ældre borger, fremkalder så stor uforsonlighed i Borgerrepræsentationen.

Hvis man var en lille smule ærlig og ikke var så bekymret for, hvilke skader en fri drøftelse kunne fremkalde i Borgerrepræsentationen, så burde man erkende som udgangspunkt, at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

der er en enormt stor utilfredshed hos den ældre borger. Man burde være glad for at få en mulighed for at gå i dybden og analysere, hvad det skyldes.

Med hensyn til borgmester Peter Martinussens stil, måde og metode, så kunne jeg egentlig nøjes med blot at henvise til det, som Martin Geertsen fra Venstre sagde, men jeg vil alligevel supplere det med et enkelt punkt, som jeg ikke ved, om Borgerrepræsentationen har hørt, jeg har sagt det før. Men jeg vil sige det på den måde, at jeg tror, Borgerrepræsentationen godt ved, at jeg har altså en tendens til altid – jeg ved egentlig ikke hvorfor, eller også ved jeg godt hvorfor – at ville tage den svage parts parti.

Jeg er her i det sidste halve til hele år gang på gang på gang i situationer både på hospitaler og andre steder, hvor jeg har været sammen med borgere, patienter og pårørende, blevet grebet i at have forsvaret borgmester Peter Martinussen og har forsøgt at fortolke og lægge nogle gode ting ind hos borgmesteren, som jeg synes, borgmesteren har, men som ikke rigtig er kommet ud over skranken på forskellige leder og kanter.

Når jeg siger det, så er det faktisk fordi jeg synes, borgmester Peter Martinussen og Socialdemokratiet skal være opmærksom på, at det faktisk er alvorligt. Vi andre, der ikke er medlemmer af Socialdemokratiet, kunne måske være ligeglade, men jeg synes alligevel, jeg vil sige det, at det tjener altså ikke budskabet og politikken, at man er hånende og måske ikke bevidst, men bliver opfattet arrogant. Det fremmer i hvert fald heller ikke, at vi sagligt får nogle overvejelser og nogle drøftelser for at finde den bedst mulige løsning i en given situation.

Men som sagt, jeg vil nok også blive ved med, vil jeg godt sige, selv om der er nogle, der siger, du er sgu ikke rigtig klog, Lars Hutters, at forsvare Peter Martinussen, men det gør jeg, fordi det ikke bare er sort-hvidt, hvad der er nogle, der vil gøre det til.

Så vil jeg sige om afværgedagsordensforslaget, som man ville sige andre steder, fordi det er det jo, at man kunne jo godt analysere og filosofere over, hvorfor de pågældende partier har følt trang til at komme med et afværgedagsordensforslag. Jeg synes, det centrale er dialogen, som jeg også hører borgmester Peter Martinussen var inde på. Det står ikke rigtig i det afværgedagsordensændringsforslag, som Peter Martinussen på fleres vegne har fremsat.

Så derfor skal det være tilladt fra SOL's side at stille følgende ændringsforslag til Peter Martinussens m.fl., der går ud på følgende, og jeg vil bede specielt Bente Møller fra Enhedslisten om at lægge mærke til, hvad jeg oplæser:

»Tiden ude hos borgeren fastsættes og bestemmes i samarbejde med den ældre borger.«

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Louise Frevert i 2. runde.

Louise Frevert (O): Ja, hr. Peter Martinussen. Jeg har aldrig sagt, at jeg ikke ville have administration inden for hjemmeplejen og hjemmehjælpen, det har jeg aldrig sagt. Det eneste, jeg har sagt, er, at man ikke skal tage den tid, der skal administreres, fra den tid, som kunne være den faktiske hjemmehjælpstid hos den ældre. Så det har ikke noget med det at gøre. Det er en meget let måde at komme hen over det på. Det vil jeg godt lige have lov til at rette.

Jeg vil godt sige, at det forslag, der er blevet delt rundt, da er et meget, meget sympatisk forslag. Man kan da simpelt hen ikke lade være med at stemme for det, det er da klart, vi vil da også stemme for det forslag. Men jeg synes, at vi ved sagens afslutning og behandling her skal henvise det til udvalget, fordi jeg synes, det vil være bedre med en saglig vurdering af hele området i sammenhæng, som Martin Geertsen også sagde, så vi kan finde ud af, hvad det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

egentlig er, vi vil med hele området. Fordi der er nogle, der vil det ene, borgmesteren vil noget andet, og forvaltningen kommer med nogle forslag om noget tredje. Jeg synes, vi skal have fælles fodslag. Det vil være klædeligt for os alle sammen at kunne gøre det.

Så vil jeg nok sige, at der er blevet talt så meget om det her figenblad i aften, så tror jeg nok, at hos nogle vil sådan et figenblad måske se mere fikst ud end hos andre.

Borgmester Peter Martinussen: Til den sidste bemærkning, Louise Frevert, vil jeg sige, at det er sikkert meget, meget rigtigt, men skal vi ikke lade være at efterprøve det nu.

Jeg vil gerne sige om stilkarakter, idet jeg siger tak til Lars Hutters for forsvaret ude i byen, at det vil jeg tænke meget over, men jeg siger tak for det.

Så vil jeg sige Martin Geertsen i en meget stilfærdig bemærkning, det lykkedes jo også her Martin Geertsen at snakke om stil, men ikke om indhold, at jeg tror, det er rigtigt, og det gælder vel for os alle sammen, Martin Geertsen, at man får den tone, man beder om. Derfor skal man tænke over, hvilken tone man bruger, og det vil jeg meget gerne skrive mig bag øret og håbe, at andre så også gør det.

Så vil jeg sige tak til Ole Hentzen for analysen af ændringsforslaget. Jeg tror faktisk, jeg selv sluttede af med at sige, rimelig ærligt, synes jeg, at det var et meget elastisk forslag, og man kunne for min skyld da godt vælge at lade være at vedtage noget i aften.

Nu vil jeg bare minde Ole Hentzen om – stilfærdigt, men man må vel have lov til at have synspunkter – at det jo ikke er os fra Socialdemokratiet eller de andre partier, der lige har sikret penge til hjemmeplejen, der har bedt om denne debat i aften på dette grundlag. Det er Dansk Folkeparti, der har rejst den med et forslag, som jeg vist også sagde i 1. runde og ellers gerne vil sige her, kan virke yderst sympatisk, når man umiddelbart læser det igennem.

Jeg ved ikke, om jeg har forstået intentionerne i det helt, men hvis jeg har det, og det er noget med, at hjemmehjælpen skal bruge mest mulig tid hos borgerne, sådan har vi i hvert fald læst det, og det er også det, vores ændringsforslag forholder sig til, og det var faktisk et forsøg på at være imødekommende – måske ikke godt nok, men det prøvede vi – så vil jeg bare sige, at det er altså ikke os, der har bedt om, at det kom her nu på denne måde. Vi er midt i en proces i Sundheds- og Omsorgsudvalget, som Ole Hentzen vil vide fra Grete Henius, som handler om, at vi har en meget flot dialog kørende i virkeligheden om en ny ældrepolitik med københavnerne, hvor pleje og omsorg både i hjemmeplejen og på plejehjem fylder ganske meget efter min og mange andres opfattelse, tror jeg, men i virkeligheden alles opfattelse, fylder ganske meget centralt og rigtigt.

Vi er midt i en øvelse, hvor vi har været igennem en turbulens omkring hjemmeplejen, som vi har drøftet tidligere i aften, hvor vi er nogle, der har fundet de penge, der skulle til her og nu at sikre et pusterum, uden, og der er jeg meget enig med Bente Møller, hvad jeg faktisk er meget generelt, at i denne sag – Martin Geertsen, det var imødekommende – er der rent faktisk fortsat problemer med serviceniveauet, at der er de problemer, Ole Hentzen nævner her, at det er noget møg, stærkere ord må jeg ikke bruge her, at vi ikke lever op til, hvad vi lover, at vi skal holde, hvad vi lover, at borgeren skal vide vores serviceniveau. Vi skal ikke love mere, end vi kan holde for de penge, vi har, det tror jeg, Ole Hentzen vil være enig med mig i, men vi skal til gengæld så også bruge de penge rigtigt, og vi skal så også holde det, vi lover, inden for den ramme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det kan vi jo ikke blive uenige om, nogen af os, tror jeg stort set. Det er jo på den baggrund, vi siger, hvorfor ikke lade det arbejde køre i udvalget, det er jo ikke os, der nu beder om, at der skal vedtages en tekst med brask og bram i aften.

Når Ole Hentzen nu, næsten lige så flot som Grete Henius kan gøre det i vores udvalg – også kun næsten, må jeg nu sige – laver en flot sproglig analyse på vores forslag og siger, man skal kunne vende det om, og jeg har hørt fru Grete Henius bruge den argumentation, og jeg er meget enig, mange gange, at hvis ikke man kan vende det om og få mening ud af det, så er det, man vedtager, ikke særligt meget værd.

Så prøv dog, Ole Hentzen, at bruge den analyse på det forslag, der ligger fra Dansk Folkeparti. Må jeg prøve at læse det op på samme måde som Ole Hentzen, i omvendt form. Det er negationen af Dansk Folkepartis forslag, som Ole Hentzen af en eller anden grund, det må være det imødekommende, synes er meget fint i forhold til ændringsforslaget. Den er, at den tildelte hjemmehjælpstid ikke skal anvendes effektivt til hjemmehjælpsopgaver, men til transport og administration m.m. Tiden skal ikke fastsættes og bestemmes i samarbejde med den ældre borger.

Jeg ved søreme ikke, om det er mig, der er for dårlig i stilen, men jeg kan altså ikke få ret meget fornuft ud af de to sætninger her. Men jeg har heller ikke Grete Henius' evner på de punkter, er jeg sikker på.

Jeg vil bare sige stilfærdigt, at der ikke er nogen grund til at udvalghenviser noget, fordi udvalget er midt i denne proces, vi kommer alligevel til at drøfte den. Jeg synes, det kunne være fint, og jeg er meget glad for, at Louise Frevert ender med at stemme for, for sådan hørte jeg det jo, vores forslag. Jeg er sådan set ligeglad med, hvem der stiller de forslag, der bliver vedtaget. Jeg er ikke så ligeglad med, hvem der er med til at bevilge penge, især ikke når jeg hører partier, der hele tiden går ud og siger, at de godt vil være med til at sikre bedre hjemmehjælp.

Men det korte af det lange er, at debatten om hjemmehjælpens indhold, debatten om, at vi skal holde, hvad vi lover, debatten om ensartet serviceniveau og de arbejdsopgaver, der følger med, ligger der til os alle sammen i udvalget næste gang, uanset hvad vi vedtager eller ikke vedtager i aften.

Til Lars Hutters' ændringsforslag vil jeg bare sige, at også her tror jeg på, at intentionen er god og rigtig, men som det er formuleret både i det oprindelige forslag og det, som Lars Hutter nu gerne ville have med her, og det er derfor, vi ikke har taget det med, så kunne man altså få det indtryk, at – undskyld udtrykket – at man bare sådan kunne gå ud og fastsætte tiden. Det kan man ikke på den måde.

Det, man kan sige, er, at ydelserne selvfølgelig skal fastsættes igennem en dialog med baggrund i det serviceniveau, vi vedtager herinde. Men det er jo en lang og knudret sætning, som både Ole Hentzen og Grete Henius og jeg kan pille fra hinanden, og derfor holder vi os til det andet indhold.

(Kort bemærkning).

Ole Hentzen (C): Tak for belæringen fra borgmesterens side, som jeg sådan set ikke skal kommentere videre.

Jeg vil bare bede borgmesteren komme tilbage og forklare mig, om det, jeg egentlig stillede spørgsmål om, om det, der står i det stykke papir, han har lagt frem og fået de andre til at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

skrive under på, ikke er det, der er det basale i al kommunal administration. Og hvorfor skal det nu pludselig pindes ud? Står der noget som helst i det ændringsforslag, som borgmesteren er kommet med, som ikke forvaltningsmæssigt er det, man skal?

Bente Møller (Ø): Nu vil jeg jo ikke svare på borgmesterens vegne, men jeg vil da sige, at jeg er enig med Ole Hentzen i, at det er det basale i enhver kommunal administration. Det troede jeg også, det var, at når man aftalte en pris, så svarede de regninger, man anviste, til den pris, man havde aftalt. Det har vi så set i en anden sag i vores udvalgsområde, at sådan har det ikke været i 30 år, der har man ikke betalt det, man har aftalt ... (*Afbrydelse*). Nej, men det er bare, at jeg har i hvert fald lært så meget at tro, at det, som jeg opfatter som så banalt – det var også det, jeg prøvede at sige, første gang jeg var heroppe – så man slet ikke behøvede at vedtage det, skal man en gang imellem gå ud og kontrollere faktisk bliver efterlevet.

Men det var nu ikke det. Det, der kaldte mig herop, var, at alle medlemmer af Sundheds- og Omsorgsudvalget ved, at vi faktisk er i en meget mere alvorlig situation end at begynde at drille hinanden. Da sagen om de akutte økonomiske problemer i hjemmeplejen kom op, kan jeg ikke tro, at jeg var den eneste i udvalget, der blev dybt rystet over, at vi ikke anede, hvad serviceniveauet var, og at vi ikke anede, om serviceniveauet var ensartet i de enkelte bydele. Det viste sig, at det var det ikke. Jeg tror, vi alle sammen var rystede. Vi troede, at der var vedtaget noget i socialplanen engang, og så har vi noget, der hedder et blåt hæfte, og så passede tingene nok sammen. Sådan var det ikke. Fordelingsnøglerne passede ikke, så når det generelle serviceniveau var rengøring hver 14. dag, så var det på Vesterbro en gang om ugen.

Derfor er det et kæmpe, kæmpe oprydningsarbejde, der er i gang her, og det er det også for udvalget, det er på vores dagsorden hver eneste gang.

På et eller andet tidspunkt skal vi vel også opfylde beslutningen om at få lavet servicemål og servicedeclarationer. Det er sådan set vedtaget i Folketinget, at vi skal. Noget af det skal vi lave en gang om året, og i vores udvalg har vi ikke lavet noget af den slags i snart 4 år. Så der er masser af arbejde at tage fat på, og vi kan ikke undgå at komme til at diskutere hjemmehjælp og ressourcer og serviceniveau og effektivisering og den slags.

Jeg vil sige, at jeg lyttede meget, da Lars Hutters kom med sit ændringsforslag. Sagen var, at Lars Hutters' ændringsforslag også er i strid med gældende lovgivning.

Men det, der står i vejledningen om hjemmehjælpstildeling, er, at når man visiterer hjemmehjælpen, så skal man have en dialog med hjælpmotageren, og man skal indgå en aftale. Det har vi også været rigtig gode til i denne kommune. Vi har lavet mange aftaler. Vi har bare ikke været så gode til at overholde dem. Så det er sådan, at dialogen er indbygget.

Og er der noget, jeg har tillid til, at Sundheds- og Omsorgsudvalget og forvaltningen kan finde ud af, det er tillid, fordi det, vi har lavet med vores ældrepolitik, og den måde, vi har tilrettelagt høringen på, hvor vi faktisk er gået ud og har opfordret de professionelle, hjælpsmodtagerne, byens ældre borgere, byens yngre borgere, til at være dem, der kom med inputtet og ikke bare, som man plejer, skrive en eller anden plan, der bliver sendt i høring.

Det har været en lærerig proces for os alle sammen, at man faktisk godt kan lave dialog på den måde, og at der også kan komme noget brugbart ud af det.

Så der er meget, jeg er bekymret for på vores udvalgs område og ikke mindst hjemmehjælpen. Men dialog med borgerne tror jeg, vi er ved at blive rigtig gode til.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Winnie Berndtson (A): Det er bare til sådan et par bemærkninger, fordi når man sidder og arbejder på dette område, så kan man godt en gang imellem blive lidt stødt over, hvad resten af Borgerrepræsentationens medlemmer egentlig tror der foregår, eller rettere sagt absolut ikke foregår i det her udvalg.

Jeg vil gerne sige til Ole Hentzen, at jeg bliver faktisk stødt over Ole Hentzens bemærkninger om, hvad der ikke foregår. Hvis vi skal ned i teknikaliteter, så kan man jo sige, at forslaget er lige så overflødigt som ændringsforslaget, men der er jo ikke nogen tvivl om, hvad der kom først – det gjorde forslaget. Men hvis Ole Hentzen vil argumentere med, at det forslag behøver man da ikke at stille, for hvis ikke en forvaltning allerede udfører det, så er det ud af klappen.

Det samme kunne man jo sige om det stillede forslag, at den tildelte hjemmehjælpstid anvendes effektivt til hjemmehjælpsopgaver. Ja, hvad i himlens navn skulle den da ellers anvendes til? Det er præcis lige så overflødigt, kunne man så sige, for det er jo præcis opgaven. Når vi i Sundheds- og Omsorgsudvalget uddeler penge til de decentrale enheder, er der jo ikke nogen tvivl om, at de penge, der er budgetteret til hjemmehjælpsopgaver, skal bruges på hjemmehjælpsopgaver. Så man kan sige, at i virkeligheden er begge forslag inderligt overflødige.

Det vil jeg også sige til Lars Hutters. Jamen hvorfor stiller man det her ændringsforslag? Hvad er det, man vil afværge? Det er ikke andet end politisk drilleri. Det er også derfor, forslaget er stillet, det er også derfor, ændringsforslaget kommer.

For de ældre og for hjemmehjælpens skyld er det her inderligt overflødigt, fordi det, der handler om hjemmehjælpsopgaverne og om at få det arbejde tilrettelagt ordentligt, er vi i gang med. Der findes, som borgmesteren var inde på, og andre af udvalgsmedlemmerne var inde på, jo allerede den debat, der hedder, at vi har taget fat område for område, kontor for kontor, for at finde ud af, hvorfor nogle kan løse en opgave inden for en budgetramme, og andre ikke kan.

Vi stiller op med professionel hjælp centralt fra for at finde ud af, hvordan de derude kan blive bedre til det, så flere penge, mere tid kan gå til de ældre, og mindre tid kan gå til tilrettelæggelse og overflødige opgaver. Det er den øvelse, vi allerede er i gang med. Det har nogle af jer så valgt at sige, at det tror vi nu nok, at de har brug for noget tid til, så derfor har vi fundet nogle penge også til, at de har tiden til at lave de tilpasninger, der skal til.

For det andet er vi i gang med en ældrepolitik, en vision, som brugerne sammen med os definerer. Men når den er slut, så skal vi lave det til en ældrepolitik, og det er der, målene kommer, de meget præcise mål omkring serviceniveauet inden for hjemmeplejen. Vi er i gang med det.

Så bare en lille bemærkning til Venstre og Martin Geertsen. Til Venstre og Martin Geertsen vil jeg sige, at det er jo svært at skræmme nogle væk, som i den grad ikke ønsker at deltage, når det handler om hjemmehjælpen og de ældre.

(Kort bemærkning).

Ole Hentzen (C): Jeg lytter altid nøje, når Winnie Berndtson bliver sendt på banen af Socialdemokratiet. Men jeg tror, Winnie Berndtson ikke rigtig har opfattet, hvad mit budskab er. Det er jeg selvfølgelig ked af, fordi jeg har ikke diskuteret, hvad I gør i udvalget eller ikke.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Mit budskab var at sige, at nu er Socialdemokratiet ved at nå det niveau, at man føler, man er nødsaget til at lave nogle intetsigende ændringsforslag for at argumentere for noget, som derved bliver lige så tomt som det andet. Derved har jeg netop ikke taget stilling til, om forslaget, der er stillet, er relevant eller ikke relevant, om det opfylder lovgivningens krav eller ikke, men det er et politisk stillet budskab, som enhver kan stille i denne Borgerrepræsentation.

Min pointe er bare: Skal Socialdemokratiet nu hver gang til at samle et eller andet intetsigende ændringsforslag på en banalitet om at følge lovgivningen, så er vi langt ude, Winnie Berndtson.

Lars Hutters (L): Det her er forhåbentlig ikke kun politiske drillerier. Alle i Borgerrepræsentationen ved, at der er noget, som de ældre taler om og giver udtryk for utilfredshed med, så er det, at de ikke ved, om hjemmehjælpen kommer, og man ved, at mange ældre også giver udtryk for, at så kommer de farende ind ad den ene dør og ryger ud igen.

Jeg tror nok, uden at jeg dermed skal være mere sandhedsvidne end andre, at jeg er den i Borgerrepræsentationen, der daglig taler med flest ældre om hjemmehjælp. Jeg har ca. 10 kontakter om dagen. Der er selvfølgelig nogle, der er tilfredse, og hvor det fungerer godt, men jeg må sige, der er meget stor utilfredshed.

Det er det, der er hovedsagen i denne sag, og det vil jeg godt bede de pågældende partier, hvis der er noget troværdighed, at det er det, man reelt arbejder på, at man fokuserer på, det er problemet, hvad de ældre opfatter hjemme hos sig selv. Fordi hvis ikke der er tilliden fra de ældre og troværdigheden fra de ældre til det med hjemmeplejen, så bliver der altså meget, meget store problemer.

Nu bad jeg udtrykkeligt Bente Møller fra Enhedslisten om at lytte meget grundigt efter, fordi det forslag, som Bente Møller stiller sammen med Peter Martinussen, er, at tiden til rådighed ude hos borgeren bliver maksimeret mest muligt.

Så tillader jeg mig, og der har borgmester Peter Martinussen forstået det helt rigtigt, i den rigtig gode hensigt, at den dialog, som der også ganske rigtigt står, at man skal gennemføre, det bliver fremhævet i den efterfølgende sætning, at den tid, der er til rådighed ude hos borgeren, fastlægges og bestemmes sammen med borgeren. Man aftaler simpelt hen. Man ved, hvad ydelsen er, og hvor lang tid der er, og det aftaler man.

Jeg vil da gerne se nogen i Borgerrepræsentationen gå imod det, der egentlig står i lovgivningen, at dialogen skal gennemføres, og stemme det ned. Det kunne jeg da egentlig godt tænke mig at se. Jeg synes, det ville være ærlig politisk snak, om man vil markere åbent, at det er det, vi går efter, denne dialog, og det fastlægges og bestemmes.

Og f.eks., det ved jeg, der er ledere fra hjemmeplejen, der nøje skriver ned, hvor lang tid man egentlig forventer, det bliver, og nogle steder afleverer man det faktisk som en skriftlig besked, som man kan stole på. Det er de virkelig gode, og det er også de steder, når man så taler med de ældre, der roser det der, så stoler man på det, og det bliver overholdt.

Men uden at jeg vil gå over i den samme stil, så synes jeg, det kunne være interessant at se, hvilke partier der stemmer for det. Det er jo egentlig det, der er essensen i Dansk Folkepartis forslag her i dag, så vil jeg egentlig gerne se, hvem der egentlig stemmer for det, og hvem der stemmer imod. Det tror jeg ikke, jeg vil glemme, og jeg skal da nok også efterfølgende, hvis man stemmer det ned, nøje notere mig, hvilke partier der stemmer det ned.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

(Kort bemærkning).

Borgmester **Peter Martinussen**: Se, det er jo et ønske, som Lars Hutters i hvert fald vil få opfyldt, fordi afstemning bliver der jo om det.

Jeg vil bare sige, at Den Socialdemokratiske Gruppe stemmer imod Lars Hutters' tilføjelse af præcis de grunde, som Bente Møller og andre har været inde på her. Dermed har vi ikke sagt nej til dialogen. Det viser måske meget godt, at selv sætninger, som kan virke uskyldsrene, elastiske og indholdsløse, kan alligevel vendes og drejes. Men det ved alle vi, der er garvede i den politiske branche, jo godt.

Det var det ene, jeg godt ville sige i denne her korte bemærkning.

Det andet, jeg godt ville sige, var, at jeg desværre i forbindelse med fremsættelse af ændringsforslaget har glemt Lubna Elahi, og det undskylder jeg meget. Lubna Elahi er selvfølgelig også medforslagsstiller til ændringsforslaget.

Så vil jeg for det tredje sige, da det er sidste gang i denne sag, jeg er på talerstolen, at jeg glæder mig meget til det fortsatte arbejde, også med Louise Frevert og Dansk Folkeparti, om det ensartede serviceniveau på hjemmeplejen, fordi der bør vi jo kunne lave noget.

Grete Henius (C): Jamen der er jo ikke ende på den succes, vi har haft her i aften. Overborgmesteren har takket for den historiske belæring, og nu har også sundhedsborgmester Peter Martinussen takket for den sproglige belæring, han har fået.

Jeg vil gerne belære Peter Martinussen lidt mere, når han nu er så glad for at lære, og hvis det så også bare kunne hjælpe. Jeg vil gerne fortælle borgmesteren forskellen på det ene og det andet forslag. Vi er ikke forslagsstillere til nogen af tingene, men altså når borgmester Peter Martinussen siger, at det forslag, Louise Frevert og hendes partifæller har stillet, er lige så muligt at negere som det andet, så må jeg sige, nej, det er det ikke, for her står jo konkret to forslag: Det skal gøres sådan og ikke sådan.

Peter Martinussen siger, at huset skal males i den bedst mulige farve. Det er noget vås, for der er ingen, der vil have, at huset skal males i den dårligst mulige farve. Men Dansk Folkeparti – som jeg jo altså ikke tilhører, jeg behøver heller ikke at være deres våbendrager, det er bare for at lære Peter Martinussen lidt retorik – siger nemlig, at det skal bruges til det og ikke til det. Det er et reelt forslag og ikke noget om, at det skal bruges bedst muligt. Det er forskellen, Peter Martinussen.

Hvis der ellers er problemer, så stiller jeg mig såmænd også til rådighed på det område.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ikke flere i 2. runde, vi går til 3.

Winnie Berndtson (A): Bare et par småbemærkninger. Jeg er glad for, Ole Hentzen, jeg tror faktisk, vi er enige om, at begge forslag måske dybest set er lidt intetsigende og lidt klodset formuleret og får i hvert fald ikke topkarakter, hvad stilen angår, hvis man skal finde ud af, hvad det reelt handler om.

Så vil jeg også give den bemærkning til Ole Hentzen, fordi han gør det meget konsekvent, og jeg synes i virkeligheden, det er ubehageligt, at jeg bryder mig faktisk ikke om, at Ole Hentzen nedgør mit politiske engagement ved at sige, at jeg er sendt på banen. Jeg er ikke sendt på banen i denne sag. Jeg er her faktisk, fordi jeg sidder som udvalgsmedlem på dette

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

område, og det interesserer mig meget, fordi jeg synes, det er den allerstørste opgave at løfte på ældreområdet at levere det, vi lover. Der er mange, der er tilfredse med den hjemmehjælp, de får, der er også mange, der er utilfredse med, at de ikke kan få mere. Men hele området er plaget af utryghed, og det er der ikke nogen af os, der kan være interesseret i.

Så uanset om vi kan forstå hinandens forslag, så tror jeg, at vi har forstået hinandens engagement i forhold til det her emne. Uanset om jeg kan læse Louise Freverts forslag rigtigt eller ej, så glæder jeg mig til, at det engagement kommer til udtryk i, at vi får en bedre hjemmepleje

Louise Frevert (O): Jeg vil da sige i denne anledning, at vi vil jo noget mere for de ældre, og det er jo også en af grundene til, at vi er kommet med det forslag i dag. Men jeg vil da kvittere for de pæne ord fra Peter Martinussen og er glad for, at han synes, at vores forslag er sympatisk og selvfølgelig elastisk. Men jeg vil sige, at det er forslagsstillernes forslag jo også.

Hvis man analyserer det ordret, ord for ord, så er der jo faktisk kun ét ord, der ikke er næsten synonymt med indholdet i mit forslag, og det er ordet »effektivt«.

Så jeg vil sige, at for os er det faktisk ikke så vigtigt, hvis der vil være flertal, hvad der selvfølgelig vil være for Peter Martinussens forslag, er det ikke et must og et alfa og omega, at det er forslaget, og hvem det er, der har stillet forslaget? For os er det vigtigt, at det er sagen. Sagen er primær for os.

Så at I skal tage æren for det her, betyder ikke så meget, så large vil jeg have lov til at være her i aften, men det er de ældres tarv, som vi er her for at varetage, der betyder noget for os.

Lars Hutters (L): Winnie Berndtson fra Socialdemokratiet sagde for lidt siden heroppe fra talerstolen, at det centrale i det her omkring hjemmehjælpen er den meget store utryghed, der eksisterer hos de ældre. Væsentlige grunde til denne utryghed er, at de ældre ikke ved, hvornår hjemmeplejen kommer, og at den ældre ikke ved, hvor lang tid hjemmehjælpen bliver hos den ældre.

Nu forsøger man at sige, ja, men altså man mener sådan set alligevel, men loven osv. Det er det rene vrøvl, og jeg synes på en eller anden måde, det er for groft, at man vil være det bekendt. Der står helt klart i Peter Martinussens, Bente Møllers og Co's forslag »tiden til rådighed ude hos borgeren« i deres eget ændringsforslag. Der er det åbenbart fuldt lovligt. Når jeg så tillader mig at stille et ændringsforslag om, at tiden til rådighed ude hos borgeren fastsættes og bestemmes sammen med borgeren, så bliver det pludselig ulovligt.

Jeg tror nok, at alle, der ved, hvad politik er, ved, hvad det her egentlig drejer sig om. Her har vi lige præcis, det rammer ned og deler som en kile imellem to vigtige politiske standpunkter i dagens debat, centralismen på den ene side, dialog og frihed sammen med borgerne på den anden side, og det er det sidste, man ikke vil være med til.

Så derfor er det her meget, meget, meget vigtigt, ikke mindst i servicen, ikke mindst i hjemmehjælpen over for borgeren, ikke mindst for at skabe tryghed, skabe tryghed hos den ældre, at alle os, der vil være med til, at det fastsættes og bestemmes sammen med den ældre borger, markerer det i aften. Det er nemlig fremtiden. Det der centralistiske og planøkonomi er dødt, og det er det, de forsøger at undgå ved ikke at gå med til det forslag.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Derfor skal det huskes. Det er vigtigt, at de vil stemme det ned i aften og kan gå ud og fortælle borgerne, at man ikke vil være med til reelt at inddrage den ældre i dialog og være med til at fastsætte hvordan og hvorledes det lykkes ude hos de ældre i hjemmene.

Marlene Krogh (F): Jeg har sådan set ikke taget ordet i denne debat, fordi jeg synes egentlig, den hørte hjemme i Sundheds- og Omsorgsudvalget. Jeg synes også, vi har været igennem den mange gange, og jeg synes ikke, det kan være rimeligt, at vi skal køre udvalgs-møde i denne forsamling.

Men det, der får mig til at tage ordet, er Lars Hutters, som nu påstår, at de, der ikke stemmer for hans forslag, ikke er med til at ville høre på de ældre. Mage til løgn skal man lede længe efter, Lars Hutters. Jeg må bede Lars Hutters om at sætte sig ind i tingene, og jeg må bede dig om at læse lovgivningen. Jeg må bede dig om at sikre, at hvis vi skal have en ordentlig og seriøs debat om ældres forhold, hvad vi alle sammen ønsker, så må vi altså også have det på et grundlag, hvor de medlemmer, som sidder herinde i Borgerrepræsentationen, har læst den lovgivning, som det her handler om.

Det er ikke til at holde ud. Det er hyklerisk, når du står og siger den slags ting.

(Kort bemærkning).

Lars Hutters (L): Jeg synes, at den, der afslørede hykleriet, er Marlene Krogh, som er medforslagsstiller til, at man i sit eget forslag godt kan bruge »tiden til rådighed ude hos borgeren«, der er det fuldt lovligt, men når jeg bruger det i mit ændringsforslag, så er det pludselig ulovligt. Det er umoralsk ud over alle grænser, og jeg er skuffet over, jeg er skuffet over, at SF er med i det makværk.

Jeg synes, SF skulle tage og se på, at fordi man reelt vil forhindre – det er muligt, det er Peter Martinussen og andre centralistiske kræfter, der er, men så synes jeg, at SF skal gøre op med det, fordi det er nemlig det, det drejer sig om. Det er ikke noget med, om det er lovligt eller ikke lovligt. Man bruger det i sit eget, men når vi forsøger at drage en dialog med ind, så bliver det pludseligt ulovligt. Det er umoralsk og dybt hyklerisk, og jeg havde ikke forventet det af Marlene Krogh fra SF.

Jette Bergenholz Bautrup (A): Jeg skal gøre det kort. Jeg synes, det er hamrende ærgerligt, når vi ellers øvrige partier kan blive enige om, det er hos borgeren, og vi vil prøve at give den bedst mulige service. Vi er også enige om, at det ikke er godt nok, som det er nu, men ud fra de midler og alle os, der har stemt for de 35 mill. kr., har vi fået det noget bedre.

Vi er ved at lægge et serviceniveau, vi er ved at have nogle visioner sammen med borgerne. Det er da fuldstændig rigtigt, som Lars Hutters siger, hvis borgeren får helt nøjagtigt at vide, hvornår kommer hjemmehjælpen, hvornår kommer hjemmeplejen, ja men så er der en tryghed. Det er alt det, vi sammen med forvaltningen arbejder på. Jeg synes, der bliver lavet et kæmpearbejde.

Derfor synes jeg, det er så ærgerligt, når nogle stiller sig op og mener, at de er bedre end andre, fordi nu stemmer man sådan, eller man stemmer sådan.

Det, vi hellere skulle, alle 55, var at blive enige om, at vi vil det bedst mulige for de ældre, og kan vi gøre det sammen og vi også i helhed kan se budgetter og give pengene til det, så er vi nået rigtig, rigtig langt herinde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Et af Martin Geertsen (V) stillet forslag om sagens henvisning til Sundheds- og Omsorgsudvalget blev forkastet med 32 stemmer imod 18. For stemte V, O, C og L. Imod stemte A, F, Ø, B, D, W og U.

Lars Hutters (L) stillede følgende underændringsforslag til nedenstående af A m.fl. stillet ændringsforslag: ”Tiden ude hos borgeren fastsættes og bestemmes i samarbejde med den ældre borger.”

Underændringsforslaget blev forkastet med 26 stemmer imod 6. For stemte O, P og L. Imod stemte A, F, B, D, W og U. V, Ø og C undlod at stemme.

Bente Møller (Ø)/Enhedslisten er enige med ændringsforslagets intentioner om, at personlig og praktisk bistand skal tildeles og udføres i løbende dialog med borgeren, men undlader at stemme for, da det er ugennemførligt med den nuværende lovgivning.

Et af A, F, Ø, B, P, D, W og U stillet ændringsforslag om, at hjemmeplejen til stadighed skal sikre, at der kun bliver brugt den absolut nødvendige tid på administration, kørsel og planlægning, således at tiden til rådighed ude hos borgeren bliver maksimeret mest muligt, blev godkendt med 36 stemmer imod 0. For stemte A, F, Ø, O, B, P, D, W og U. V, C og L undlod at stemme.

Dansk Folkeparti kan selvfølgelig støtte forslaget, men det kommer bag på Dansk Folkeparti, at et sådant forslag er blevet fremsat, da det jo er en selvfølge, at det burde være indarbejdet i værdigrundlaget for området. Det er sagen og de ældres tarv, det drejer sig om.

SOL har undladt at stemme, idet tiden til rådighed ude hos borgeren ikke kan fastsættes og bestemmes i samarbejde med den ældre borger.

Med godkendelsen af ændringsforslaget var medlemsforslaget bortfaldet.

---

20) BR 203/01. Medlemsforslag om helårsboliger

(Stillet af Mikkel Warming (Ø)):

Forvaltningen pålægges at gennemgå - og om nødvendigt udarbejde tillæg til eksisterende lokalplaner, der giver mulighed for nyt boligbyggeri, som definerer kommende boliger i lokalplanområdet som helårsboliger. I første omgang skal lokalplaner for Indre By og havnearealerne gennemgås.

Mikkel Warming (Ø): I flere sager om nybyggeri har det vist sig, at dyre, attraktive boliger bl.a. på havnefronten kan sælges uden bopælspligt, således at de kan anvendes som firmaboliger eller sommerboliger for udlandsdanskere eller andre. Vi finder det principielt forkert, at nye, attraktive boliger bebos af mennesker, der ikke betaler skat i byen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Efter lange overvejelser – så er jeg vist diplomatisk – lykkedes det at få Socialdemokraterne med på, at kommunen i fremtidige lokalplaner definerer boliger som helårsboliger, som er det instrument, kommunen har i forhold til at forsøge at sikre, at københavnske nye boliger bebos af mennesker, der også, skal vi sige bor i byen i hvert fald fast.

Vedtagelsen i Borgerrepræsentationen 2. november 2000 om at indskrive kravet om helårsboliger i nye lokalplaner fjerner ikke risikoen for, at der inden for eksisterende lokalplaner kan opføres nye boliger, der ikke er helårsboliger. Er det noget problem? Næh, sagde Socialdemokraterne i november måned, der er jo næsten ingen af den slags. Lidt polemik i en nu hedengangen avis sådan ca. 1. februar mellem bl.a. undertegnede og overborgmesteren om, hvorvidt det var et problem, førte til, at der blev bestilt et notat fra embedsmændene, og det er så kommet her, 3 måneder efter.

Var det så et problem? Efter vores opfattelse ja, fordi der er ca. 2.700 boliger, som kan opføres ved havnen i Indre By, som ikke er helårsboliger. Det er flere, i omegnen af tusind flere, end vi havde frygtet. I Enhedslisten synes vi, det er en alt for stor risiko at tage, specielt når vi ved, at antallet af boliger, der sælges som andet end helårsboliger, er stigende, at ejendomsrådgiverne i stigende grad reklamerer med, at det er boliger, der ikke er helårsboliger, fordi de kan tjene på det.

Det forslag, vi har stillet i aften, vil sikre, at alle eksisterende lokalplaner gennemgås, og at der laves tillæg til eksisterende lokalplaner, som giver mulighed for boligbyggeri i områderne, at man der kan lave tillæg, der vil indskrive kravet om helårsboliger. Vi foreslår, naturligt nok, at starte med Indre By og havnearealerne, da det er her, at risikoen for opførelse af attraktivt byggeri, som ikke er helårsboliger, er størst.

Overborgmesteren har i forskellige aviser sagt, at han vil skrive til bygherrerne. Det skal jeg ikke forhindre ham i, jeg tror bare ikke på det. Tror overborgmesteren virkelig, at en privat bygherre har noget som helst ansvar for byens udvikling? En bygherre vil tjene penge, så mange som muligt; det er sådan set det, han er der for.

For os at se viser det sammen med alle overborgmesterens ideer med al mulig tydelighed, at den sidste rest af den historisk-materialistiske opfattelse af samfundet, det, vi også kunne kalde marxistisk samfundsanalyse, for længst er forsvundet ud af Socialdemokratiet.

Men hvis det, vi også har hørt antydnet i aviserne, at man vil true bygherrer med at begrænse, med at bremse byggetilladelsen, der er vi måske derude, hvor anstændigheden og måske oven i købet lovgivningen har sine grænser.

Vi synes, man skal gå ind ad fordøren, man skal tage tyren ved hornene – jeg kan finde på andre metaforer – og se at komme i gang med at lave de tillæg til lokalplanerne, så vi, så vidt det er muligt, sikrer, at fremtidigt boligbyggeri i lokalplanlagte områder bliver helårsboliger.

For os at se haster det, fordi man mange steder selvfølgelig er i gang med at overveje, om man skal gå ind. Der bliver stadig flere tomme kontorlokaler i Indre By, som vi gerne vil have omkonverteret til boliger. For os at se er det vigtigt, at de bliver helårsboliger. For os at se haster det. Vi håber, man kan stemme forslaget igennem i aften.

Der er så uddelt et supplerende ændringsforslag fra Socialdemokratiet om, at Bygge- og Teknikudvalget skal lave nærmere retningslinier for gennemførelse af hurtig indsats osv. Vi vil gerne have lidt klarere uddybet fra Socialdemokratiet, hvad det er man vil. Fordi er det en plan over, hvordan tillæggene kan komme i en fart, så har vi måske ikke så store problemer

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

med det. Man kan sige, at det var dækket af forslaget, o.k., men alle de breve til bygherrerne, der skal sige, nu skal I osv., så ved vi ikke rigtig, vi vil faktisk gerne have lidt mere uddybet, hvad det egentlig konkret er, Socialdemokratiet forestiller sig i sit supplerende ændringsforslag.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til ændringsforslaget ud over at sige, at det er opfattet som et tillæg til det forslag, som Mikkel Warming har stillet, med henblik på, at vi vil kunne stemme for Mikkel Warmings forslag med det her tillæg og gøre det i aften, sådan så der ikke er en udvalgshenvisning fornøden og en sag i givet fald tilbage hertil med henblik på, at det der er de intentioner og det, der ligger i det forslag, Enhedslisten har stillet, at det er vi enige i. Det ligger også i forlængelse af det forslag, der blev vedtaget næsten enstemmigt i Borgerrepræsentationen, som Mikkel Warming nævnte her, tidligere tilbage i november måned sidste år.

En fornyet gennemgang af byggemulighederne, der er foretaget i maj måned, viser, at der er et teoretisk potentiale på 2.700 boliger. De hidtidige erfaringer viser, at det rent faktisk er begrænset, hvor mange ferieboliger der er i de nye, attraktive byggerier.

Jeg mener, det på den anden side er helt afgørende klart at få sendt et signal om, hvordan byggerier, der bliver opført som boliger i København, skal anvendes, nemlig som boliger og ikke som ferieboliger. Og i den udstrækning, der er behov for noget af en anden kaliber, ja, så er det jo hotellejligheder, vi taler om, og dermed erhverv. Hvis vi opererer med, og det er vores intention, at der skal bygges et betydeligt antal boliger i de kommende år, så er det afgørende, at der bliver sendt et klart signal.

Jeg vil godt sige, at en række af de udtalelser, jeg har hørt og læst i forskellige medier fra såvel bygherrer som mæglere, vil jeg karakterisere med et mildt udtryk som stærkt provokerende i forhold til den politik, der er et meget, meget bredt flertal for her i Borgerrepræsentationen.

Så jeg vil kun anbefale, at der stemmes for Enhedslistens forslag med det her supplement, og det betyder også, at en opgørelse lokalplan for lokalplan, hvor langt de byggemuligheder er i røret, vil kunne føre til, at vi er enige i, at der i givet fald i nogle sammenhænge skal skrides ind med en lokalplan, der tydeliggør det her. Det er ikke det samme som at vi mener, at samtlige lokalplaner nødvendigvis skal følges op med en ny lokalplan, der opererer med helårsboliger, men at det foregår på baggrund af en gennemgang i Bygge- og Teknikudvalget.

Borgmester **Søren Pind**: Jeg havde jo egentlig håbet, at overborgmesterens bemærkninger kunne klargøre situationen, men der skete oven i købet det, at jeg i endnu højere grad blev forvirret af hans sidste bemærkninger. For jeg forstår nu, at det ikke er sådan, at denne beslutning betyder, at vi skal gennemgå, som der står, alle eksisterende lokalplaner, og at der i eksisterende lokalplaner, som giver mulighed for boligbyggeri, vil blive indskrevet kravet om helårsboliger. Det forstår jeg nu, at overborgmesteren i modstrid med, hvad der står i forslaget, mener er op til Bygge- og Teknikudvalget. Så synes jeg efterhånden, at forvirringen bliver total.

Det, jeg egentlig gerne vil sige, er, at det forslag, som Enhedslisten ved borgerrepræsentant Mikkel Warming har stillet, er hæderligt nok. Det er et bestemt politisk signal, man ønsker at sende, det er en konkret beslutning, det er en retning, man vil i. Jeg er uenig. Jeg synes,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

det er overflødigt. Jeg er bange for, at det vil begrænse bygherrers ønsker til byggeri i København, men det er ordentligt nok, og det ligger inden for lovgivningens rammer.

Det er et politisk signal, og ja, ærlig talt, det er vel ikke ganske uventet, at Enhedslisten har det på den måde. Jeg mener personligt, det er overflødigt. Jeg mener, at man i løbet af en ganske kort årrække jo ser, at disse boliger, som ikke er helårsboliger, meget hurtigt bliver det, når folk registrerer sig hos Folkeregistret ved boligskifte. Det er for teknisk at gå ind i, så lad os springe over det.

Men hvorom alting er, fint nok, vi vil stemme imod Enhedslistens forslag, men det er klar tale.

Så vender jeg mig til et forslag, som i modstrid med forretningsordenen er stillet af Socialdemokratiet. Der er ikke nogen person, som er opstillet som forslagsstiller, men lad nu det ligge, vi skal ikke gå i detaljer her. Så er det altså, at jeg bliver forvirret på et endnu højere plan, fordi hvor er det præcis mellem ulovligheden og Enhedslistens forslag, at dette forslag fra Socialdemokratiet ved en unavngiven person kiler sig ind? Ja, det kan jeg ikke se, for Enhedslistens forslag lægger rent faktisk op til, at vi gennemgår samtlige lokalplaner, og at der dér indføres, at man skal have helårsboliger, hvis det ikke er der i forvejen. Det er, hvad Enhedslistens forslag lægger op til, det er, hvad lovgivningen levner mulighed for.

Men her i Socialdemokratiets forslag står derudover, at man skal ved en hurtig indsats til sikring af helårsboligerne i de eksisterende lokalplanområder bl.a. tage en eller anden fornøden hensyntagen til konkrete byggesager. Hvad er det, det betyder? Betyder det, at vi skal ind og true en bygherre med, at han ikke får en byggetilladelse – hvad der jo har været fremme i pressen, at vi skal true bygherrer med – medmindre han på forhånd vil forpligte sig til at opføre helårsboliger?

Det svar blafrer i vinden, og hvis det er det, der er i tilfældet, hvad der i virkeligheden er det eneste, der kan ligge imellem Enhedslistens forslag og ulovligheden, ja, så er det ulovligt.

Så derfor er jeg nødt til at bede om i det mindste, når nu overborgmesteren siger, at så behøver det ikke at blive udvalgshenvist, tværtimod, det er faktisk stik modsat. Det her er så uklart og vil belaste Københavns Kommunes anseelse så voldsomt, hvis det bliver gennemført på basis af det her, at det kræver udvalgsbehandling, det kræver, at den professionelle forvaltning får lejlighed og lov til at udtale sig.

Der mener jeg trods alt, jeg må appellere bl.a. til Enhedslisten og til SF om at støtte Venstre i det her. Jeg mener, at alt andet, også i forhold til det, Enhedslisten jo selv har sagt om lovlighed og ulovlighed, ville være uanstændigt.

Ole Hentzen (C): Jeg skal bare fra konservativ side sige, at vores stillingtagen til Mikkel Warmings forslag er helt på linie med Venstres. Jeg skal bare tilføje, at vi har det altså også skidt med at lave noget med tilbagevirkende kraft. Det er sådan noget mere principielt.

Det har Socialdemokratiet sådan set også tidligere været indstillet på, for det her forslag har jo i sin substans været behandlet af Borgerrepræsentationen tidligere, og der havde Enhedslisten stillet et ændringsforslag, der også gjaldt allerede eksisterende lokalplaner, men det blev stemt ned tidligere af Socialdemokratiet og af os andre.

Men tiden går jo, det er godt nok ikke så mange måneder siden, og der har været lidt avisskriverier i mellemtiden om de potentielle muligheder, nemlig de 2.700, og så er det jo

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

valgår, og så må man altså komme med noget nyt. Og den her unavngivne er så kommet med et eller andet.

Jeg vil ligesom de foregående talere bede en eller anden fra Socialdemokratiet, der har skrevet det her, forklare, hvordan det har sammenhæng med Enhedslistens, for det er ikke det samme, der står. Enhedslistens er meget præcist. Det pålægger en forvaltning at gennemgå nogle allerede eksisterende lokalplaner for at finde byggemuligheder, og hvis disse byggemuligheder ikke er udnyttet, så skal disse lokalplaner forsynes med et tillæg, der siger, at hvis der bygges boliger, så skal det være helårsboliger. Kort, klart og præcist, det er til at håndtere.

Så kommer det her unavngivne forslag og siger, »snarest muligt at udfærdige nærmere retningslinier«. Man kan ikke lave nogen retningslinier på noget, som i sit første, indledende skridt er uhyre præcist, nemlig et pålæg om, at det skal gøres. Det behøver man ikke at lave nogen retningslinier om.

Så tror jeg, at en af talerne, det var overborgmesteren, om det her unavngivne socialdemokratiske forslag begyndte at snakke om omdannelse af erhvervsområder til helårsboliger ... undskyld, var det Mikkel Warming. Det kan være meget rigtigt, fordi det er sådan set ikke nævnt i Mikkel Warmings som en mulighed. Næh, der står »nyt boligbyggeri«, hr. Mikkel Warming. Og omdannelse af erhverv til boliger er ikke nyt boligbyggeri, det er ny anvendelse. Det kan man jo gøre inden for nogle bestemte regler, og man må så også undersøge de juridiske muligheder, om det egentlig er muligt at stoppe det.

Men jeg mangler sådan set på det her socialdemokratiske tillæg at sige, hvad det er, man egentlig vil, og hvad der menes med den der fornøden hensyntagen til konkrete byggesager. Betyder det, at vi i Bygge- og Teknikudvalget sådan set hver gang nu skal sige til forvaltningen ude på Ottiliavej: Hvis I får et byggeandragende, så må I ikke røre det, så skal det ind til udvalget, der så skal sagsbehandle, om der nu er en byggemulighed af en vis volumen, som gør, at vi skal til at gribe ind, eller ikke? Er det det, der menes dermed? Fordi så synes jeg nok, at det her forslag i hvert fald kalder på nogle af udvalgsmedlemmernes reaktion på, hvad det er, man forlanger af os.

Jeg kan godt forstå, at det ikke er ordføreren på området, der har fremlagt det, han er måske lige så uvidende om, hvad der egentlig menes dermed. Men så vil jeg som næstformand i Bygge- og Teknikudvalget, som åbenbart skal til at administrere det her, bede Socialdemokratiets ordfører på området komme og fortolke for forsamlingen og også for os, hvad der egentlig menes hermed. Bare den nederste fortolkning, for den første fortolkning, om det egentlig er i modstrid med det 1. »at«, som altså er hovedforslaget fra Enhedslisten, mener jeg, andre må svare på. Men bare det her med, hvad vores rolle i udvalget er, ville jeg være voldsomt glad for.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Nu har jeg aldrig oplevet Ole Hentzen i andre sammenhænge have problemer med at finde ud af, hvilken rolle han spiller i et givet udvalg.

Jeg vil sige til Søren Pind og til Ole Hentzen, som undrer sig over forslaget og min tilslutning til det såvel i offentligheden som her i dag, det forslag, der er stillet af Enhedslisten, baseret på synspunkter, der har været fremme i medierne, at jeg godt vil konkretisere, hvor jeg mener der er noget, hvor det er stærkt provokerende.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er stærkt provokerende, når en salgschef for en virksomhed, som forestår salg af ejendomme i Havnestaden med 140 boliger, taler om, at deres vurdering er, at det er 25-30 pct., og en anden siger, nej, helt så højt er det ikke og ikke så konkret, men det er under 25 pct. Det synes jeg er stærkt provokerende.

Hvis vi – det tror jeg, Søren Pind er enig i – skal bygge boliger i København, skal det ikke være til folk, der bor på Lolland og har en bolig her, eller bor i London og har en bolig her, der skal bruges til at folk kan bo i. Jeg vil godt sige, der er ingen grund til at lave polemik på den der tilføjelse, jeg har foreslået. Jeg beklager, jeg ikke havde fået skrevet navn på, inden forslaget blev omdelt.

Og for at undgå enhver misforståelse om, hvad det er vi mener, så vil jeg gerne trække mit forslag. Da jeg har stillet det, er jeg også i stand til at trække det. Vi stemmer rent for Mikkel Warmings forslag. Mit forslag er trukket.

Borgmester Søren Pind: Det er jo efterhånden helt betryggende at se, at venstrefløjen stadig kan holde sammen i denne by. Det giver jo god grobund for at gå ud og sige, at Kramer er den ypperste repræsentant for venstrefløjen her i byen. Ikke at jeg sådan har været i tvivl om det, men nu kan vi jo sådan set sige det officielt og offentligt, og det har jeg selvfølgelig tænkt mig at gøre i den kommende tid ... (*Afbrydelse*). Ja, nu kunne jeg godt sige, at Preben Møller Hansen var en repræsentant for venstrefløjen, men jeg ville nok ikke bruge ordet »ypperste«, men lad nu det ligge, det skal ikke skille os ad.

Hvorom alting er, så vil jeg sige, at jeg mener sådan set ikke, at nødvendigheden af en udvalgsbehandling bortfalder hermed. Derfor vil jeg selvfølgelig stadig væk stille forslag om, at sagen bliver behandlet i Bygge- og Teknikudvalget, så vi kan komme i dybden med det her og afdække, hvad det egentlig betyder. Som altid vil man finde Venstre forrest, når der skal kæmpes om saglighed, og vi skal virkelig finde ud af, hvad de her ting betyder for byens bedste.

Jeg kan godt forstå, at overborgmesteren ringer ind nu, fordi så ringer jeg ud.

Et af Søren Pind (V) stillet forslag om medlemsforslagets henvisning til Bygge- og Teknikudvalget blev forkastet med 28 stemmer imod 22. For stemte V, O, C, B, D, W og U. Imod stemte A, F, Ø, P og L.

Herefter blev medlemsforslaget godkendt med 33 stemmer imod 17. For stemte A, F, Ø, O, 1 medlem af C (Grete Henius), P og L. Imod stemte V, C med undtagelse af 1 medlem (Grete Henius), B, D, W og U.

---

21) BR 204/01. Medlemsforslag om genhusning

(Stillet af Hellen Hedemann og Martin Günter (begge F) samt Marie Jeppesen og Mikkel Warming (begge Ø)):

Forvaltningerne pålægges at finde en genhusning for projekt Gaderummet/Regnbuen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Mikkel Warming (Ø): Gaderummet på Nørrebro er et opholdssted for truede unge, en gruppe unge, som mildest talt ikke har det for nemt i vores by, en gruppe unge, som kommunen har haft og har svært ved at komme i kontakt med og har svært ved at hjælpe.

Gaderummet har vel i omegnen af 60 besøgende unge om dagen og det, man kan kalde 20-25 unge, på døgnbasis, altså overnatninger i en eller anden form. De har fået støtte fra Socialministeriet gennem Satspuljen. I år i marts måned fik Gaderummet for deres arbejde blandt unge på Nørrebro og i København som sådan, det er for hele København, en pris fra Københavns Kommunes Socialrådgiverforening. Deres arbejde anbefales varmt af bydelsrådet på Indre Nørrebro.

Gaderummet er i den situation, at de er sagt op fra deres nuværende lokaler på Nørrebrogade, og de lever mildest talt på lånt tid.

Vi, Enhedslisten og SF, anser det arbejde, der sker, for væsentligt. Vi mener, vi som kommune må være med til at gå ind og tage et ansvar for de unge, der falder igennem det kommunale system. Vi foreslår derfor, at kommunen arbejder meget aktivt på at finde, eller forpligter sig, kan man også sige, på at finde genhusning for Projekt Gaderummet. Vi er med på, at det nok kræver en lidt grundigere diskussion i et udvalg, og at det naturligt er Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Når vi i forslaget har skrevet, og det er bevidst, at forvaltningerne skal finde genhusning, så er det fordi vi forudser, at der måske er brug for, at man, når man har diskuteret det i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, også snakker med andre dele af den kommunale forvaltning.

Derfor skal jeg ved forhandlingernes afslutning – og jeg skal understrege, at for os at se haster behandlingen af det her forslag lidt, fordi de lever på lånt tid – foreslå forslaget henvist til en forhåbentlig hurtig og velvillig behandling i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg er meget glad for Mikkel Warmings afslutning, at det her skal vi løse i fællesskab.

Jeg kan oplyse, at vi flere gange har været i kontakt med Gaderummet og er også orienteret om de vanskeligheder, de har haft. Jeg tror, det er en god idé at drøfte det i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Jeg tror, det er en god idé at få også den socialpolitiske vinkel ind om, hvordan man kan etablere et samarbejde, og hvordan man kan bygge den bro, som skal bygges imellem det frivillige og det mere traditionelle kommunale arbejde.

Hvordan vi så løser det med bygninger, er jo ganske vanskeligt. Vi har mange ønsker også i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget til bygninger og lokaler. Der er nok kun at gøre, som Mikkel Warming sagde, at der må man sætte alle gode kræfter ind og se, hvad man kan finde ud af. Men det er ganske vanskeligt apropos debatten under sidste punkt, at ledige grunde bliver brugt til andre ting, og vi er en udbygget by.

Men jeg tror, det er vigtigt også at få en socialpolitisk drøftelse, og jeg vil i hvert fald gerne medvirke til i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, at vi kommer rundt om problemstillingen og den målgruppe, som Gaderummet samler op på.

Hellen Hedemann (F): Jeg skal såmænd ikke tilføje noget særligt til det, Mikkel Warming jo allerede har sagt, og også Winnie Larsen-Jensen.

Jeg vil bare sige, at grunden til, at Gaderummet står i den akutte situation, er, at de er sagt op, som Mikkel Warming også sagde. Men grunden til, at de er sagt op, er, at brandmyndig-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

---

hederne ikke kan tillade, at de bruger spidsloftet til beboelse. Jeg mener, det er jo noget, loven siger, så det må vi selvfølgelig acceptere.

Men jeg anmoder bare om, at vi tænker på, at det virkelig haster, fordi de står simpelt hen i en situation, hvor de skal forlade det sted, de bor i, fordi brandmyndighederne ikke kan tillade, at de bor der.

Ole Hentzen (C): Jeg vil gerne signalere fra Den Konservative Gruppens side, da vi ikke sidder i udvalget, at dette projekt har vores store støtte. Det er en gruppe, som kommunens normale arbejde inden for dette område ikke har været i stand til at samle op. Derfor skal man være lidt opmærksom på og måske ikke være så rigid i sine socialpolitiske holdninger og programmer, at de absolut skal ind og ligne de kommunale, for det tror vi ikke på i denne sag.

Det er rigtigt, som Hellen Hedemann siger, at det akutte jo er opstået, fordi nu kan myndighederne ikke se gennem fingre med det længere, for der er altså nogle brandkrav, som, hvis det går galt, rammer kommunen ved, at man har set igennem fingre med det for længe, for de unge overnatter altså. Det er ikke beboelse. Vi snakker overnatning, fordi det er dem, som ligesom kommer, og derved skal der ganske simpelt laves nogle foranstaltninger, der gør det muligt, at det arbejde, der udføres, kan videreføres et andet sted.

Men det må altså ske under så trygge vilkår, at de også på det brandredningsmæssige område, og det er altså det kommunale, også kan tåle at sove om natten uden skulle krydse fingre for, at det ikke var i nat, det brændte. For man har vidst længe, at det her var altså ulovligt, og nu kan man altså ikke holde til det længere.

Så det har vores støtte til at finde det der, og skulle det være muligt at støtte det økonomisk, hvad der er andre glade givere, der også tidligere har gjort, så mener vi også, at kommunen skal være velvilligt indstillet her.

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg vil ikke holde en lang tale. Det er jo nok, det siger sig selv, at det er et godt projekt, Gaderummet/Regnbuen.

Jeg vil bare tilkendegive, at CD i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget vil arbejde for, at der findes en løsning, fordi der er ingen tvivl om, at de løser en opgave for os, og de gør det på en god måde. Derfor kan vi ikke gøre andet end at forsøge på i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget at finde den bedste løsning, sådan så de kan fortsætte i en eller anden ejendom.

Så jeg håber på, at når den kommer i udvalget, finder vi enstemmigt på tværs af de politiske partier en løsning på problemet.

Karin Storgaard (O): Jeg skal gøre det superkort. Dansk Folkeparti vil også meget gerne støtte denne gruppe unge hjemløse, og vi har heller ikke noget imod henvisning til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget.

På forslag af Mikkel Warming (Ø) blev medlemsforslaget henvist til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget.

---

22) BR 205/01. Medlemsforslag om begravelsesplads

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

(Stillet af Wallait Khan (V)):

Borgerrepræsentationen tilkendegiver sin støtte til statens bestræbelser på at imødekomme herboende muslimers ønske om at få en begravelsesplads på et areal beliggende ved Brøndbyøstervej i Brøndby. Økonomiforvaltningen pålægges derfor at undersøge muligheden for dispensation fra udbudsreglerne, så arealet, der nu ejes af Københavns Kommune, kan sælges til dette formål til en fællesorganisation eller -komité af herboende muslimer, som rummer forskellige trosretninger og repræsenterer forskellige af de store moskéer.

Wallait Khan (V): Muslimske gravplads, et sted, hvor muslimer kan få evig fred efter døden. Emnet har været til stor diskussion. Muslimer i Danmark er en naturlig del af det danske samfund, og deres ønske om at have deres egen gravplads er lige så naturligt. Det er vigtigt for danske muslimer, der arbejder og lever deres liv i Danmark, at de har mulighed for ligeledes at afslutte deres liv i Danmark. Det har stor betydning for danske muslimer.

Danske muslimer har i flere år kæmpet for at finde en begravelsesplads, hvilket har været næsten umuligt. Nu er der mulighed for at få en begravelsesplads på et sted, som danske muslimer er tilfredse med, samtidig med at samfundet er meget positivt over for muslimernes ret til at blive begravet i det land, hvor de har boet hele livet.

Hensigten med forslaget er derfor, at kommunen aktivt arbejder for, at den grund i Brøndby, som er ejet af Københavns Kommune, og som Skov- og Naturstyrelsen og Kirkeministeriet har fundet egnet til gravplads, kan sælges til herboende muslimer. Det kræves, at Borgerrepræsentationen tilkendegiver sin støtte til statens bestræbelser for at imødekomme herboende muslimers ønske om at få en begravelsesplads på et areal beliggende på Brøndbyøstervej i Brøndby. Økonomiforvaltningen pålægges derfor at undersøge muligheden for dispensation fra udbudsreglerne, så arealet, der nu ejes af Københavns Kommune, kan sælges til dette formål til en fælles organisation eller en komité af herboende muslimer, som rummer forskellige trosretninger og er repræsenteret af forskellige store moskeer. Jeg har lavet en liste, og der kan komme flere andre.

Så vil jeg også sige, at Københavns Kommune skal også tage kontakt til Brøndby Kommune og så prøve, hvis det kan lade sig gøre, at få en lokalplan på plads, så det bliver muligt for muslimerne at købe denne grund til dette formål.

Forslagsstilleren har heller ikke noget imod det, hvis sagen efter forhandlingerne bliver henvist til Økonomiudvalget.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg har lige aftalt med Lars Engberg, der kom til at trykke sig ind i stedet for mig, at jeg ...

Jeg er enig i konklusionen i Wallait Khans indlæg, nemlig at sagen henvises til Økonomiudvalget, hvor jo i forvejen en anden sag ligger, nemlig en sag, der omhandler afhændelse af arealer til Brøndby Kommune.

Det er sådan, at man godt under bestemte betingelser kan afhænde uden offentligt udbud. Mit synspunkt vil selvfølgelig være, at hvis man sælger, og det ikke foregår efter udbud, så er det en god ting, hvis man ikke handler mellem offentlige myndigheder, at man får en eller flere eksterne vurderinger, sådan så ingen kan sige, at det ikke er gået for sig, som det skal. Det vil være mit synspunkt, og det bør man også gøre i dette tilfælde. Men også det kan jo drøftes i Økonomiudvalget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg skal sige, at når den sag, der var til behandling i Økonomiudvalget i tirsdags, ikke blev afsluttet, så hang det netop sammen med også den forvirring, kan man vist roligt sige, den sag har været omgærdet af mediemæssigt, hvor ganske fremtrædende og gode samfundsborgere står på anden mands jord og er i gang med at sælge det. Det er jo normalt noget, der er mindre pænt, men hvis alle gode kræfter samles i denne sag, så tror jeg også, at der findes en god løsning.

Men vi skal i hvert fald være sikre på, hvem det er, der kan sælge hvis jord, og det afklaringsarbejde er jeg overbevist om vil ske i Økonomiudvalget, ikke alene mellem Københavns Kommune og Brøndby, men også i forhold til regeringen og de relevante ministre i den sammenhæng.

Jeg kan anbefale, at sagen sendes i udvalg.

Jens Johansen (F): Vi synes i SF, at dette er et aldeles udmærket forslag. Det er jo ikke blot Venstres ordfører, der har fået ideen. Der har været mange parter på banen i denne sag, som har meldt ud også om grunde, som jo altså, som det også fremgår af forslaget, ejes af Københavns Kommune. Vi kan støtte det.

Når det foreslås at undersøge muligheden for dispensation fra udbudsreglerne, så forstår vi det på en sådan måde, at det skal søges på en lovlig måde at imødekomme det ønske, der her er, om at etablere en muslimsk begravelsesplads i overensstemmelse med de regler, som gælder for muslimer på, en sådan måde, så det imødekommes, og den bliver etableret.

Vi har i Økonomiudvalget drøftet et andet grundareal, og den sag har vi udsat. Derfor ser vi frem til en samlet behandling af disse grundarealer og formålet med dem i Økonomiudvalget. Det forudsætter jo netop en lokalplan i Brøndby Kommune, at et sådant areal kan anvendes som begravelsesplads.

Vi har også bedt økonomiforvaltningen om hos Indenrigsministeriet og Kirkeministeriet om at få afklaret, om der er fortilfælde for eller præcedens for, at kommuner har overdraget arealer gratis til menighedsråd, til folkekirken for, at de kan anvendes som begravelsesarealer. Hvis der er det, så mener vi i SF, at dette areal naturligvis bør overdrages gratis til de pågældende grupper, til den komité, som vil forestå købet og driften af arealet.

Vi håber, at den sag, som i hvert fald har haft en anden borgerrepræsentant som talsmand, nemlig Hamid El Mousti igennem længere tid, bringes til en lykkelig afslutning, så vi kan få etableret en begravelsesplads for muslimer, som det ønskes.

Morten Kabell (Ø): Enhedslisten er helt enig i Wallait Khans intentioner og kan fuldstændig også støtte det forslag, Wallait Khan er kommet med.

Det er naturligt, at danske muslimer får en begravelsesplads i hovedstadsområdet. Og på samme måde, som Enhedslisten bakker det ønske op, som danske muslimer er kommet med, om at få en grund til at bygge en moské af ordentlig størrelse og ordentlig statur, så er det naturligvis også Enhedslistens ønske at bakke det forslag op, som er kommet her fra Wallait Khan.

Vi ser således det positive i forslaget og glæder os for den sags skyld over, at Venstre for en gangs skyld er at finde blandt de indvandrervenlige partier. Vi vil da håbe, at denne holdning breder sig til Venstres partifæller på Christiansborg. Det ville da være en nyskabelse.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Hvad angår forslaget om, at vi skal sælge til komiteen bag begravelsespladsen uden offentligt udbud, så kan Enhedslisten også bakke det op. Som Jens Johansen gjorde rede for, så er det muligt for en kommune i nogle tilfælde at sælge uden offentligt udbud, såfremt formålet er snævert bestemt, og såfremt formålet gør, at grunden ikke naturligt ville kunne sendes i udbud. Derfor kan vi naturligvis også bakke den del af forslaget op.

Vi ser frem til en velvillig behandling i Økonomiudvalget og skal gøre vores for, at behandlingen både sker hurtigt og positivt.

Naser Khader (B): Jeg vil blot understrege, at vi i Det Radikale Venstre også støtter forslaget. Vi støtter, at der bliver bygget en begravelsesplads på det nævnte areal i Brøndby. Men jeg vil gerne understrege, at det skal være en begravelsesplads for alle muslimer, og alle grupper skal være repræsenteret der.

Vi støtter også, at man i Økonomiudvalget finder en fornuftig pris i forhold til areal.

Abderrahman Ben Haddou (D): Ligesom De Radikales ordfører så vil jeg på vegne af CD også sige, at vi støtter også forslaget selvfølgelig.

Hvis man skal diskutere frem og tilbage, så ligger der noget positivt i, at muslimerne i Danmark ønsker en begravelsesplads. Det er jo et tegn på, at mennesker med en anden etnisk baggrund eller en anden religiøs baggrund sådan set nu har anerkendt eller ved nu med sikkerhed, at de tilhører Danmark sådan set. Man kommer til Danmark, og så har man fundet ud af nu, at man gerne vil begravnes i Danmark. Det synes jeg er utrolig vigtigt, når vi skal diskutere fremover.

Med hensyn til det, som Naser Khader har været inde på, så mener jeg også, at det er utrolig vigtigt fremover, når man nu skal sælge, at man sikrer sig, at alle, alle muslimer uanset retning eller trosgren inden for islam har lov til at benytte sig af begravelsespladsen. Fordi vi kan ikke nøjes med, at der sidder en bestemt organisation eller en mand og styrer det hele. Så får vi bare et kæmpeslagsmål om, at der er nogle bestemte mennesker, der ikke kan få lov til at blive begravet, og så er vi ikke nået så langt. Så jeg vil opfordre til, at vi fremover sørger for, når det skal behandles herinde forhåbentlig, at det bliver bredt dækkende, sådan så alle muslimer kan benytte sig af det.

Lubna Elahi (UP): Jeg vil gerne bakke op omkring forslaget, men understreger ligesom Det Radikale Venstres og CD's repræsentanter, at det skal være bredt med eller uden tilknytning til nogle bestemte moskeer eller organisationer.

Fordi vi vil se i fremtiden, at den yngre generation, i takt med at man vil integrere sig mere og mere i det danske samfund, at der vil være flere af f.eks. min slags, som ikke har tilknytning til en bestemt moské. Det gør så, at man ikke skal være afhængig af, at man kan have adgang til en plads, fordi man har tilknytning til det ene eller det andet. Det skal være frit, og der skal være lige stor ... Hallo, må jeg gerne få lidt fred? ... (*Afbrydelse*). Gør du det, så tænker du højt, Ole ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Lubna Elahi, der er pligt til at forholde sig i ro, men der er ingen pligt til at høre efter.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Lubna Elahi (UP): Nej, men jeg kan ikke koncentrere mig, når de snakker lige der, især

...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Lubna Elahi!

Lubna Elahi (UP): Nå, men jeg vil bare understrege på det kraftigste, at i forslaget er der nævnt nogle organisationer og nogle nationaliteter. Jeg vil bare have sikkerhed for, at man ligesom tager alle dem, der kalder sig muslimsk, uanset om det er sunni-, shia- eller hvad de nu kalder sig. Det er bare det.

Borgmester **Søren Pind**: Jeg synes, der er god grund til at udtrykke glæde over, at dette projekt nu ser ud til at falde på plads. Det er i virkeligheden utroligt, så meget diskussion det her projekt kan give. Det er i virkeligheden forunderligt, at man ikke har accepteret det som en selvfølge, at naturligvis skal en bestemt trosretning, nemlig den muslimske, have de samme muligheder, rettigheder som jødedommen, som kristendommen og som buddhismen for den sags skyld.

Det sker så nu, det sker ved, at man har fundet en grund, som er ejet af Københavns Kommune, og det er så vores opgave som ejere at se på, under hvilke omstændigheder vi vil sælge dette areal.

Som Jens Johansen så rigtigt har været inde på, så er det jo et spørgsmål om, hvad lokalplanen dikterer i Brøndby Kommune. Jeg er såmænd ikke så bekymret for udbud eller for vurderingen som sådan, for når der ligger en lokalplan på det givne tidspunkt for det pågældende område, der dikterer, at området skal udlægges til kirkegård, så tror jeg såmænd, at tingene går helt af sig selv. Og jeg vil gerne understrege, at det, forslaget lægger op til, er jo blot, at man skal vurdere, om der skal foretages et udbud, eller der ikke skal foretages et udbud.

Til diskussionen om repræsentation vil jeg sige, hvad jeg altid har sagt, nemlig at det må den muslimske befolkning selv klare. Det er og bliver ikke et politisk spørgsmål. Hvis det er sådan, at man har et problem med, hvor man skal begraves, så må man henvende sig til det offentlige begravelsesvæsen.

Derfor kunne man eventuelt, hvis vi når frem til, at dette skal ske via udbud, lægge det ind i udbudsbetingelserne, at der naturligvis skal være tale om salg til nogle, som vil stille kirkegården til rådighed for alle, der gerne vil begraves dér. Det vil være en meget enkel facon at gøre det på. Eventuelt ved, at de, der erhverver kirkegården, kan skænke den til en uafhængig instans, som derved kan foretage, hvad skal vi sige, myndighedsbehandling af dette her.

Men jeg ser frem til drøftelsen i Økonomiudvalget, og jeg ser frem til, at vi én gang for alle får afdramatiseret en diskussion, som i virkeligheden altid har forekommet mig dybt mærkværdig. For hvis man selv erhverver en bestemt grund, ja, så må man også kunne bruge den til kirkegård for ens trosretning, i hvert fald hvis lokalplanmulighederne er afstemte, og det er jeg sikker på, at de vil blive i Brøndby Kommune.

Ole Hentzen (C): Vi er også meget rummelige hos De Konservative, det vil jeg gerne sige, så der skal da også lyde et tilsagn fra os om, at vi i Økonomiudvalget vil kigge voldsomt positivt på et salg af et areal, hvis det findes at være det rigtige areal.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Vi mener i modsætning til Venstre ikke, at man skal sådan set sælge det på det tidspunkt, hvor det er lokalplanlagt fra nabokommunen, men man skal sådan set fortælle nabokommunen, hvad det egentlig er værd, og så må nabokommunen gøre op, om de synes, at det er den pris, de vil lokalplanlægge det til, og som muslimerne vil købe det til.

Vi foretrækker den rækkefølge frem for den anden, fordi ellers er det, som Venstre nu siger. Jeg ved ikke, om man handler fisk på den måde på Bornholm eller noget andet, for det vil være en lidt kunstig prisfastsættelse i så fald, og det går vi jo ikke ind for, det er åben prisfastsættelse det her.

Københavns Kommune ejer et areal, i øjeblikket er det vist forkert udlagt, kan man sige, det areal, som man har kigget på, men det kan der jo rådes bod på ved, at der er noget andet, man kan sælge til dem, men som er udlagt til noget skov. Det er der jo normal pris på. Skov og muslimer er nok samme pris, hvad ved jeg, men det må de finde ud af, de, der nu har forstand på det. Om ikke andet så kan muslimerne komme til at ligge omkring en dejlig skov, og det må være skønt for dem.

Jeg synes også, man i Økonomiudvalget – det skal så være et lille ønske fra vores side – måske er lidt rigtig fremsynet og tænker lidt på størrelsen af det areal, man nu vil sælge, sådan så man undgår diskussionen om nogle årtier igen.

Mål nu op i kvadratmeter, hvad hver muslim tager, når han ønsker at ligge der til evig tid ... (*Afbrydelse*). Jamen det er seriøst det her, der er ikke noget pjat i det. Køb nu ikke grunden for lille, fordi det er til evig tid, den plads er optaget, der kan ikke henlægges, begravnes, bisættes, eller hvilket ord man bruger for muslimer, oven på den anden.

Derfor skal man ligesom tænke i uendelige baner, hvad det er, man ønsker at sikre muslimerne i Danmark, når man nu tager den brede målsætning, som jeg forstår, man har, nemlig at man ikke har en lille plads til den ene type muslimer og lidt til den anden type muslimer, men har sagt, dette er et fælles begravelsesprojekt, vi har gang i.

Derfor bør man måske ligesom skue lidt længere, så man ikke her kommer til at få en halv hektar for lidt. Når vi nu ellers er oppe i de størrelser, vi ellers handler skov med med Brøndby Kommune, så lad os nu få solgt det til skov eller begravelsesplads, eller hvad vi nu ellers skal lave af opkastningspladser ude i Brøndby Kommune.

Louise Frevert (O): Vi er jo også et tolerant og rummeligt parti, Dansk Folkeparti, ligesom de Konservative, der er medlemmer af forskellig observans hos os.

Vi vil jo også sige, at det er strålende, at muslimerne kan få en gravplads, for enhver er jo salig i sin tro. Men det, der bekymrer os, er jo rent faktisk hele princippet om, at muslimer skal hvile i jorden til evig tid. Det er nok det, som er den største bekymring hos os, fordi det er grundlovsstridigt.

Så vi har faktisk ikke mere at kommentere til denne sag på nuværende tidspunkt. Til gengæld så glæder vi os usandsynlig meget, til den kommer tilbage efter en behandling i Økonomiudvalget.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Vi går til 2. runde.

Lars Engberg (A): Jeg skal ikke tilføje meget til vores ordfører på området, men bare sige, at der måske er en enkelt ting, jeg godt lige vil tilføje.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Som sagt, og det er vel fremgået, er vi meget sympatisk indstillet over for dette forslag. Vi mener, det er rimeligt, at muslimerne får en begravelsesplads, og det her ser ud til at være et godt område. Der er nogle tekniske ting omkring det.

Men for at understøtte, at vi er meget positive over for det, vil jeg minde om, som også Jens Johansen gjorde, at det faktisk er noget, som vores gruppe og måske i særdeleshed Hamid El Mousti har sloges for i vel 3 år. Det har bl.a. medført, husker jeg fra min tid i Bygge- og Teknikudvalget, nogle forslag, der blev behandlet i Bygge- og Teknikudvalget. Jeg kan ikke lige på stående fod huske, men jeg mener at erindre, at de forslag er der stadig væk.

Der vil jeg bare lige sige, at det kunne være praktisk måske i denne forbindelse lige at samle de forslag op, der må ligge i Bygge- og Teknikudvalget, men som også viser, at vi faktisk for flere år siden var meget interesserede i, at der blev skaffet en begravelsesplads til muslimerne. Og nu ser det ud til at lykkes.

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg vil blot komme med en personlig historie.

Altså det er sådan, at det var min stedmoder, der oprindeligt døde for 3 år siden, så når jeg taler om min rigtige moder, som døde, da jeg var 9 måneder gammel i Casablanca, så blev hun begravet der. Hvis man tager ned til Casablanca i dag lige på det sted, så er det faktisk omdannet til en motorvej.

Så det der med, at man skal låse sig fast på, at det skal gælde i evig tid, ja, det skal det som hovedregel, ligesom når man taler om kristne gravpladser og jødiske gravpladser, men vi kan aldrig vide os sikre på, om der om halvandet hundrede år sker ting og sager i København, der vil betyde, at man er nødt til at omdanne en gravplads.

Så det har ikke noget hold, andet end at man siger, vi vedtager, at vi gerne vil have en muslimsk gravplads, og selvfølgelig er den fredet. Men der er ikke noget, der er sikkert i denne verden, ligesom det ikke har været sikkert, at min mors gravplads skulle være blevet holdt, og hun var for øvrigt også muslim. I et muslimsk land er det heller ikke sikkert, og det er for øvrigt meget forskelligt inden for muslimske grene, hvilket syn man har på dette.

Det vigtigste er, at vi bliver enige om, at der skal bygges en muslimsk gravplads, og jeg kan mærke, at det er vi sådan set enige om fra højre til venstre side af salen. Og det er det allervigtigste, og så må vi gå videre med arbejdet fremover.

Wallait Khan (V): Jeg vil udtrykke min glæde over, at forslaget er blevet modtaget så positivt. Vi har altid haft den tillid til københavnske politikere, at alle har ønsket at give plads til muslimer, men det var svært at finde plads. Nu har vi fundet den plads, og jeg er sikker på, at Økonomiudvalget vil finde en fornuftlig løsning.

Så vil jeg også sige, at der er mange i samfundet, som har arbejdet for det her, det er ikke bare én person eller bare én gruppe, det er forskellige grupper. Vi har arbejdet på forskellige måder, nogle har været i pressen, andre har haft møder med Kirkeministeriet, andre har haft møder med Skov- og Naturstyrelsen og forskellige kommuner.

Men det er ikke nogen kamp om ære eller noget som helst. Alle har gjort, hvad de kunne, og vi er meget, meget glade for det, og vi er også glade for den positive behandling af denne sag.

Medlemsforslaget blev henvist til Økonomiudvalget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

23) BR 206/01. Medlemsforslag om bedemandsfirmaer

(Stillet af Martin Geertsen (V)):

I forlængelse af Revisionsfirmaet Deloitte & Touche's redegørelse vedrørende Sundhedsdirektoratets håndtering af klagesager m.m. i forbindelse med bedemandsfirmaers håndtering af bisættelser/begravelse pålægger Borgerrepræsentationen Sundheds- og Omsorgsudvalget at foranledige gennemført en uvildig undersøgelse af de formelle og uformelle relationer mellem det politiske og forvaltningsmæssige niveau i perioden fra 1968-1999.

Martin Geertsen (V): Forsamlingen her og også befolkningen på den anden side af de her mure har i det seneste stykke tid måske ikke været så optaget af det, der står i selve og det oprindelige forslag, måske mere optaget af det ændringsforslag, som er blevet omdelt på pladserne, og som man må sige, at der er et massivt flertal bag, eftersom samtlige partier, lister, løsgængere og folk uden for partierne, er forslagsstillere til det.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at takke de partier, som i større eller mindre omfang har hjulpet til med udarbejdelsen af ændringsforslaget, og samtidig takke, det gælder så alle partier, takke alle partier for, at man i hvert fald nu her i aften bakker op om, at vi i sagen om Arbejdernes Ligkistemagasin bør se på andet og på mere end det rent forvaltningsmæssige niveau.

Det 1. »at« i ændringsforslaget til indstillingen siger jo sig selv, hvorimod det 2. »at« er det, der har samlet sig den største interesse omkring. Det 1. »at«, nemlig placeringen af det sådan mere formelle ansvar, kan nemlig ikke stå alene, vi skal bag om det spørgsmål, der hedder: Hvad dækker det formelle ansvar over, hvad dækker det over på det politiske niveau?

Det, der så står foran os nu, er den sådan lidt mere teknisk udarbejdelse, rugbrødsarbejdet, nemlig kommissorieudarbejdelsen, tidshorisont osv. Det ser vi i Venstre frem til, det ser vi som initiativtager til såvel forslag som ændringsforslag frem til.

Jeg vil bare sige endnu en gang tak til de partier, som har bidraget til, at denne undersøgelse bliver sat på skinner, og at vi får udvidet undersøgelsen af relationerne mellem kommunen og Arbejdernes Ligkistemagasin til nu også at omfatte det politiske niveau.

Winnie Berndtson (A): Det oprindeligt stillede forslag fra Martin Geertsen har jo i virkeligheden sin start, da vi i Sundheds- og Omsorgsudvalget behandlede rapporten fra Deloitte & Touche, hvor Venstre stillede forslaget, om end ikke på skrift, så i hvert fald i præcis samme mundtlige udgave, om at undersøge formelle og uformelle relationer mellem det politiske og forvaltningsmæssige niveau.

Udvalget, og udvalget i sit hele, vil jeg gerne sige, også Socialdemokratiet, spurgte ind til forslaget, fordi hvordan havde man egentlig tænkt sig at få undersøgt noget, som uformelt havde foregået for 32 år siden.

Der var fra udvalgets side faktisk en interesse i at finde ud af, hvordan man kunne gøre det her, for selve formålet med undersøgelsen var vi ikke så uenige i. Det blev endda foreslået på udvalgsrådet, at vi kunne tage det op på et efterfølgende møde og komme nærmere på, hvordan en sådan undersøgelse kunne foretages.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er historie nu, og nu er der et forslag, som er meget anderledes end det oprindeligt stillede forslag. Og godt for det, vil jeg sige, for nu er vi da kommet tættere på, hvad det handler om.

Jeg har ikke så meget at sige til de to Ga-Jol'er, pinde eller punkter eller hvad de hedder, og der er jo heller ikke så meget at sige til den politiske tilslutning, den er der fuldt og helt. Men vi betragter det 1. »at« som, ja, det kan man jo ikke være imod. Sådant er det, og det har vi også bekræftet gentagne gange. Det 2. »at«, som er det, der er selve formålet med undersøgelsen, og så det, der mangler, nemlig udarbejdelsen af kommissoriet. Her vil vi godt sige lidt om, hvad vi agter, at der skal ind i det kommissorium, hvad vi synes, det er vigtigt, at det skal indeholde.

Vi ønsker, ligesom vi gjorde med selve revisionsundersøgelsen, at denne undersøgelse kan foretages hurtigt. Derfor ønsker vi også, at vi i udvalget hurtigt kan beslutte et kommissorium, og »hurtigt« for Sundheds- og Omsorgsudvalget er, at vi den 11. juni, for det er vores næste møde, allerede nu vil bede forvaltningen om at komme med et oplæg til, et bud på, hvordan vi kan få et resultat, samt et bud på, hvilket firma går vi ud fra, det er, ikke hvilken advokat som person, men hvilket advokatfirma vil vi nok hellere formulere det, der skal forestå en undersøgelse, altså hvem har den faglige kompetence til at gøre det.

Vi ønsker også, at man i kommissoriet tager stilling til perioden, dels for at kunne finde ud af, hvad det omfangsmæssigt handler om, men også for at kunne finde ud af, hvad det omkostningsmæssigt handler om.

Her vil vi godt sige, at det er ikke, fordi vi skal sidde og pinde ud, at noget må ikke undersøges, men det handler om, at vi ikke synes, man skal bruge ressourcer på noget, hvor vi på forhånd kan se, at det materiale af skriftlig karakter, som er nævnt, ikke er til stede. Hvis det ikke er det, så kan vi jo lige så godt begrænse perioden til de perioder, hvor materialet rent faktisk er til stede. Så det handler om at få afdækket dér, hvor vi reelt set kan undersøge noget på det grundlag, der er beskrevet.

Så ønsker vi endelig, at der skal tages stilling til finansieringen, fordi hvis ikke vi gør det, så kan denne undersøgelse jo reelt ikke laves, fordi pengene står ingen steder. Derfor må det også være en del af det, der skal ske på mødet den 11. juni.

Og så vil vi bare med tilfredshed konstatere, at Venstre har erkendt, at den rapport, vi fik udarbejdet fra Deloitte & Touche, trods Venstres sværgen på, at den ikke kunne bruges til noget som helst, trods alt har kunnet bruges som grundlag for det her forslag, som en hel Borgerrepræsentation bakker op omkring.

Marlene Krogh (F): Der foregår i øjeblikket en indædt valgkamp herinde, men også på folketingsniveau. Det er SF's opfattelse i denne sag, at vi også skal se på substansen og ikke konstant skyde på hinanden, men sørge for at sikre, at borgerne også bliver hørt og set, og at vi får formidlet de ting, som nu engang det politiske niveau også skal tage stilling til.

Det er derfor med den baggrund, SF er gået ind i det her arbejde om dette kommissorium. Det er også for at synliggøre, og det er også for at tage afstand fra den måde, som Venstre har kørt denne sag på. Vi er meget enige med Winnie Berndtson i forhold til, at det her handler ikke udelukkende om, hvem der er den stygge, og hvem der er den gode. Det handler om mange flere ting.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er også noget af det, Deloitte & Touches rapport jo netop gør op med. Den rapport renvasker sådan set de politikere, som har været involveret i denne sag i en lang periode, men den tager ikke stilling til, hvorvidt de spørgsmål, som er stillet af andre medlemmer i Borgerrepræsentationen, og om, hvorvidt de spørgsmål har noget indhold, som betyder, at man overhovedet har vidst noget om denne sag.

Det er afgørende for SF at finde ud af, når man ser på substansen: Har de siddende borgmestre overhovedet vidst, hvad der er foregået? På det plan synes jeg, det er vigtigt, vi også taler om fairness, at vi også taler om, hvorvidt en borgmester i den grad kan blive løbet over ende, hvis de ikke ved, hvad der foregår. Det vil SF meget gerne være med til at synliggøre.

Derfor er vi gået ind for denne plan for at sikre, at det også sker. Så er det sådan set underordnet for SF, om der er valg eller ikke valg. Det handler om fairness, det handler om vores demokrati, det handler om, hvordan vi kommer videre i København, når vi er gået fra magistratsstyre og til udvalgsstyre.

Jeg ved ikke, hvor meget mere jeg vil sige om den, for jeg synes egentlig, at det, der er beskrevet i dette kommissorium, giver et indtryk af, hvad det er, vi gerne vil med den. Vi er godt tilfredse med, at samtlige partier herinde har tilsluttet sig det oplæg, som nu er lavet, og vi ser hen til, at Sundheds- og Omsorgsudvalget kan få en god diskussion om, hvad det her er for noget, hvad det er, vi skal have bragt på plads, hvad det er, vi vil med det, og hvad er det for nogle perioder, vi snakker om.

Bente Møller (Ø): Kammerateri og nepotisme er altid uacceptabelt, hvad enten det er de ting, man nogle gange kan blive bange for, der foregår i Københavns Kommune, eller det er de ting, der foregår i Farum Kommune, hvor det altid er sådan, at de firmaer f.eks., der sponsorerer Farum Idrætsforening, er de samme, som får pakket deres varer af de tvangsaktiverede kontanthjælpsmodtagere ovre på Produktionshuset i Farum. Det lugter langt væk.

Vi synes også, at Arbejdernes Ligkistemagasin-sag et eller andet sted lugter langt væk. I den forholdsvis korte periode, jeg har haft i Borgerrepræsentationen, i hvert fald i forhold til Grete Henius, kan jeg huske noget med en AOF-direktør og en rød sportsvogn. Så fik vi misbrug af guldkortene i KUC, og så har vi Arbejdernes Ligkistemagasin.

Men Enhedslisten synes ikke, det er vores rolle at begynde at dømme folk, det skal man være ganske varsom med. Hvis man vil dømme nogen for ulovligheder, eller hvis man vil påstå, at nogle med åben pande tilegner sig særlige fordele, så skal man være sikker på, at der er belæg for det, man siger.

Men det er vigtigt for os at sige, at det her med at tage hensyn til venner i alle mulige slags sager, uanset hvilken politisk observans man måtte tilhøre, er uacceptabelt, det er ikke det, vi er sat til at forvalte som politikere.

Jeg kan godt forstå, at Socialdemokratiet også er gået med på Venstres forslag, fordi der er sådan set ikke nogen, der har nogen interesse i, at vi ikke får det her afdækket helt ned til bunden. Hvis der ikke kommer en klar afgørelse, så vil der hele tiden være sådan en eller anden mistro om, at var det nu særlig slemt, mens sundhedsforvaltningen havde socialdemokratiske borgmestre, for det har den jo ikke haft i samtlige 30 år? Eller var det særlig slemt i den periode, hvor Arbejdernes Ligkistemagasin var et af de 4 begravelsesfirmaer, der har været inde i de 30 år?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Så for historieskrivningens skyld, for os selv, for at få rensset dem, der måtte være uskyldige og få sat en plet på dem, der skal have en plet, så er det godt at få sådan en undersøgelse.

Det, der er dødærgeligt, er, at da denne sag var oppe i Sundheds- og Omsorgsudvalget, var der ikke et eneste udvalgsmedlem, der ikke sagde, at det kunne være vigtigt at finde ud af, hvad vi kunne i relation til at placere et eventuelt politisk ansvar. Dengang formulerede Venstres repræsentant i udvalget noget, der ligner det beslutningsforslag, der er i dag.

Nogle af os prøvede at appellere og sige, kan vi ikke udskyde den del af sagen og se, om vi kan finde en eller anden metode, fordi vi vidste, at sådan en tamilsagshøring måtte vi ikke. Venstres borgmester, Søren Pind, havde jo ved et spørgsmål til Indenrigsministeriet allerede fået klarlagt, at sådan noget som undersøgelseskommissioner er ikke noget, Borgerrepræsentationen kan nedsætte. Hvordan skal man afdække uformelle politiske relationer? Det kan man vel kun gøre ved at afhøre folk under vidneansvar. Så det kunne vi ikke se på det tidspunkt.

Venstre ønskede ikke at udsætte sagen, så jeg skal da kun takke for, at Venstre nu her i 2. omgang har været enig i, at det var vigtigt, at vi var mange, der stod sammen om, at hver en sten skal vendes her.

Så skal jeg sige, at for Enhedslisten er det vigtigt, at det her ikke bliver en sag, som vi nu skal blive ved med at fylde pressen, hinandens hoveder og forvaltningen med, uden der er nogen tidshorizont. Når kommissoriet skal udarbejdes, så vil vi gerne have, der bliver fastsat en slutdato. Vi har ikke noget forslag til det nu, fordi man bliver nødt til at finde ud af, hvad det er der skal undersøges, og så spørge sådan nogle, som kan finde ud af at undersøge det, hvor lang tid de skal have til det.

Men er der noget, sundhedsforvaltningen og dens personale har brug for, så er det også at få ro til at tænke fremad. Der har været ganske meget at rydde op i de sidste år, og hvis vi skal have tillid til, at de gamle får den hjemmehjælp, de er blevet visiteret til, eller at personalet får deres løn til tiden, eller at min tandlæge får det sygesikringstilskud, der skal være med til at betale min tandlægeregning, så bliver vi nødt til at have tillid til, at den forvaltning kan finde ud af at rydde op. Ellers er der ligesom ikke noget, der hænger sammen mere.

Så ja til dette forslag, som vi jo er medforslagsstillere til. Det, vi vil lægge vægt på, når kommissoriet skal udarbejdes – må jeg godt fortsætte, formand, for så håber jeg, jeg ikke behøver at gå op igen – er, at der kommer en tidsfrist på, at vi kigger på hele den periode, som Deloitte & Touche har beskæftiget sig med, uanset hvad det er for et begravelsesfirma, Københavns Kommune har haft overenskomst med.

Det tredje, jeg skulle sige ud over tiden og begravelsesfirmaerne, var om finansiering. I virkeligheden har vi det frygtelig dårligt med at skulle fremlægge et uansvarligt forslag, der ikke er finansieret. Vi vil i hvert fald ikke kunne acceptere, at finansieringen skal tages af plejehjems- eller hjemmehjælpskontoen. Så de partier, der står sammen om dette forslag, må også stå sammen om at finde en finansiering, der ikke rammer kommunens gamle.

Lars Hutters (L): Ligkistesagen har kostet dyrt for det omdømme, Københavns Borgerrepræsentation og det parlamentariske demokrati har i København. Ude i befolkningen fatter de ikke, at der igennem de år, hvor det her ligesom er blevet blotlagt, har været fremsendt klager, uden at det har fået nogen som helst konsekvenser, det har ligget. De fatter ikke, at man har kunnet udbetale penge til Arbejdernes Ligkistemagasin og der ikke har været bilag.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

De fatter ikke, at der ikke er blevet placeret et ansvar, og de fatter ikke, at de politiske chefer, borgmestre, tilsyneladende ikke har vidst noget som helst om det.

Hvis det parlamentariske demokrati skal være på den måde, så kan jeg godt fortælle jer, og det ved I også godt, så ønsker befolkningen ikke en sådan form for parlamentarisk demokrati. Har man ansvar for at bevilge penge, har man ansvar for store borgmestre og biler og hvad ved jeg, så må man også tage det ansvar, hvis der bliver begået fejl. Det er befolkningens opfattelse.

Derfor ser SOL frem til, at den konkrete undersøgelse kommer til at placere et politisk ansvar, og at de fejl, der eventuelt er blevet begået i den politiske administration, dels bliver lagt frem, dels bliver placeret.

Fra SOL's side vil vi meget gerne, at der bliver sat en tidsfrist. Jeg vil sige til Bente Møller fra Enhedslisten, at skal man sørge for at give ro til personalet i sundheds- og omsorgsforvaltningen, så sørger man for, at nu bliver der ryddet op, nu bliver der placeret et politisk ansvar. Gør man alt muligt for at trække det her ud, så kan jeg godt garantere Bente Møller fra Enhedslisten og andre, at så bliver man altså ved med at genere personalet i sundheds- og omsorgsforvaltningen. Fordi hvis ikke det får en konklusion, der er klar og tydelig for befolkningen, så fortsætter pressen.

Så fra SOL's side meget gerne, og jeg kunne godt tænke mig at høre den ansvarlige borgmester, Peter Martinussen, i aften fortælle, hvordan borgmesteren som øverste chef for forvaltningen forestiller sig den tidsmæssige faktor for, hvornår det her kan lade sig gøre. Altså fra SOL's side vil vi gøre alt for at støtte, at det her bliver rimelig hurtigt og godt. Men jeg kunne godt tænke mig alligevel at høre, hvad man måske kunne foreslå.

Det her bliver jo vedtaget i aften, så forvaltningen sidder ovre i embedsmandslogen og ved, at allerede når det her er vedtaget, så skal forvaltningen gå i gang. Jeg kan forstå, at den 11. juni tager Sundheds- og Omsorgsudvalget den første meget grundige drøftelse, og det må vel betyde, at så er man ret meget langt.

Vi er glade for det i SOL, og vil man personalet i sundheds- og omsorgsforvaltningen det bedst, så sørger man for, at det her bliver det endegyldige, grundige, og at man efterfølgende fuldstændig i Borgerrepræsentationen og i medierne kan konstatere, at nu er der ryddet op, nu er der placeret det her ansvar, nu er der rettet op, så der ikke mere er de fuldstændig ...

Altså vi havde det jo til gennemgang i Økonomiudvalget i tirsdags, og Revisionsdirektoratets chef sagde, at det skrappeste, han kunne sige om det her, var, at det var ualmindelig dårlig forvaltning, der var udøvet her. På spørgsmål fra et af medlemmerne af Økonomiudvalget måtte direktøren for Revisionsdirektoratet sige, at det var måske så tæt på, hvad det ville blive omkring, hvis det var private aktieselskaber, at det nærmede sig svig. Det sagde direktøren for Revisionsdirektoratet, og det synes jeg er meget, meget, meget alvorligt.

Så jeg er helt enig med overborgmesteren, som overborgmesteren er citeret i dag i Politiken: Vi må have klaret det her hurtigt, det giver et ualmindelig dårligt omdømme for Borgerrepræsentationen.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi går til 2. runde.

Martin Geertsen (V): Tak til alle partier for stadig at være med på ændringsforslaget.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Winnie Berndtson spørger om mange ting, men jeg synes alligevel, der er en ting, Winnie Berndtson spørger om, som kræver et svar. Winnie Berndtson spørger meget konkret til, hvilken advokat kunne man så forestille sig, der kunne forestå en undersøgelse af denne karakter.

Jeg må sige, at nogle er gode til noget, andre er gode til noget andet. Hvis det er sådan en revisionsundersøgelse som den, vi lige har haft, så er det klart, så er det et revisionselskab, der skal foretage sådan en type undersøgelse.

Når man så kigger på undersøgelser af den karakter, som vi skal i gang med nu, nemlig undersøgelser, som er mere, undskyld udtrykket, politisk betændt, altså det at vi skal i gang med at undersøge det politiske niveau, så findes der jo ikke så gevaldigt mange fortilfælde.

Men vi har forespurgt i miljøet, og vi kunne egentlig godt forestille os, at det blev advokat Henrik Holm Nielsen, som blev udspørger i denne sag. Henrik Holm Nielsen er af de fleste vel mest kendt for at være udspørger i Tamilsagen. Man kan sige meget om ham, men han har i hvert fald erfaring udi det at undersøge sager, hvor man skal ind og kigge på det politiske niveau.

Men jeg vil godt sige og understrege meget, meget, meget kraftigt, at det her er udelukkende et umiddelbart forslag fra Venstre, det er et forslag, som vi skal arbejde videre med sammen med de partier, som er i kredsen i dette forslag. Vi håber på velvilje i forhold til det forslag, fordi vi her har at gøre med en virkelig kapacitet. Henrik Holm Nielsen, som vi har forespurgt direkte, er umiddelbart meget positiv i forhold til at påtage sig opgaven. Også selv om han er en god socialdemokrat, så er han til trods for det villig til at påtage sig den pågældende opgave.

Men igen vil jeg gerne understrege, at det selvfølgelig beror på drøftelser i den kreds af partier, som står bag ved dette forslag, og i den kreds af partier, som i øvrigt sidder i Sundhedsudvalget, hvor vi skal have en god drøftelse.

Men vores umiddelbare bud og mit svar til Winnie Berndtson på det spørgsmål vil være, at advokat Henrik Holm Nielsen ville være vores første bud.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Nu er det ikke meningen, at vi skal starte sagsbehandlingen her, så der skal altså ikke flere diskussioner om her, hvilken advokat der eventuelt skal stå for undersøgelsen. Det er noget, der foregår i Sundheds- og Omsorgsudvalget, og det ved Martin Geertsen vist også godt.

Bente Møller (Ø): Jamen Enhedslisten vil ikke komme med noget bud på, hvilken advokat der skal stå for undersøgelsen. Det skal være en, der er kvalificeret til det, og som har tid til at smide alt andet, så denne sag kan prioriteres og gøres færdig hurtigst muligt.

Det, jeg lige glemte at sige i 1. runde, hvor taletiden udløb, var, at vi har et andet hængeparti i det her, og det var, da Lars Hutters citerede kommunens revision. Det er, at jeg ved fra min tid som socialrådgiver i Københavns Kommune, at når revisionen kom ud og reviderede en kontanthjælpssag, så tjekkede de alle udbetalinger, tjekkede i forhold til lovgrundlaget, tjekkede, om kompetencen var i orden.

Derfor undrer det mig, at Københavns Revision i 30 år aldrig nogen sinde har fundet på at tjekke, om de begravelsesregninger, man refunderede, var i overensstemmelse med gældende lovgivning og de aftaler, der var indgået.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg ved, at vores økonomiudvalgsmedlemmer allerede har rejst det. Vi vil have en revision, der fungerer. Vi siger ikke, at det skal være et andet eller et privat firma, men vi siger, at vi vil have en revision, der fungerer, hvor man har nogle arbejdsgange, der gør, at man tager løbende stikprøvekontroller.

Det er meget at forvente, at en direktør, selv om jeg godt ved, at vedkommende har ansvaret for, skal gå og holde øje med så lille en del, som begravelsesvæsenet er på sundheds- og omsorgsforvaltningens budget, og tjekke hvert eneste bilag.

Vi bliver nødt til at have en revision, hvor vi kan stole på, at der bliver taget stikprøvekontrol, og man opdager sådan nogle ting her og så sørger for, at det politiske system går i gang med at handle. Dette er landets største husholdningsregnskab, og når det kan gå galt her i 30 år, så kan jeg være meget bekymret for, hvor mange andre steder i denne kommune det kan være gået galt.

Så vil jeg også sige, at det politiske ansvar overordnet er fastslået via styrelsesvedtægten. Der er ikke nogen tvivl om, at den til enhver tid siddende borgmester og i en anden grad under magistratsstyret end den form, vi har nu, har haft det politiske ansvar for, at forvaltningen forvaltede i overensstemmelse med de politiske beslutninger.

Der er heller ikke nogen tvivl om, at styrelsesloven, da vi fik udvalgsstyre, gav udvalgene en del af det ansvar. Men jeg tror, det er uoverkommeligt for både borgmestre og udvalgsmedlemmer at tage rundt i de respektive forvaltninger, åbne sagsskufferne og så se, om de 75 kr., man betalte for en potteplante til fru Jensen ude på plejehjemmet, nu også svarer til den aftale, man havde om potteplantelevering med blomsterhandleren. Derfor må vi ikke glemme revisionen i denne sag.

Winnie Berndtson (A): Lige et par bemærkninger til Lars Hutters. I forhold til det politiske ansvar har Bente Møller sagt, hvad der skulle siges.

I forhold til det med at give ro, så er vi fuldstændig enige, og det er også derfor, vi allerede i aften siger, at vi ønsker faktisk, at der ligger et bud fra forvaltningen den 11. juni. Det kan godt være, de ikke kan nå at være færdige med det hele, men så langt man nu kan komme, et bud på, hvad er opgaven i det her, hvor langt kan vi gå i forhold til at finde skriftligheden og dokumentationen? Hvor meget tror vi, det tager i timer, når vi skal ud og spørge, hvem der kan udføre det, og hvor meget vil det koste at få bevilget de penge, der skal til?

Der er ingen forhaling i det her. Ligesom vi med revisionsrapporten ønskede, det skulle foregå hurtigst muligt, har vi nøjagtig den samme interesse her, fordi vi er enige med Lars Hutters i, at det her handler også om, at der er et personale i en forvaltning og nogle borgere, som har brug for, at der også på et tidspunkt bliver ro, at tingene bliver undersøgt, og så er vi færdige. Så derfor siger vi allerede i aften, hvad vi synes bør indgå i kommissoriet, sådan så vi kan bede forvaltningen om at forberede det til den 11. juni.

Til Venstre og Martin Geertsen vil jeg sige, at jeg spørger ikke om meget. Jeg siger, hvad vi mener bør indgå i kommissoriet. Så siger jeg heller ikke noget om, at jeg som lægmand eller Martin Geertsen som lægmand i denne sammenhæng skal pege på en bestemt advokat. Jeg vil gerne sige, at jeg har fuld tillid til, at vores forvaltning er dem, der er fagligt bedst til at vurdere, hvem vi kunne entrere med her.

Ligesom i forhold til revisionsundersøgelsen vil jeg også sige her, at det, som udvalget vel skal tage stilling til, er vel ikke et konkret navn eller et konkret firma for den sags skyld,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

men det er vel som med revisionsundersøgelsen, at forvaltningen giver et bud på nogle stykker, 2-3 stykker, som kan løse denne opgave, fordi de har løst tilsvarende opgaver, og vi så på den baggrund kan træffe beslutning.

Jeg mener ikke, at jeg som politiker har ansvaret for det, og jeg erkender blankt, at jeg har ikke den faglige indsigt på dette område, der gør, at jeg kan pege på et bestemt navn. Det vil jeg også, uden at sige noget ondt, grimt eller lignende om Martin Geertsen, sige, at uanset om Martin Geertsen har foreslået et navn, så vil jeg stadig væk bede forvaltningen om at komme med et bud på, hvem de mener fagligt kan løfte denne opgave. Jeg mener, det er den vej, man går.

Lars Hutters (L): Jeg fik lige en lille irettesættelse her.

Jeg er fuldstændig enig med Bente Møller og Enhedslisten om vores Revisionsdirektorat. Jeg har fået mange chok omkring, hvad det er der er sket i den såkaldte ligkistesag. Det sidste chok var, at jeg troede rent faktisk på – der kan man se, hvor naiv man kan være – at når vi havde et så kompetent og ikke mindst så dyrt betalt Revisionsdirektorat, at når de så afleverede noget, så kunne det holde. Det må jeg sige, det rystede mig, det rystede mig virkelig.

Så jeg er selvfølgelig fuldstændig enig med SF og Enhedslisten og Socialdemokrater og andre i, at nu må skeen over i den anden hånd. Hvis det skal fortsætte, at Københavns Kommune og Borgerrepræsentationen har sit eget Revisionsdirektorat, så skal det altså fungere, så der ikke efterfølgende kan sættes noget som helst på, men at vi hele tiden får at vide, hvad det er, det drejer sig om. Fordi det er da fuldstændig korrekt, at en borgmester i spidsen for så store forvaltninger, vi har, naturligvis ikke kan sidde og holde øje med alt det. Der må borgmesteren have hjælp, lige så vel som Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen må have hjælp til de her ting.

Der må det altså være sådan, at det er klar tale, vi får fra revisoren, således at der kan handles derpå. Det sagde vi alle sammen i Økonomiudvalget til vores revisionsdirektør i tirsdags.

Må jeg så sige, at hvis man vil have en rimeligt saglig undersøgelse, altså man får udført de her 2 punkter, så skal man altså holde tungen lige i munden, at man ikke ryger ud i nogle politiske uenigheder undervejs.

Jeg forstår godt Winnie Berndtson, når Winnie Berndtson siger, hvad vi forventer af forvaltningen omkring advokat. Men altså forvaltningen er ikke supermænd, forvaltningen er ikke nogen, der står over det politiske udvalg. Det er til sin tid politikerne, f.eks. i Sundheds- og Omsorgsudvalget, der træffer beslutningen.

Winnie Berndtson ved godt, at jeg er meget interesseret i, at det her ikke kommer til at køre resten af 2001, men rent faktisk kommer til en hurtig klarhed for vores alle sammens skyld og ikke mindst for borgernes. Så kan det altså være fornuftigt, at man i dialog med forvaltningen, og der spiller borgmesteren jo en stor rolle, rimelig hurtigt finder frem til, og man kan jo godt snakke indbyrdes, selv om der ikke er et formelt udvalgsmøde, således at man ikke den 11. juni pludselig kommer til, nu når vi har enighed, at splittes omkring det, så den splittelse fortsætter sommeren over. Jeg nævner det kun.

Så skal jeg tilføje til Martin Geertsens ganske udmærkede forslag om Henrik Holm Nielsen, som jeg har fulgt i hvert fald i 3 årtier, er en fantastisk dygtig advokat, meget inde i sådan nogle områder som det her. Jeg må sige, at det forslag, Martin Geertsen kommer med, er et

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

udmærket forslag, som jeg håber, at sundheds- og omsorgsforvaltningen har hørt i aften og har under overvejelse, fordi hvis Martin Geertsen er enig i det, og forvaltningen kan være enig i det, så synes jeg allerede, vi er ret langt.

Marlene Krogh (F): Jeg har et par spørgsmål til Enhedslisten. I var heroppe og fremføre, at I ikke var begejstrede for, at det ikke var finansieret. Det er vi heller ikke i SF, men nogle gange går målet altså frem for, hvad det er, vi gerne vil med det her.

Så spørgsmålet er også, at det er klart, at det er utrolig vanskeligt at gå ind og pege på, hvor de her penge skal findes henne, og det må vi selvfølgelig finde ud af. Men det er vigtigt for SF at slå fast, at det her kommer til at foregå anstændigt og ordentligt.

Jeg vil godt spørge Enhedslisten, om det er vigtigt, at vi finder pengene, er det vigtigt, at det går hurtigt, og i så fald vil vi gerne vide, hvorfor det er vigtigt.

(Kort bemærkning).

Bente Møller (Ø): Det der med hvorfor det skal gå hurtigt, svarede jeg på i mit indlæg, der argumenterede jeg for det, det vil jeg ikke svare på nu.

Jeg kan ikke sige, hvor hurtigt det her kan gøres. Det kan vi først sige, når vi har fået lavet et kommissorium og fundet den, der kan gøre det. Så kan vedkommende komme med et bud på, hvor lang tid det tager. Først der kan vi også finde ud af, hvad det koster.

Det, jeg prøvede at sige, var, at jeg gik ud fra, at den partikreds, som jo er os alle sammen, der står bag dette forslag, er enige om, at det her må udløse en tillægsbevilling, fordi det skal ikke gå ud over servicen til kommunens gamle.

Peter Martinussen (A), Martin Geertsen (V), Marlene Krogh (F), Bente Møller (Ø), Louise Frevert (O), Grete Henrius (C), Henrik Morgen (B), Ben Haddou (D), Lars Hutter (L), Aage Pedersen (U), Preben Møller Hansen (P) og Lubna Elahi (W) stillede følgende ændringsforslag:

”Borgerrepræsentationen præciserer, at de skiftende ressortborgmestre, hvorunder offentlige begravelser sorterer, har det formelle ansvar for de uregelmæssigheder, som har fundet sted i relationerne mellem Sundhedsdirektoratet/Sundhedsforvaltningen og Arbejdernes Ligkistemagasin.

Borgerrepræsentationen - med udgangspunkt i Deloitte & Touche-rapporten, spørgsmål fra medlemmer af Borgerrepræsentationen og svar fra skiftende borgmestre og forvaltninger, notater, mødereferater, beskeder m.v. - pålægger Sundhedsforvaltningen for Sundhedsudvalget at fremlægge forslag til kommissorium med henblik på at igangsætte en advokatundersøgelse. En undersøgelse, som skal fastslå, hvorvidt skiftende borgmestre har været vidende om uregelmæssighederne i forholdet mellem kommunen og Arbejdernes Ligkistemagasin og på den baggrund burde have grebet ind og bragt uregelmæssighederne til ophør.”

Ændringsforslaget blev godkendt, og medlemsforslaget var dermed bortfaldet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

24) BR 209/01. Ændring af styrelsesvedtægten for Københavns Kommune

Sagen overgik til 2. behandling (I Borgerrepræsentationens møde den 31. maj 2001).

---

25) BR 182/01. Principiel drøftelse vedrørende økologi eller ikke-økologi

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Før vi går over til behandlingen af selve udbudssagen vedrørende madleverancer til Rådhuset, som jo er på lukket møde, skal vi have en drøftelse af anvendelsen af økologiske eller ikke økologiske leverancer. Den del af sagen er flyttet frem til åbent møde, fordi der er jo ikke noget privat, der her kan blive krænkede ved, at vi diskuterer det for åbent tæppe.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg personligt er stærkt skeptisk over for de såkaldte økologiske fødevarer. Strengt taget synes jeg, at diskussionen af vore fødevarer i disse år rummer langt alvorligere sundhedsmæssige problemstillinger. Jeg mener derfor ikke, at økologiske leverancer skal foretrakkes alene for økologiens skyld, men at der bør ske en vurdering af leverancernes kvalitet og den sikkerhed, der måtte være, for, at produkterne er sundhedsmæssigt i orden.

Hertil kommer, at indkøb af økologisk fremstillede produkter er meget dyrere end indkøb af ikke økologisk fremstillede produkter, typisk 25 pct.

Det er endvidere vigtigt at huske, at leveringssikkerheden aldrig er 100 pct., selv ikke for de mest almindelige produkter.

Endelig synes jeg, det er værd at fremhæve, at de fleste leverandører faktisk benytter økologiske produkter i det omfang pris og kvalitet kan konkurrere med ikke økologisk fremstillede produkter.

På baggrund af markedets muligheder med hensyn til pris, kvalitet og leveringssikkerhed, og ikke mindst af hensyn til Københavns Kommunes skatteborgere, mener jeg ikke, at Borgerrepræsentationen på nuværende tidspunkt med rimelighed kan træffe beslutning om valg af de meget dyrere økologiske madleverancer.

Økologi er blevet en religion, og det er som bekendt noget vanskeligt noget at diskutere. Jeg har altid, og som regel har det bagefter vist sig berettiget, været skeptisk over for tidens moderetninger.

Det er da morsomt, at amerikanere og japanere har forbud mod import fra EU og Danmark af kød fra økologisk opdrættede kreaturer, svin og fjerkræ på grund af risikoen for mund- og klovsyge, BSE og salmonella, mens EU og Danmark ikke vil importere bøffer og andre landbrugsprodukter fra USA, fordi vi siger, at amerikanerne bruger hormoner og vækstfremmere. Jeg er økonom af uddannelse, jeg ved, at man slås ud fra økonomiske egeninteresser, og at man ofte gør det med sunde argumenter.

I mangel på viden har dommedagsfolkene gode vilkår med myter og overtro. Det er godt at have tro, men i den sag, der er til diskussion her, koster det skatteborgerne penge at være ofre for en mytologi, der er så tvivlsom, som myter normalt er, jævnfør Fødevarerministeriets

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

nylige økologirapport, som jeg har læst med interesse, og som fastslår, at økologiprodukters større sundhedsværdi ikke på nogen måde kan påvises.

Finn Rudaizky (A): De få gange i de senere år, hvor Borgerrepræsentationen har drøftet økologi, har der hver gang været en øredøvende larm her i salen. Jeg synes, at der er noget, der tyder på, at lytningen til denne debat er steget i takt med den økologiske interesse i samfundet i almindelighed.

Fra Socialdemokratiets side har vi i modsætning til De Konservative en meget positiv holdning til økologiske produkter. Vi betragter det ikke som det, borgmester Thustrup Hansen nævnte, som en slags religion, men vi betragter det faktisk som sund fornuft at bruge økologiske madvarer.

Jeg synes, at vi måske er lidt langt ude, når vi nu tilsyneladende også skal diskutere Japans importproblemer og importrestriktioner. Jeg synes bare lige, jeg vil gøre borgmester Thustrup Hansen opmærksom på, at det, det drejer sig om her, er altså, hvordan vi i København løser spørgsmålet om økologi eller ikke økologi. Jeg tror, vi må tage den med Japan en anden gang.

Så vil jeg sige, at det her ikke har ret meget med myter og overtro at gøre efter Socialdemokratiets opfattelse. For få år siden var der ikke mange, som havde troet, at de økologiske fødevarer ville komme til at udgøre et troværdigt og også et realistisk alternativ til de konventionelle fødevarer. Men heldigvis var der jo ildsjæle, ikke sådan nogle som De Konservative, men andre, som turde tro på og kæmpe for alternative metoder også, nogle strategier for økologien. Så det, man kan sige, er, at det drejer sig i den brede sammenhæng om at genoprette forbrugernes tillid til fødevarerne. Det er faktisk en ledetråd i den socialdemokratiske holdning til økologien.

I Københavns Kommune står vi ikke alene med den udfordring. Jeg vil godt nævne, at der i Fødevarerministeriets regi findes en tilskudsordning, som hverken Københavns Kommune eller ret mange andre kommuner benytter sig af. Den tilskudsordning har til formål at fremme økologisk omlægning i kommunale institutioner. Der kan man godt undre sig en lille smule over, at der meget sjældent kommer ansøgninger om tilskud til nye produkter, når der samtidig er en voksende interesse for økologi i samfundet.

Jeg ville gerne foreslå, at man kigger lidt nærmere på det i Miljøudvalget for at se, om man ikke kunne gøre brug af nogle af de midler, som ligger ubrugte i Fødevarerministeriet. Det kan godt være, at forklaringen er den, at når man umiddelbart betragter ekstraomkostningerne ved at omstille et køkken, så kan det være, at det er det, som måske er problemet.

Fødevarerne er dyre, det har Thustrup Hansen til dels ret i, og der skal også investeres i uddannelse og måske også investeres i nyt køkkenudstyr.

Derfor mener vi, at løsningen formentlig vil være, at det, man skulle foretage, er det, man kalder en dobbeltomlægning. Det vil sige, at der skal omlægges fra konventionel til økologisk kost. Der skal også omlægges fra den traditionelle kostsammensætning med meget kød til en kost, der fokuserer mere på årstidens dansk frugt og grøntsager. Når der desuden bliver lagt mere vægt på en fuld udnyttelse af råvarerne, så er det faktisk i visse tilfælde muligt, at kostbudgetterne alligevel fastholdes.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Anvendelsen af økologiske varer har også den fordel, at vi kommer til at anvende mere frugt og mere grønt, og det passer for øvrigt meget fint til det generelle kostpolitiske råd, som vi jo får hele tiden, og dermed kan vi slå to fluer med ét smæk.

Vi er i Socialdemokratiet meget opmærksomme på, at økologiske fødevarer er et vigtigt område at inddrage i den grønne indkøbspolitik. Økologien skal ikke alene vurderes som en her og nu-udgift, men den skal vurderes som en investering i et bedre miljø. Derfor skal indførelse af økologiske fødevarer også betragtes og ses i sammenhæng med indsatsen for at sikre fremtidens drikkevandsressourcer og herunder naturligvis afviklingen af brugen af pesticider.

Socialdemokratiet mener, at økologien fremover ikke bare skal være et anliggende for det enkelte køkken og den enkelte institution. Økologi skal være et politisk prioriteret område, hvor der opstilles mål for, hvor langt den enkelte kommune skal nå, herunder København.

Det er meget, meget svært at svare på – jeg kan godt forestille mig mange morsomme bemærkninger i den anledning – om en økologisk radise er sundere end en ikke økologisk radise. Det er imidlertid en rigtig god grund til at arbejde for, at København med indførelse af økologiske fødevarer også sikrer en sund kost til borgerne. Det er altså en god idé at arbejde med kostpolitik og økologi for dermed at sikre kvaliteten af varerne.

Jeg vil godt konkludere den socialdemokratiske holdning til den økologiske mad – hvis der skulle være nogen, der var i tvivl – med en meget klar tilkendegivelse af, at vi mener, at også leverancer til både modtagelser på Rådhuset og til møderne i Borgerrepræsentationen i størst muligt omfang skal bestå af økologiske råvarer.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi har lidt problemer med teknikken. Som I nok kan se, arter den sig ikke helt, som den skal, den tager ikke partierne efter størrelse, så det fører vi manuelt heroppefra.

Leslie Arentoft (V): I Venstre har vi ikke det fjerneste mod økologiske madvarer. I Venstre har vi ikke det fjerneste mod den økologiske vækkelsesbevægelse. Grundloven garanterer os alle sammen, at vi har religionsfrihed, og det skal Venstre være de første til at værne omkring.

Det, vi taler om her, er nemlig trosspørgsmål. Forskellen mellem økologisk mad og ikke økologisk mad eksisterer kun som en mental forskel. Ingen kan smage forskel på økologisk mælk og ikke økologisk mælk. Ingen kan måle kvalitetsforskelle, sundhedsmæssige forskelle på økologisk mælk og ikke økologisk mælk.

Derfor er tingene et trosspørgsmål i aften. Psykologerne har en betegnelse for det: En indbildt virkelighed. Det hedder en neurose, og fred være med det.

Jeg siger bare, at enhver må være salig i sin tro. Det er en privat sag, om man spiser halalkød, koshermad eller i dette tilfælde økologiske madvarer.

Hvad Venstre ikke kan acceptere, er, at man forsøger at spænde andre op på sin tro eller sine private neuroser. Venstre kan slet ikke acceptere, at vi pålægger os selv en meromkostning, som vi ikke får noget som helst for, bortset fra at vi selvfølgelig mister nogle leveringsgarantier. Det er en dårlig forretning for den københavnske borger. Vi pålægger borgerne at betale for noget, som bare er et trosspørgsmål. Jamen fri os for det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Venstre er derfor af den opfattelse, at det er på tide – vi er jo i Danmark, og vi er H.C. Andersens hjemland – at der da må være en eller anden lille dreng, der stiller sig op og siger: Jamen den økologiske kong gulerod har ikke noget tøj på! Det er det, vi ønsker at sige fra Venstres position i aften.

Økologi er godt nok, men det er en privat sag. Det er en privat sag på linie med halalkød og koshermad. Det er et spørgsmål om produktionsmetoder. Hvis man tror og er af den overbevisning, det er da klart ... (*Afbrydelse*). Selvfølgelig er det religion, og det vil jeg da gerne svare på her. Hvis man tror, det har noget som helst med miljøspørgsmål at gøre, så tager man fuldstændig fejl, så tager man fuldstændig fejl.

Jeg har da kunnet læse, at Finn Rudaizky har været ude og sige, at hvis man vil grundvandet det godt, så stemmer man selvfølgelig for økologiske varer. Jeg vil bare lige sige, at hvis man omlægger svineproduktionen i Danmark til det, som er krævet af økologisk dyrkning af svin – »dyrkning af svin«, kan man sige det? – så vil det være en miljøkatastrofe for det danske samfund. Det er ikke mange år siden, Socialdemokratiet pålagde landmændene en milliardudgift til gylletanke. Hvorfor gjorde man det? Fordi man gerne ville være fri for, at svinene pressede deres gylle direkte ned i jorden. Det var på grund af grundvandet, man havde de her hensyn.

Nu har man så fået indført de her milliardinvesteringer, skrevet ud på landmændenes private regning, og så kommer man og siger: Ny opfindelse, ny dagsorden, der er noget, der hedder økologi, nu skal svinene have lov til at trykke deres gylle direkte ned i jorden. Så der er ikke nogen som helst miljømæssige argumenter for, at vi går over til økologi som produktionsmetode. Det er og bliver en trosretning, og det vil vi altså ikke være med til i Venstre.

Det viser sig, at det eneste, vi får ud af det her, er en forhøjet regning på de madleverancer, som vi i næste punkt skal tage stilling til. Minimum 25 pct. lægger vi oven i prisen. Det kan vi altså ikke udskrive på borgernes regning. Hvis man lider af nervøs spisevægring eller har andre spiseforstyrrelser, så må man altså søge professionel hjælp. Det nytter ikke noget, at man fedter regningen og sine neuroser af på det omgivende ...

Så Venstre har den principielle indstilling: Økologi, jeg kan ikke have noget som helst imod det, fint nok, det er en privat sag, det er en religiøs sag. For nogle mennesker er det også en neurose, og det må de altså søge professionel hjælp for.

Derfor vil Venstre selvfølgelig i næste punkt, det her er jo et punkt til drøftelse, indtage samme position og sige, at vi ikke kan stemme for de her fordyrede madleverancer.

Martin Günter (F): Hvis det besluttes i aften, at man skal have økologisk mad til modtagelser og receptioner, så går jeg ud fra, at så mener Venstre vel også, at udgifterne skal afholdes et eller andet sted, og det er blot det, der står i det andet forslag på det røde papir, der er delt om.

Det er jo SF, som sidste år, den 2. november, fremsatte forslag om, at fremtidige leverancer af mad til receptioner og modtagelser på Københavns Rådhus skal være økologiske. Det har været så heldigt, at samtidig med at det forslag har ligget i Kultur- og Fritidsudvalget er det blevet aktuelt på ny at udsende leverancerne til disse to ting i udbud. Derfor kan vi behandle begge disse ting i aften, den principielle sag altså for åbne døre og selve buddene, hvad vi der skal finde frem til, for lukkede døre, hvem der så skal levere den økologiske mad, som vi håber, det ender med i aften.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Det er min opfattelse, at man bør afgøre punkt 1 og 2 på det røde papir, og dermed bliver punkt 6 også afgjort, under den generelle debat, altså at vi under sag 182/01 tager stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der skal være økologiske varer, og derefter tager stilling til, hvordan det her skal finansieres. Herefter vil punkt 6 også være afgjort, og vi tager så for lukkede døre diskussionen om, hvem der så skal levere denne mad. Det skal jeg ikke komme ind på nærmere her. De, der har læst indstillingen, men som ikke er medlemmer af udvalget, synes sikkert, at det er en noget forvirret indstilling, idet alle afstemninger i Kultur- og Fritidsudvalget er endt med, at forslagene bortfaldt i det store og hele, der var kun et enkelt, der blev vedtaget.

Jeg skal blot generelt sige om SF's forslag, at det er ikke, fordi vi mener, at økologisk mad nødvendigvis smager bedre. Det er heller ikke sådan af rene gastronomiske hensyn, vi mener, der skal indføres økologisk mad, hverken ved receptioner eller ved modtagelser eller ved møder her i Borgerrepræsentationen. Det er, fordi vi mener, at det vil medvirke til begrænsning generelt af forurening, til begrænsning af forureningen af naturen, dyrene og menneskene. Dermed bidrager det til bæredygtighed i denne verden, til livskvalitet og sundhed på længere sigt.

Vi er ikke i tvivl om, at interessen herfor og nødvendigheden heraf er blevet mere og mere fremtrædende i de senere år. Ikke alle vegne, den er ikke kommet til De Konservative og Venstre endnu. Venstre har deres egne neuroser, dem skal jeg ikke blande mig i.

Borgmester Thustrup Hansen sagde heroppe, at han er stærkt skeptisk over for økologisk mad, og det skal guderne vide. Han krævede i Kultur- og Fritidsudvalget nærmest, at hvis der blev indført økologisk mad, så ville han på niveau med dem, der vil have kosher og halal, kræve, at han fik serveret mad af ikke økologiske varer, hvis det generelt er sådan, at der indføres økologisk mad her på Rådhuset. Så kan vi få det ganske hyggeligt ude i Snapstinget, at generelt vil det være økologisk mad, men Finn Rudaizky får sin kosher, og nogle får deres halal, og borgmester Thustrup Hansen og Grete Henius og Leslie Arentoft insisterer på, at de skal have uøkologisk mad.

Vi tror og håber, at det i dag ender med, at vi stemmer for, at det skal være økologisk mad. Vi ved godt, at det er dyrere, men det er ikke meget dyrere, og vi ved, at det i længden er meget bedre for os alle sammen og for vores omgivelser. Derfor håber vi selvfølgelig, at det falder ud på den måde her i aften.

Rikke Fog-Møller (Ø): Først og fremmest er økologi ikke religion. Økologi er en måde at producere på. Venstres kulturordfører sagde det selv og forstår det åbenbart godt.

Jeg vil ikke komme langt ud i den diskussion, men jeg tror, det vil være en god idé, hvis Venstres kulturordfører rådfører sig med adskillige af hans partimedlemmer på landbrugssiden og også her i København, f.eks. den økologiske slagter Allan Bo på Amagerbrogade, der leverer økologisk catering. Og til mange andre fornuftige Venstrefolk i dette land og til De Konservative kan jeg sige det samme: Der eksisterer adskillige meget, meget fornuftige byrådsmedlemmer rundt omkring i Danmark, måske ikke lige i Københavns Kommune, men andre steder, som har ganske godt greb om, hvad økologi betyder.

Økologi er en måde at producere på, det er en måde, hvor man producerer uden pesticider, uden kunstige gødningsstoffer. Det giver ikke nødvendigvis væsentligt sundere fødevarer end de fødevarer, vi ellers får, bortset fra at man selvfølgelig kan sige, at hvis det er ugiftige

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

fødevarer, så kunne det jo godt være en fordel for sundheden ... *(Afbrydelse af Grete Henius)*

...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Grete Henius kan sætte sig på talerlisten.

Rikke Fog-Møller (Ø): Grete Henius vil gerne have røgfri lokaler, og det synes jeg faktisk godt, jeg vil bakke hende op i, når vi tager den sag. Men det er ikke det, vi snakker om lige nu.

De konsekvenser, som de produktionsmåder har, er meget væsentlige for vores fremtid. Vi har et grundvand i København, og det grundvand, vi henter, er utrolig hårdt presset og ikke mindst på grund af pesticider i de her år. Der er selvfølgelig også industriforureningen, som ikke har noget specielt med økologi at gøre, men pesticider er en meget væsentlig årsag til vores problemer med at få rent grundvand i Københavns Kommune. Derfor støtter Enhedslisten til fulde omlægningen, og vi mener ikke, det er et øjeblik for tidligt, at Københavns Kommune og Borgerrepræsentationen går ind og tager det her alvorligt, går ind og selv viser vejen frem.

Finn Rudaizky fortalte meget gribende om omlægning og alt det her, der skal til for, at man reelt kan have et godt økologisk køkken eller et ikke forurenende køkken. Det giver jeg ham ret i. Det er en politik, som Enhedslisten også forsøger at gøre meget ved i de forskellige udvalg. F.eks. har vi stillet forslag om, at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget forsøger at fremme økologi i institutionskøkkenerne rundt omkring, og bl.a. forsøger at hjælpe de daginstitutioner, vi har i København, med at søge støtte til den pulje, der er oprettet på finansloven, om støtte til økologisk og ernæringsrigtig kost.

Så kan man beklage, at de meget voldsomme nedskæringer, som institutionerne har været ude for de sidste par år, reelt har udmøntet sig i, at man faktisk har afskaffet kosten på rigtig mange børneinstitutioner. Det er bl.a. her, hvor vi skal tænke sundhed, ikke nødvendigvis økologisk sundhed, men i hvert fald sundhed også.

Det der med, at det ikke smager forskelligt: Nogle kan smage forskel, andre kan ikke. Jeg kan kun smage forskel på nogle typer af fødevarer, om de er økologiske eller ej. Men helt sikkert er det, at vi støtter en forureningsfri eller en mindre forurenende produktion, og det er utrolig væsentligt for vores fremtid.

Det, man så kunne ønske sig, var, at vi måske var lidt mere konsistente i vores politik og f.eks. lod være med at basere vores fremtidige grønt affalds-omsættelse til biogas på svinegylle og den slags ting. Der er mange andre forhold, hvor man kan tænke økologi igennem.

Karin Storgaard (O): I de ordførertaler, der har været indtil nu, har vi jo været vidt omkring. Jeg tror faktisk også, vi har været lidt uden for dagsordenspunktet. Vi har talt om forurening sådan i almindelighed, men vi har også talt om, hvad folk spiser, uden at de har noget med Rådhuset at gøre.

Men jeg vil sige, at der faktisk ikke er noget, der kan sætte gang i debatten som hvad vi herinde i Borgerrepræsentationen skal have at spise til vores møder, eller hvad der skal serveres, når vi har modtagelser og receptioner. Der har meget ofte i de seneste år været klaget over maden her i Borgerrepræsentationen til møderne. Jeg har i hvert fald tit hørt, at der har været

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

klaget: Det er kedeligt, det smager ikke godt, det ser trist ud ,osv. Vi har også prøvet forskellige ting, men der er åbenbart ikke rigtig noget, der hjælper.

Så vil jeg sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig er tilhænger af, at det skal være sund og nærende kost, man får, også herinde til møderne.

Men så vil jeg sige, at i øjeblikket er det jo in at diskutere, om det skal være økologisk eller ikke økologisk. Det har vi da også brugt meget tid på i udvalget. Vi har talt utrolig meget om det og har brugt flere timer, tror jeg, hvis vi lægger det sammen, uden at vi kan blive enige, hvad der også tydeligt fremgår af indstillingen.

Der har i den seneste tid været en del skrivelser om økovarer. Det viser sig nemlig, at salget falder, og det er rigtigt, salget falder, og priserne er dyrere end for ikke økologiske varer. Der sættes spørgsmålstegn ved ægtheden af Økomærket, for det har nemlig vist sig, det er der bevis for, at der har været flere svindelsager.

Det lyder jo i øvrigt besnærende, når man på en flaske med æblemost herinde på Rådhuset ser, at der står »Antons økologiske æblemost af danske økologiske æbler, som kan følges fra jord til bord«. Det er da ikke til at stå for, uanset prisen – eller hvad?

Dansk Folkeparti har ikke noget imod økologiske varer, men vi synes måske nok, at borgerrepræsentanterne ikke skal være bannerførere for økovarer, specielt ikke, når vi tænker på, at vi ikke betaler for maden herinde. Måske lidt provokerende sagt. Det er jo nærliggende at sige, jamen hvis man absolut vil have økologisk mad, så tag det selv med. Nå, men det var sådan lidt provokerende.

Danskerne køber færre kartofler, gulerødder, koteletter osv. med Økomærket, og en nyere redegørelse siger da også, at det ikke er sundere at spise økologisk. Regningen for økologiske varer er dyrere. Jeg tror, det var Martin Günter fra SF, der sagde, at de ikke var så meget dyrere. Men der er altså varer, der er 30-50 pct. dyrere end de normale varer.

For at tage et eksempel kan vi jo bare tage en agurk- og appelsinjuice. Den koster faktisk dobbelt så meget, har det vist sig i de opgørelser, der er blevet lavet. Der er mange andre ting, der også er dyrere. Det er bare for at give et eksempel. Vi kan også se på de indhentede tilbud på det, vi senere skal behandle på den lukkede dagsorden, at prisen er en del højere for økologiske varer.

Jeg kan se, at et flertal ønsker via det ændringsforslag, der er stillet, at leverancerne såvel til Borgerrepræsentationens møder som til modtagelser i størst muligt omfang skal være af økologiske råvarer.

Jeg hørte også med interesse Finn Rudaizky fra Socialdemokratiet holde et længere indlæg heroppe. Finn Rudaizky talte også om, at økovarerne var dyrere, men det var nu ikke så meget, der blev nævnt om det. Men der blev nævnt noget om omlægning i kommunale institutioner, og at man skulle fokusere mere på frugt. I øvrigt kan man nok fokusere på god frugt, uden at det behøver at være økologisk frugt.

Men det, der undrede mig, var, at Finn Rudaizky og dermed Socialdemokratiet ikke sagde ret meget om prisen på de økologiske varer. Det kan jo undre lidt, at de 3 partier, som er forslagsstillere, vil være med til bare ukritisk at sige: Jamen vi skal have økologiske madvarer herinde, uanset hvad det koster. Men hvad, det er jo heller ikke os, der betaler, det er jo andre, der betaler.

Så vil jeg sige vedrørende forslaget her, at jeg er sådan lidt i tvivl, fordi nu er det det tredje stykke papir, der er kommet med ændringsforslag, hvor der står »Rettelse«. Det første

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

stykke papir, vi fik, sidste gang der var møde herinde, fortalte nemlig også, at eventuelle merudgifter i punkt 2 skulle afholdes af puljen til uforudsete udgifter. Så kom der en ny ændring, der hed, at det skulle afholdes af Kultur- og Fritidsforvaltningens. Og nu er den så vendt tilbage til den første. Så jeg kunne da godt lide lige at høre forslagsstillerne, hvad det er for et forslag, der gælder nu her i dag.

Så vil jeg sige, at når vi kommer til afstemning, så vil Dansk Folkeparti bede om delt afstemning.

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard: Det, der fik mig til at skrive mig på – SF har jo en ordfører på denne sag – er de folk, som har sagt, at det er en religion, en myte, en trossag med økologi. Det var faktisk Leslie Arentoft, som svingede sig op til at sige, at det er en neurotisk sag, som folk bør søge professionel hjælp for. Nu kan man jo diskutere, hvem der er neurotisk her med den skingre tone, som Leslie Arentoft anlagde i sit indlæg. Men jeg vil godt komme med nogle af de helt traditionelle argumenter for, at vi skal vælge økologiske fødevarer.

Det er først og fremmest af miljøhensyn. Markerne sprøjtes ikke. Det er med til at sikre rent drikkevand. I København har vi lukket en tredjedel af vores vandboringer på grund af pesticidforurening. Det koster, der skal laves nye boringer. Vi måler i øjeblikket for 56 forskellige stoffer. Det er forbrugerne, der skal betale.

Økologi betyder, at jorden og grundvandet ikke bliver tilført pesticider, og det er altså med til at beskytte grundvandet. Økologi betyder også, at dyr ikke får forebyggende medicin, og når de får medicin, skal der gå 3 gange så lang tid, inden dyrets kød, mælken eller æggene må sælges som økologisk mad, som for et konventionelt dyr.

Gensplejsning kan ikke forekomme overhovedet. I den forarbejdede økologiske mad er kun få tilsætningsstoffer tilladt, vi undgår en række allergiproblemer. Økologiske varer er altid kontrolleret af myndighederne. Økologisk dyrkning sikrer naturen bedre vilkår, så der er flere plante- og dyrearter i og ved økologisk dyrkede marker.

Så er det rigtigt, at man ikke med sikkerhed kan sige, om økologi er sundere for mennesker. Det er uden for diskussion, at risikoen for at få pesticidrester eller medicinrester gennem maden er langt mindre, når man spiser økologisk frem for konventionelt dyrket mad. Men det er rigtigt, man kan ikke sige, at vi har nogen endegyldige beviser på, at det er sundere.

Så alt i alt er hovedbegrundelsen for at indføre økologisk mad hensynet til miljøet og fremtidige generationers mulighed for rent drikkevand. Det er rigtig gode argumenter.

Så vil jeg også sige, at jeg synes, det er meget vigtigt, at Københavns Kommune fejrer for egen dør og indfører økologisk mad både ved modtagelser og ved BR-møder, i køkkener, kantiner og i institutionerne. Det er faktisk i overensstemmelse med vores indkøbspolitik. Vi har i vores indkøbspolitik besluttet følgende:

»Som et yderligere miljøhensyn skal indkøb af fødevarer ske i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning om anvendelse af økologiske fødevarer i kommunens køkkener og kantiner m.v.«

Så det var da tosset, hvis vi ikke selv her på Rådhuset kunne efterleve det, som vi skriver i vores indkøbspolitik.

Så er der spørgsmålet om økonomien. Som jeg husker den sidste licitation, så var det sådan, at man faktisk kunne gå over til økologisk mad og samtidig spare penge. Alligevel valgte man den konventionelle mad fra konventionelle landbrug, fordi man lige skulle spare 1 mill.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

kr. ekstra. Så vi har altså nået priser på den økologiske mad, så vi kan holde det på et rimeligt niveau, i hvert fald på et niveau, som er i overensstemmelse med det, vi har brugt tidligere.

Og så skal jeg minde om, at hvis vi ikke får omstillet landbruget til økologi, så får vi alle de her følgeomkostninger, som jeg har nævnt, bl.a. i forhold til vores grundvand.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 2. runde.

Leslie Arentoft (V): Der er 2 indlæg, jeg ønsker at gå i rette med her.

Det første er Rikke Fog-Møllers. Hun er inde på produktionsmetoder, og hun er inde på, at vi i dag faktisk spiser giftige varer. Hvis det var sådan, at vi spiste giftige varer og det eneste alternativ var økologiske madvarer, jamen så ville jeg være den første til at sige, at jeg har ikke lyst til at spise giftige varer. Det er bare ikke tilfældet. Vi spiser ikke giftige varer i dag. Ingen kan påvise, at den økologiske madvare har nogen som helst kvalitetsforskel frem for den ikke økologiske madvare. Det er så det.

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard taler om traditionelle argumenter såsom miljø, når vi taler økovarer. Jamen det er jo netop til diskussion. Det er da ikke nogen hemmelighed, at hvis vi omlægger svineproduktionen i Danmark, så har vi et kæmpe miljømæssigt problem. Så har alt, hvad vi har ofret af milliarder og atter milliarder, to cifrede milliardbeløb i vandmiljøhandlingsplaner, og alt, hvad man har pålagt landmændene, er fuldstændig smadret. Fordi nu skruer man tiden tilbage og siger: Jamen svin, orner, søer skal have lov til at presse deres gylle direkte ned i jorden. Det var jo ikke derfor vi tvang landmændene til at indføre gylletanke, og det kostede dem det hvide ud af øjnene. Så meget for miljøargumentet for økologiske varer.

Pesticider, jamen det er en helt anden sag, vi kan sagtens nå frem til et eller andet omkring, og det sker jo på folketingsniveau i virkeligheden, at vi vil begrænse pesticiderne i landbruget.

Det, som bringer mig på banen, er, at vi har jo set det før, eller nogle af os har set det, de, der er gamle nok i denne forsamling, og jeg kan meddele, at det er halvdelen af min gruppe ikke, flertallet i Venstres Gruppe er for ungt, men vi, der er gamle nok til at kunne huske den epidemi, der gik gennem Danmark i 1970'erne, ved, at da var det in at tale om fiberholdig kost, alt skulle være klidboller. Det resulterede i en sand epidemi, hvor sågar vores eget Rigs-hospital faktisk lod sig besnære af den her tankegang, så de rent faktisk en overgang formåede at fejlfodre vores patienter på Rigshospitalet.

Det gik i sig selv, moden med hård afføring blev pludselig ikke moderne, og så stoppede epidemien. Vi vil opleve det samme med økologiske varer. Det er rigtigt, at salget er faldet. Vi tror ikke længere på religionen inden for økologi.

Jeg tror ikke, jeg har så meget mere at sige, ud over at jeg lige vil knytte en kommentar til de ændringsforslag, der er stillet.

Punkt 2 hedder: Eventuelle merudgifter som følge af nye aftaler om madleverancer afholdes af puljen af uforudsete udgifter. For det første taler vi ikke om »eventuelle merudgifter«. Vi taler om rent konkrete tal. Man kan læse, hvor meget det koster at købe økologiske varer kontra ikke økologiske varer. Det står sort på hvidt, vi kan regne det ud. Procentsatsen, merudgiften, er over 25 pct. for de leverandører, vi har i spil i aften.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Og så uforudsete udgifter. Jamen altså der er jo intet uforudset i det, der er hverken noget eventuelt eller uforudset i det. Så tag lige og stik piben ind og sig: Jamen vi ved godt, hvad vi foretager os i aften, det er en helt bevidst handling, som vi søger at fedte over på en konto for uforudsete udgifter.

Jeg mener, det er forkert. Det er en virkelig dårlig forretning for de københavnske borgere, at de skal betale for økologiske varer. Vi får intet for det, ud over at vi får usikre leverancer. Det er en rigtig dårlig forretning.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Jeg tror nu nok, at Finn Rudaizky inderst inde godt kunne se pointen i, at amerikanerne ikke vil spise vores usunde mad, og vi vil ikke spise amerikanernes usunde mad. Pointen er den, at man bruger forskellige sunde argumenter, som det nu passer en bedst. Det var pointen, og nu skærer jeg den så ud i pap, fordi det var åbenbart for højt et abstraktionsniveau, jeg lå på før, undskyld.

Det er rigtigt, som det er blevet sagt her, at detailhandelen fortæller om faldende, stærkt faldende interesse for økologisk mad, og fødevarerministeren har da også fortalt for nylig i den store rapport, at der ikke kan påvises sundhedsforbedring ved økologi.

Stor svindel har vi med økologiske produkter, og det har vi netop, fordi der ikke kan påvises nogen forskel, ikke smagsmæssigt, ikke sundhedsmæssigt. Derfor er vi ovre i det, der hedder tro og religion.

Så vil jeg gerne sige til min meget gode ven Finn Rudaizky, hvis viden om økologi vistnok kan ligge på et meget lille sted, men han kører så meget med i den moderetning, at det ikke har noget med 600 g grønt om dagen at gøre, det har ikke spor med økologi at gøre. Jeg går også ind for, at man spiser meget grønt. Det er spørgsmålet om en produktionsmetode. Det er ikke et spørgsmål, om man går ind for grønt eller ikke går ind for grønt. Det har overhovedet ikke spor med den sag at gøre.

Så hvis Finn Rudaizky har troet, at det er spørgsmålet, om det her med de 600 gram grønt om dagen har med økologi at gøre, så vil jeg sige, så kan Finn Rudaizky godt gå ind for forslaget om at anvende ikke økologiske produkter her, fordi det har ikke spor med den sag at gøre, som han gjorde så frygteligt meget ud af.

Martin Günter var så venlig at citere, hvad jeg havde sagt i Kultur- og Fritidsudvalget. Det kan måske undre lidt, fordi vores strenge juridiske overdommer i Kultur- og Fritidsudvalget, vores evige vagthund over styrelsesvedtægtens overholdelse jo netop er Martin Günter, og så går han herop og refererer ikke bare, hvad han selv har sagt på et udvalgs møde, men han refererer også, hvad han mener, jeg har sagt på et udvalgs møde. Men nuvel, alt er tilgivet, jeg vil bare lige sige, at jeg synes, det er da en lille interessant ting. Faktisk har Martin Günter tavshedspligt om, hvad vi sidder og drøfter i et udvalg.

Men vel, Martin Günter – jeg har forladt udvalget igen – siger: Vi ved, at økologisk mad er bedre. Hvorfra ved vi det? Der er kommet en rapport på 275 sider, som jeg har læst med interesse, der siger, at det ikke kan påvises, at det er sundere eller bedre, og det er Ritt Bjerregaard, som alle her vel har meget stor respekt for, som har lagt navn til den rapport, der nylig er udgivet.

Det, jeg ved, er, at økologisk mad er mindre holdbar. Der kan være svampespirer i, og fordærvshastigheden er langt større. Jeg er i den heldige situation – er der et bord, jeg kan banke under? – at jeg aldrig i mit 62-årige liv har haft en maveinfektion. Videnskaben har

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

fundet midler til at sikre holdbarhed i fødevarer. Noget væsentligt for økologi er, at disse midler ikke må anvendes. Det bliver de nu nok alligevel, men i princippet må man ikke anvende de midler, der sikrer holdbarhed og ufordærvethed.

I ulandene spiser man økologiske varer. Det har ikke forlænget levetiden, tværtimod. Rent faktisk sker der det i udviklingslandene, at man dør af nogle sygdomme, man normalt ikke dør af i vores del af verden, nemlig af mavesygdomme. Det er stort set sygdomme, man har afskaffet hos os, og det tror jeg er på grund af de videnskabelige landvindinger.

Så jeg vil egentlig sige, at det ikke var helt forkert, når Martin Günter refererede – dog uden at sige, at det var humoristisk sagt, det kan jo ikke gengives – at jeg meget gerne vil spise ikke økologiske produkter fremover, for det har jeg haft det godt med hidtil. Og jeg er faktisk bekendt med, at der er nogle ting, der er godt ved, at vi har brugt de nye videnskabelige metoder til at sikre ufordærvethed og holdbarhed. Jeg kan bruge mig selv som sagt som eksempel. Jeg har ikke noget imod fortsat at leve videre uden nogen sinde at have haft en maveinfektion.

Martin Günter (F): Jeg var såmænd godt klar over, at borgmester Thustrup Hansens udtalelse var lidt humoristisk ment, og derfor mente jeg også, jeg kunne citere den her. I øvrigt skal jeg ikke lave en længere diskurs over tavshedspligt med hensyn til, hvad der siges i et udvalg, fordi det har jeg også en bestemt opfattelse af.

Men jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, borgmester Thustrup Hansen, at økologisk mad var bedre. Jeg sagde faktisk, at jeg er enig i de der betragtninger, at det kan man formentlig ikke påvise. Jeg kan eventuelt have sagt, at det var bedre for naturen og dyrene og menneskene, men det er ikke det samme som at sige, at maden var bedre ... (*Afbrydelse*). Det er nok ment så, ja, men hvis jeg har ment det, og jeg ikke har sagt det, så har du sgu tavshedspligt, hvis du kan udtænke det af min tanke.

Nej, nej. Jeg tror ikke, jeg er enig i, at det ikke er påvist i smagen. Derfor er det heller ikke SF's selskab for finere gastronomisk madlavning, der har fundet på det her ... (*Afbrydelse*). Finere *socialistisk* madlavning, tak. I kan høre, jeg ikke er medlem af det selskab ... (*Afbrydelse*). Og borddækning, ja.

Det var til Karin Storgaard, jeg godt ville sige en ting, og det er vedrørende det afstemningspunkt, der er foreslået som punkt 2, om merudgifter som følge af disse aftaler. Det er rigtigt, at der i den første udgave af det her – og der har faktisk kun været 2, Karin Storgaard – stod, at det var kultur- og fritidsforvaltningens budget, det skulle tages af. Grunden til, at det er blevet puljen for uforudsete udgifter, som ligger under økonomiforvaltningen, er simpelt hen, at det er økonomiforvaltningen, det har det hele tiden været, som betaler for maden både til modtagelser og til møder. Sådan har det faktisk altid været.

Derfor var det en fejltagelse fra økonomiforvaltningens side, da de i indstillingen til Økonomiudvalget skrev, at eventuelle merudgifter skulle tages fra kultur- og fritidsforvaltningen, fordi økonomien slet ikke hører under kultur- og fritidsforvaltningen. Det gør kun sagen, substansen, fordi Rådhuset hører under Kultur- og Fritidsudvalget. Det er der altså en forklaring på.

At det skal tages af uforudsete udgifter, Leslie Arentoft, kommer jo af, at det altså ikke er med i budgettet, og i den forstand er det jo en uforudset udgift.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

Jeg tror snart, vi kan gå over til afstemning om punkt 1 og 2 og så lukke dørene, og så drøfter vi, hvad de forskellige har tilbudt på disse leverancer.

Rikke Fog-Møller (Ø): Nu kan jeg jo altså ikke lige nære mig for at snakke lidt om sundhed og økologi.

Borgmester Thustrup Hansens 62-årige liv, et godt, langt liv, hvor han uden tvivl har nydt godt af adskillige mængder økologiske fødevarer, især i sin barndom, da man ikke brugte så mange pesticider, da det faktisk var for dyrt at bruge det i starten og kunstgødning.

Holdbarheden, ja, den har man jo nok kunnet klare på den ene eller anden måde, nogle gange med kemi selvfølgelig, andre gange ikke. Jeg er sikker på, at Thustrup Hansens mave har overlevet i hvert fald, det siger han jo selv.

Om vores fødevarer er giftige? Det er i hvert fald påvist, at der findes voldsomt mange giftrester i importeret frugt og grønt til Danmark. Vi er rimeligt gode til at producere i Danmark, også den konventionelle produktion, uden at der er særlig mange rester af pesticider i frugt og grønt, men det findes faktisk i temmelig voldsomt omfang i det, der bliver importeret fra udlandet.

Så lige lidt om ulandene og deres fødevarerforhold. Ulandenes problemer med at dø af maveinfektioner skyldes først og fremmest forurenede vand, det tror jeg, alle her ved, der har fået en bare nogenlunde basal geografiundervisning, og det skyldes fejlnæring, det skyldes ikke økologiske fødevarer eller fødevarer, der er dyrket uden pesticider.

Det, der så ofte forekommer i ulandene, er, at man har dårlige muligheder for at opbevare fødevarerne, og det er fuldstændig ligegyldigt, om de er dyrket med pesticider eller ej, men der kan komme rotter i både pesticidfrembragt og økologisk mad.

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg er ikke nogen fagmand på området, så jeg skal ikke udtale mig heroppefra om, hvad der er farligt, og hvad der ikke er farligt.

Det, der bekymrer mig i det her tilfælde, er sådan set, at vi her fra politisk side skal bestemme, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert. Det mener jeg slet ikke engang, at vi er kloge nok til, hvis vi skal være helt ærlige. Vi skal ikke lege en eller anden form for politisk fødevarerkontrol. Det er jo ligefrem det, vi gør heroppe fra talerstolen. Vi har ikke noget bevis for noget som helst, om økologisk mad er bedre eller dårligere end det andet.

Lad mig lige minde om, at gennemsnitslevealderen i Europa er vokset støt sådan set, og det til trods for at man kan sige, at det ikke skyldes økologisk mad. Så det har intet med sundhed at gøre. Det er simpelt hen, hvad der er rigtigt og hvad der er forkert. Jeg mener, det er noget, man skal overlade til efterspørgslen. Det er jo efterspørgslen i det hele taget, der afgør, hvad folk vil have.

Derfor skal vi slet ikke her fra politisk hold bestemme, om økologisk mad er rigtig eller forkert. Det er simpelt hen stalinagtige metoder at bruge sådan set at tvinge folk til at spise en bestemt dyrket form for mad. Det hænger ikke sammen. Vi har ikke forstand på det, det må vi erkende, og så må vi sige, at det er fint nok med økologisk mad, jamen vi laver en aftale med et firma, der skal levere maden, og så går vi altså ikke op og begynder at rode rundt i, hvilken slags mad de leverer. Det er noget, som efterspørgslen automatisk vil sørge for ændrer sig med tiden. Lige så meget som folk får forskellig mad ude på restauranter i dag i forhold til for

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

10 år siden, sådan vil det også ændre sig omkring økologi. Vi behøver ikke engang at tage en politisk beslutning om det.

Så jeg synes helt ærligt, vi skal stemme først og fremmest om leverandør, om det er god mad, mad, vi kan lide, og som virkelig smager af noget. Det er det vigtigste for mig. Og alt det andet går jeg altså ikke så højt op i.

Finn Rudaizky (A): Jeg vil godt sige til Leslie Arentoft, og det er også sagt tidligere af andre talere, men det er faktisk påvist, at økologisk mad generelt er sundere. Vi kan bare tage i betragtning selve fremstillingsprocessen, miljøet og mange andre af de ting, der er nævnt.

Så synes jeg, at den noget pessimistiske tone fra visse sider, at man fra de sider skulle orientere sig en lille smule om, at Kommunernes Landsforening faktisk i en del år meget kraftigt har anbefalet anvendelsen af økologiske fødevarer i de kommunale køkkener, og det foregår rent faktisk i mange kommuner, som er langt længere fremme end København. Så det er altså ikke alt, hvad der sker i København, som nødvendigvis er retningsgivende for, i hvilken retning det går.

Så er det meget morsomt, at Thustrup Hansen kan krydre debatten med nogle ting, som han i virkeligheden godt forstår, men jeg er klar over, at noget humoristisk er der selvfølgelig. For det, som han påstår med hensyn til det grønne og de 600 g, som jeg slet ikke sagde noget om, men lad det nu være, vil jeg bare lige præcisere endnu en gang. Jeg beklager, hvis jeg har talt for hurtigt i mit første indlæg.

Men det, jeg sagde, borgmester Thustrup Hansen, var, at øget anvendelse af frugt og grønt i øvrigt passer fint med de generelle kostpolitiske råd, vi får i samfundet fra mange sider. Det betyder jo bare, at vi i forbindelse med økologien kan få den grønne linie med og slå to fluer med ét smæk.

Jeg vil godt præcisere, at ved, at vi går ind og stiller krav om økologiske fødevarer, så er kommunerne med til at støtte en produktionsform, der er langt mere miljøvenlig, end den konventionelle landbrugsproduktion er. Men samtidig bliver der gjort en aktiv indsats for at beskytte grundvandet.

Også i spørgsmålet om efterspørgsel af og indkøb af økologiske fødevarer vil vi som kommune sende et meget klart signal til både borgerne og landbruget om, at vi er villige til selv at gå foran og gøre en indsats. Kommunen får helt oplagt større troværdighed, når man tager sin egen medicin, som det populært hedder, også selv om man anvender økologiske fødevarer.

Karin Storgaard var inde på, hvorfor det ikke var blevet nævnt fra min side spørgsmålet om økonomi og forskelle i priserne. Det har sine helt naturlige årsager i, at de tilbud, som foreligger, skal vi diskutere på den lukkede dagsorden. Men jeg kan da sige generelt, at det er korrekt, at de økologiske produkter godt kan være mellem 10 og 30 pct. dyrere end ikke økologiske, konventionelle produkter. Det er blevet sagt, og det er blevet sagt tidligere herfra i dag, at det er der absolut ikke noget underligt i, så længe produktionen generelt ikke er større. Men det er også påvist, at ved omlægning i køkkener i nogle kommuner og på enkelte institutioner har man rent faktisk kunnet fastholde kostbudgettet, også efter, at man har indført økologisk mad. Så det er i hvert fald en målsætning.

Lad mig sige som det næsten sidste i forbindelse med spørgsmålet om køkkenomlægning – nu ved jeg godt, det ikke er nogen udvalgsdebat her, og vi er heller ikke teknikere – at der i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

hvert fald er ét punkt, man godt kunne nævne, nemlig indførelse af energistyring i institutionerne. Så hvis der i Københavns Kommune ikke allerede arbejdes systematisk, og det gør der jo i et vist omfang, med nedbringelse af energiforbruget, så kan det være en måde til at hente den merpris, som de økologiske fødevarer udgør. Med andre ord, vi kan hente ind på gyngerne, hvad der bliver sat til på karrusellerne.

Sundheden har kritikerne specielt rettet skarpt skyts imod, og det er jo så rigtigt, som det er blevet sagt tidligere, det er jo ikke alt, der kan påvises. Vi kan kun påvise, at den retning, vi nu går, sundhed og kostpolitik generelt, er den rigtige retning.

Lad mig sige til allersidst, at der faktisk er mange ting, der peger i retning af, at det er fornuftigt og sundt fornuft at bruge økologiske varer. Der er f.eks. flere ting, der tyder på, at menneskers og dyrs frugtbarhed og evne til at forplante sig nedsættes, når de udsættes for pesticider. Der er endvidere gennemført forsøg, der antyder, at økologisk kost omvendt kan forbedre levedygtigheden hos afkom af kønsmodne dyr. Jeg vil godt sige, at der er dog ikke lavet nogen tilsvarende undersøgelser for mennesker endnu.

Karin Storgaard (O): Jeg må sige, at vi kommer vidt omkring. Kønsmodne dyr var det sidste, Finn Rudaizky sagde her.

Så siger Finn Rudaizky, at Københavns Kommune skal sende et klart signal og gå foran. Det kan da godt være, vi skal gå foran i mange situationer, men jeg har nærmest indtryk af, at det er for hver en pris i dette tilfælde, og det er Dansk Folkeparti ikke tilhænger af.

Så nævnte Finn Rudaizky pristilbuddet og sagde, at det var rigtigt, at der var nogle steder, hvor det var 10-30 pct. dyrere. Jamen kære Finn Rudaizky, det er altså ikke 10-30 pct., det er 30-50 pct. Det viser en undersøgelse, der er lavet for en uge siden, så den er altså ganske frisk, ved, at man har været rundt forskellige steder og undersøge priserne på henholdsvis økologiske og ikke økologiske varer.

Så fik vi jo rigtig en sang fra de varme lande fra borgmester Bo Asmus Kjeldgaard – nu er han så gået, det kan jeg godt forstå. Bo Asmus Kjeldgaard udtalte bl.a., at økologiske varer betyder, at grundvandet beskyttes, og at dyrene ikke får forebyggende medicin. Jamen hvor i alverden har man det fra? Hvordan kan man bevise, at det er rigtigt?

Københavns Kommune skal feje for egen dør, blev der også sagt, og der blev henvist til en indkøbspolitik. Jamen vi har altså stadig væk den opfattelse, at det kan vel ikke være ligegyldigt, hvilken pris det er. Altså jeg har indtryk af, at det flertal, fordi det er jo lige meget, hvad vi andre siger i denne sag, altså det bliver stemt igennem, og det beklager jeg meget. Jeg håber da også, man vil huske at fortælle folk, fortælle københavnernes, hvad det er man har været med til herinde, og hvad det kommer til at koste, for det kunne da godt være, at københavnernes var interesseret i det. Så skal jeg da sige, at hvis man ikke gør det, så skal Dansk Folkeparti nok fortælle om det.

Så kunne jeg da også godt lide at høre, hvordan Rikke Fog-Møller vil sikre sig, at der i økovarer, som er importeret fra udlandet, ikke er nogen af de farlige stoffer i. Hvordan vil man sikre sig det, når det netop er konstateret, at der er svindel? Hvordan vil man konstatere det? Det vil jeg da gerne vide.

Så gav Martin Günter en længere redegørelse for forslagene, som jeg havde stillet spørgsmål til. Men det, jeg var interesseret i, var at vide, hvilke forslag der var gældende på den røde seddel, vi har fået i dag, om det var de samme som sidst. Vi fik nemlig 2 sidste gang.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Vi fik et rigtigt forslag, og så fik vi et ændringsforslag, og så har vi fået et i dag, som så viser sig, at det er et fra sidste gang.

Så vil jeg også lige sige, at man siger, at det er påvist, at økologisk mad er sundere. Jamen det er der da ikke noget bevis for, Finn Rudaizky. Hvor har Finn Rudaizky det fra? Det er der nemlig også lavet en undersøgelse på. Altså det er ligesom om man befinder sig de her år tilbage i tiden, hvor det måske så lidt anderledes ud, da det var endnu mere in, end det er nu. Og så vil jeg da gøre flertallet opmærksom på, at det altså er på tilbagetog nu, men det har man åbenbart ikke opdaget.

Så vil jeg sige, at den konklusion, jeg kan komme til, er, at økosalget er gået i stå, og at Ø faktisk står for en økonomisk øretæve, og det er hverken sundere eller bedre.

(Kort bemærkning).

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg vil bare sige til hr. Finn Rudaizky med hensyn til frugtbarheden, at jeg har altså ikke tjekket efter, om jeg har spist for meget økologisk mad eller ej, men jeg kan bare sige, at jeg har 3 børn, og jeg kunne blive ved, hvis vi ikke satte en stopper i vores familie. Så der er ikke nogen problemer med frugtbarheden, hvis man spiser andet end økologisk mad, skulle jeg hilse og sige.

(Kort bemærkning)

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard:** Det er til Karin Storgaard. Jeg var ikke længere væk, end at jeg godt kunne høre, hvad du sagde.

Hvor ved vi fra, at det har betydning for grundvandet? Ja, det ved vi da, fordi vi overvåger faktisk grundvandet på hele Sjælland eksempelvis. Som jeg sagde, så ved vi, at 1/3 af vores boringer lukkes på grund af pesticidforurening. Vi ved, at 95 pct. af de problemer, vi har med grundvandet, skyldes det konventionelle landbrug. Der bliver produceret 4.000 t gift her i landet om året. Det er giftproducenterne, der tjener på det, og det er forbrugeren, der skal betale alle de målinger, vi skal foretage. Så selvfølgelig ved vi da, at det har stor betydning for grundvandet, om vi dyrker økologisk, eller om vi har konventionelt landbrug.

Karen Hækkerup (A): Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at hele debatten om dyrevelfærd har været så lidt til stede i denne del af debatten.

Derudover er jeg også en anelse træt af at høre om fald i indkøb af økologiske madvarer. Nu er det jo sådan, at der er andre end de almindelige supermarkeder, der forhandler økologiske råvarer. Bl.a. er sådan nogle initiativer som »Årstiderne« blevet et utrolig stort hit, og tallene på de råvarer, der er med, er altså ikke med, når man ser på, hvad FDB eller Dansk Supermarked har solgt af økologiske råvarer.

Grunden til, at jeg trods det sene tidspunkt alligevel begiver mig talerstolen og gerne vil trætte forsamlingen lidt med også mine synspunkter, er, at jeg blev voldsomt provokeret. Jeg blev voldsomt provokeret af borgmester Hans Thustrup Hansen. Hans Thustrup Hansen tillader sig at joke med, at børn i den tredje verden dør, at børn dør af fejlernæring, at børn dør af underernæring, og det sætter han så lig med, at det er nok fordi de spiser økologisk.

Jeg synes måske nok, det var på tide, at vi velbjærgede danskere, eller velbjærgede vesteuropæere for den sags skyld, anerkender, at vi indirekte er skyld i en grov udnyttelse af Jor-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 17. maj 2001

---

dens ressourcer, ikke bare i Danmark, men i særdeleshed i ulandene, hvor vi får de fleste af vores eksotiske råvarer fra.

Vi kan ikke frasige os en del af ansvaret for ikke bare den voldsomme udnyttelse af jorden, men også af arbejdskraften, borgerne i de ulande, hvorfra vi importerer varer. Vi vil have billigere varer, vi vil have flere varer, vi vil have større varer, og de skal holde længere. Der er kun ét sted, hvor man kan hente det: Den vestlige del af verden. Med den position, vi er i, hvor vi nærmest kan siges at være på toppen af fødekæden, ødelægger vi i særdeleshed ikke bare jorden, men også de menneskers eksistensvilkår, der producerer de forskellige fødevarer, ved hele tiden at kræve mere og ved hele tiden at kræve det billigere.

Det er en lang og en alvorlig debat, og kan vi her i København ved at købe økologisk gøre verden bare en lille smule bedre, også Jorden, og kan vi mindske den elendighed, vi på grund af vores grådighed er skyld i i ulandene, så synes jeg, vi skal lade denne store tvivlsdebat om sundheden komme det til gode. Så kan vi sige til os selv, at måske for første gang i aften har de forhandlinger, der har været i BR-salen, alligevel gjort en forskel.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg har ikke tænkt over rækkevidden af sagen.

(Kort bemærkning).

Finn Rudaizky (A): Ben Haddou fra CD gav os lidt tidligere indsigt i sin egen og sin families frugtbarhed og evne til at forplante sig.

Jeg vil bare sige, for at der ikke skal være yderligere misforståelser, at det, jeg sagde heroppe, var, at der er flere ting, der tyder på, at menneskers og dyrs frugtbarhed og evne til at forplante sig nedsættes, når de udsættes for pesticider. Så nævnte jeg endvidere, at der er gennemført forsøg, der antyder, at økologisk kost omvendt kan forbedre levedygtigheden hos afkom af kønsmodne dyr. Jeg sagde altså »hos afkom af kønsmodne dyr« og ikke mennesker. Og for en sikkerheds skyld for Ben Haddou – som ikke er herinde nu – vil jeg sige, at der ikke er lavet tilsvarende undersøgelser for mennesker.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Men jeg forstår, at der er en, der gerne vil melde sig.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Med religiøs følelse følger synskhed. Rikke Fog-Møller har fået et syn. Hun mener, at jeg har spist økologiske varer i min fortid. O.k., fint nok, som sagt hører det til religionen at være synsk.

Jeg kan så sige, at det har jeg rent faktisk ikke. Rent faktisk var det sådan, at det var under Anden Verdenskrig, hygiejnen kom meget i højsædet på grund af nødvendighed, og jeg er vokset op som barn i 1940'erne og 1950'erne. Det var der, hvor man gjorde de meget, meget store landvindinger, hvor man kunne skaffe folk produkter på bordet, som havde holdbarhed og ikke blev fordærvet. Det er den slags varer, jeg kan takke for, at jeg har levet et liv igennem uden maveproblemer.

Så vil jeg gerne sige, at rent faktisk er det sådan, at folk i ulandene har de maveproblemer, som vi havde, hvis vi går 100 år tilbage. Det har de den dag i dag. Nu hænger det også sammen med, at det er varmere i ulandene, og det gør selvfølgelig også, at det er så meget

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

---

mere nødvendigt, at de sørger for, at fødevarerne er behandlet på en sådan måde, at det ikke kan medføre maveonde.

Til Finn Rudaizky: Igen, økologi har intet med frugt og grøntsager at gøre. Frugt og grønt er godt på grund af stort fiberindhold, på grund af vitaminer og på grund af et ringe fedtindhold. Men det har ikke noget med økologi at gøre. Folk, der overhovedet ikke drømmer om noget omkring økologi, kan godt leve sundt med hensyn til at spise meget frugt og grønt, fordi de er meget optaget af det der med fibre og vitaminer og det ringe fedtindhold.

Finn Rudaizky gentager, og det er så mantraet, det er jo, når man er religiøs: Det er påvist, at økologiske varer er sundere. Nej, det er aldrig påvist, og fødevarerministeren har for en uge siden udgivet en rapport, der siger, at det kan man ikke påvise. Én ting kan man påvise, og det er, at de er meget dyrere; det kan man påvise.

Karen Hækkerup synes, at der mangler en ting i debatten. Dyrevelfærd, det mangler vi. Ja, det mangler vi i den politiske korrekthed, for vi sørger for at få alle de gode ord med.

Leslie Arentoft (V): Jeg skal forsøge at gøre det ganske kort. Jeg har to faktuelle ting, og jeg bliver lige nødt til at gå i rette med Finn Rudaizky. Du refererer til undersøgelser, ingen kender ... (*Afbrydelse*). Undskyld, hvad skal jeg så kalde ham? Hr. Finn Rudaizky refererer til undersøgelser, hvor man påviser det ene og det andet. Jamen altså det, vil du opleve ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det vil *man* opleve.

Leslie Arentoft (V): Det er rigtigt. Det hedder *man* ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Eller: Det vil Finn Rudaizky opleve.

Leslie Arentoft (V): Det vil Finn Rudaizky opleve i enhver sammenhæng, som har med miljø at gøre, i enhver sammenhæng, som har på kanten med forskning at gøre. Du kan altid, man kan altid finde nogle eksperter, der mener det ene og det andet. Jeg må bare henvise til, at sundhedsguruerne i 1970'erne tog grueligt fejl. De fejlnærede en hel befolkning i flere år med deres forbandede klid og fiberholdige frugter.

Trist, men det er altså bare en lille kommentar, som blev for lang.

Jeg har to kommentarer her. Vi behøver ikke at skændes om, hvor meget dyrere leverancerne er, om de er 10 pct. eller 25 pct. Man kan søge tilbage i papirerne, og så kan man regne det ud. De tilbud, der er givet på økologiske leverancer, jamen de er præcis 25 pct. dyrere. Sådan er det. Det er de konkrete tal, vi skal tage stilling til i aften. Så glem de 10 pct., glem de 50 pct., det er 25 pct. dyrere.

Så er der en anden ting, som lidt er sneget ind. Jeg kan se i det ændringsforslag, som åbenbart nyder fremme i aften, at man pludselig har valgt en helt anden leverandør, som vi slet ikke har diskuteret i vores udvalg. Man har sagt, det er Rådhuskantinen. Jamen den bliver pludselig sneget ind ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Leslie Arentoft, det er på lukket møde, at den slags ukvemsord bliver brugt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Leslie Arentoft (V): Undskyld, jeg mener ikke, »Rådhuskantinen« er et ukvemsord ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg beder om, at man ikke nævner nogen af de pågældende institutioner eller firmaer, ej heller pølsevognene. Altså hvis Arentoft slutter nu, så er vi klar til at slutte mødet for åbne døre. Så kan vi genoptage det for lukkede døre om lidt, og så må man komme med alle de der navne på institutioner og pølsevogne osv.

En del af denne sag behandles på den lukkede del af dagsordenen som punkt 25.

Et af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten stillet ændringsforslag om, at leverancerne til både modtagelser på Rådhuset og til møderne i BR i størst muligt omfang skal bestå af økologiske råvarer, blev godkendt med 29 stemmer imod 18. For stemte A, F, Ø, P og W. Imod stemte V, O, C, D og U.

(Der henvises til Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 8. marts 2001, pkt. 3).

Et andet af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten stillet ændringsforslag om, at eventuelle merudgifter som følge af nye aftaler om madleverancer afholdes inden for det af Borgerrepræsentationen vedtagne budget for Kultur- og Fritidsudvalget, blev godkendt med 29 stemmer imod 18. For stemte A, F, Ø, P og W. Imod stemte V, O, C, D og U.

Dørene lukkedes kl. 23.50

Disse sager behandlede for lukkede døre:

26) BR 182/01. Udbudssag
(Kultur- og Fritidsudvalget)

En del af denne sag behandlede på den åbne del af dagsordenen som punkt 24.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 17. maj 2001**

Hermed var der i det hele taget stilling til indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget.

=====

27) BR 160/01. Klage over sagsbehandling
(Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

28) BR 161/01. Klage over sagsbehandling
(Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

29) BR 196/01. Køb af ejendom
(Sundheds- og Omsorgsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger
Mødet 17. maj 2001

Mødet sluttede kl. 00.10